தஞ்சாவூர் சரசுவதி மகால் நூலக வெளியீட்டு எண்: 406

॥ श्रीः ॥

॥ लक्ष्मीपुरमाहात्म्यम् ॥

(गोपुरीमाहात्म्येन सहितम्)

லக்ஷ்மீபுரமாஹாத்மியம்

(கோபுரீமாஹாத்மியத்துடன்)

தஞ்சாவூர் மகாராஜா சரபோஜியின்

சரசுவதி மகால் நூலகம்

தஞ்சாவூர்.

1999]

[விலை ரூ. 30—00

தஞ்சாவூர் சரசுவதி மகால் நூலக வெளியீட்டு எண்: 406

|| श्रीः ||

|| लक्ष्मीपुरमाहात्म्यम् ||

(गोपुरीमाहात्म्येन सहितम्)

லக்ஷ்மீபுரமாஹாத்மியம்

(கோபுரீமாஹாத்மியத்துடன்)

பதிப்பாசிரியர் :

ந்யாய சிரோமணி

ஆ. வீரராகவன், எம். ஏ., பி. எட்.,

சம்ஸ்க்ருத பண்டிதர்,

சரசுவதி மஹால் நூலகம், தஞ்சாவூர்.

தஞ்சாவூர் மகாராஜா சரபோஜியின்

ச ர சு வ தி ம கா ல் நூ ல க ம்

தஞ்சாவூர்.

Lakshmipura Mahatmyam

0406

1999]

[விலை ரூ. 30—00

நூற்பதிப்பு விளக்கக் குறிப்பு

நூற்பெயர்	:	லக்ஷ்மீபுர மாஹாத்மியம்
பதிப்பாசிரியர்	:	ஆ. வீரராகவன், எம். ஏ., பி. எட்.,
வெளியிடுபவர்	:	இயக்குநர், சரசுவதி மகால் நூலகம்.
வெளியீட்டு எண்	:	406
மொழி	:	சம்ஸ்க்ருதம், தமிழ்
பதிப்பு	:	முதல் பதிப்பு
வெளியீட்டு நாள்	:	நவம்பர், 1999
தாள்	:	10. 9 கி. கி. சேஷசாயி
நூல் அளவு	:	25 × 19 செ. மீ.
பக்கங்கள்	:	90
படிகள்	:	250
எழுத்து	:	16 புள்ளி
அச்சிட்டோர்	:	சரசுவதி மகால் அச்சகம்
புத்தகக்கட்டு	:	மெலிந்த அட்டை
பொருள்	:	தல புராணம்
விலை	:	ரூ. 30—00

வெளியீட்டாளர் முகவுரை

வேதம், காவியம், இதிகாசம், புராணம் முதலியன மக்களுக்கு வாழ்க்கை நெறிகளைப் புகட்டுகின்றன. இதனைச் செய்திடல் வேண்டும் என விதித்துக் கூறுவதால் வேதம் "பிரபு சம்மிதை" ஆகிறது. கணவனுக்கு மனைவி இதமுரைப்பதுபோல அமைவதால் "காந்தா சம்மிதை" எனப் பெயர் பெற்றது. நற்கதைகள் கூறி நல்வழிப்படுத்தும் நண்பன்போல கதை இலக்கியமாகக் காட்சி தருவதால் இதிகாச புராணங்கள் சுக்ருத் (நண்பன்) சம்மிதை ஆயின.

மேற்கூறியவற்றுள் புராணங்கள் பழமையாயினும், புதியனவாய்த் தோற்றமளிக்கின்றன. புராண இலக்கியங்களுள் சோதிடம், சந்தஸ், இலக்கணம் போன்ற பல்வேறு செய்திகள் காணக்கிடைக்கின்றன. புராண புருஷனான இறைவனை,

"முன்னைப் பழப்பொருட்கும் முன்னைப் பழம்பொருளே
பின்னைப் புதுமைக்கும் பேர்த்துமப் பெற்றியனே"

என்று பாடிப் புகழ்ந்துள்ளார் மணிவாசகர். அவ்வாறு மூர்த்திகளின் மகிமை, தலப்பெருமை, தீர்த்தங்களின் மாண்பு ஆகியன உரைப்பவை தலபுராணங்கள் ஆகும்.

காவிரி ஆற்றின் இரு மருங்கிலும் எண்ணற்ற பல திருத்தலங்கள் காணக்கிடைக்கின்றன. அவையாவும் வடகரைத் தலங்கள், தென்கரைத் தலங்கள் என்று வகை செய்யப்பெற்றுள்ளன. ஆனால் காவிரியும், கொள்ளிடமும் இருபுறமும் பெருக அதன் நடுவே அமைந்து, தஞ்சை மாவட்டம் திருவிடைமருதூர் வட்டத்தில் திகழ்வதுவே குரிச்சி (லக்ஷ்மீபுரம்) எனப்படும் திருத்தலம். காவிரியின் வடபால் அமைந்து திருமங்கை ஆழ்வாரால் பாடல் பெற்றும் தஞ்சை மாவட்டம் பாபநாசம் வட்டத்தில் விளங்குவதே ஆதனூர் (கோபுரீ) என்ற மற்றோர் தலமாகும்.

அவ்விரு தலங்களின் பெருமைகளை விரிவாக விளம்புவதே லக்ஷ்மீபுர மாகாத்மியம் (கோபுரீ மாகாத்மியத்துடன் கூடியது) என்னும் இந்நூலாகும். நூலகத்தின் வடமொழிப் பண்டிதர் திரு. ஆ. வீரராகவன் அவர்கள் அரிதின் முயன்று அவைகளைப் படியெடுத்து நூற்பகுதி, தமிழாக்கப் பகுதி பிற்சேர்க்கை ஆகியன அமைய பதிப்புப் பணியைச் சிறப்பாக நிறைவேற்றி யுள்ளார். அவர்களுக்கு எனது பாராட்டுக்கள்.

இந்த நூல் வெளிவர நிதியுதவி நல்கிய நடுவண் அரசிற்கு எனது நன்றியைத் தெரிவித்துக்கொள்கிறேன்.

இந்த நூல் சிறப்பாகவும், விரைவாகவும் அச்சிட்டு வெளியிட உதவிய நூலக நிருவாக அலுவலர் திரு. சாமி. சிவஞானம் M. A., அவர்களுக்கும், நூலக வெளியீட்டு மேலாளர் திரு. அ. பஞ்சநாதன் M. A., M. L. I. S., அவர்களுக்கும், நூலகத்தின் அச்சகப் பணியாளர்களுக்கும் மற்றும் ஏனையோருக்கும் எனது பாராட்டுக்கள்.

இந்த நூல் பொதுமக்களுக்கும், தலங்கள் குறித்து ஆராய்ச்சி புரிபவர் களுக்கும் பெரிதும் துணைசெய்யுமெனக் கருதுகிறேன்.

முனைவர் **மூ. இராசாராம்**, இ. ஆ. ப.,
மாவட்ட ஆட்சித் தலைவர் மற்றும் இயக்குநர்,
சரசுவதி மகால் நூலகம்.

தஞ்சாவூர்,

5—11—1999.

ஸ்ரீ:

முன்னுரை

नन्दादीपघटप्रवर्तकमहाकारुण्यरक्ताक्षकः-

श्रीनारायणपूरुषोत्तमपतिः श्रीरत्नकूटाधिपान् ।

वैकुण्ठेश्वरमाधवौ च कमलानाथं च गोपीपतिं

नौम्येकादशनागपुर्यधिपतीन्सार्धं कलिध्वंसिना ॥

(द्वितीयानुबन्धे - पृष्ठसङ्ख्या - ७०)

நந்தாதீபகடப்ரவர்த்தகமஹாகாருண்யரக்தாக்ஷக:-

ஸ்ரீநாராயணபூருஷோத்தமபதி: ஸ்ரீரத்நகூடாதிபான் ।

வைகுண்டேச்வரமாதவௌ ச கமலாநாதம் ச கோபீபதிம்

நௌம்யேகாதசநாகபுர்யதிபதீன் ஸார்தம் கலித்வம்ஸிநா ॥

(இரண்டாம் பிற்சேர்க்கை — ப. எண். 70)

தஞ்சைத் தரணியில் சிறப்புற விளங்கும் மாமன்னர் சரபோஜியின் சரசுவதி மகால் நூலகம் பல அரிய ஓலைச் சுவடிகளையும் காகிதச் சுவடிகளையும் தன்னகத்தே கொண்டுள்ளது. அவற்றினுள் சம்ஸ்க்ருதத் துறைப் பெற்றிருக்கும் பல்வேறு இலக்கியங்களுள் புராண இலக்கியமும் ஒன்று. "புராணம்" என்றால் பொதுவாக, தொன்மை என்பது பொருள். அதற்கு

सर्गश्च प्रतिसर्गश्च वंशो मन्वन्तराणि च ।
वंशानुचरितञ्चेति पुराणं पञ्चलक्षणम् ॥

என்பதாக இலக்கணம் கூறப்பெற்றுள்ளது. அதாவது, உலகத்தோற்றம் உயிரினங்களின் தோற்றம், ரிஷிகளின் பரம்பரை, மன்வந்தரங்கள், அரசர்களின் வம்ச பரம்பரை ஆகியவை கூறுதலாம். யாஸ்கர் தமது நூலான நிருக்தத்தில் (पुरा नवं भवति 3 : 19) பழமையாயும், புதிதாயும் தோற்றமளிப்பது புராணம் என்று விளித்துள்ளார். புராணங்கள் கூறும் செய்திகள் பற்பல காவியங்களின் எழுச்சிக்கும் அடிப்படையாய்த் திகழ்ந்துள்ளன. அவற்றிற்கு சிவபுராணாதிகளின் அடிப்படையில் அமைந்த குமாரஸம்பவம் போன்ற காவியங்களை எடுத்துக்காட்டாகக் கொள்ளலாம். அக்னி புராணம், கருட புராணம், விஷ்ணுதர்மோத்தரம் போன்றவை யாவருக்கும் பயனளிக்கும் கருத்துக் கருவூலங்கள் என்றால் அது மிகையாகாது. அவ்வாறமைகின்ற புராணத்தின் ஒருவகைதான் தலபுராணம் என்பது. தலபுராணம் என்பது ஒரு குறிப்பிட்ட தலத்தின் பெருமைகளையும், வரலாற்றுத் தொடர்புடைய செய்திகளையும் விரிவாக விளம்புகின்றது எனலாம். அவ்வரிசையில் "லக்ஷ்மீ புரம்" என்னும் திருத்தலத்தின் பெருமைகளை எடுத்தியம்புவதே "லக்ஷ்மீபுரமாகாத்மியம்" என்னும் இச்சுவடி நூலாகும். இது மூன்றே அத்யாயங்களில் முழுமையாய்க் கூறப்பெற்றும், கிரந்த எழுத்தில் எழுதப் பெற்றும் அளவில் சிறியதாயும் காணப்படுவதால் "கோபுரீ மாகாத்மியம்" என்னும் சுவடி நூலையும் இத்துடன் இணைத்துத் தமிழாக்கம் செய்து பதிப்பிக்கப்பெற்றுள்ளது.

இனி சுவடிகள் தரும் செய்திகள் குறித்துச் சிறிது பார்ப்போம்.

லக்ஷ்மீபுரமாகாத்மியம்

லக்ஷ்மீபுரம், லக்ஷ்மீபதிபுரம், லக்ஷ்மீவிலாஸபுரம் என்றெல்லாம் போற்றப்பெறும் இந்தத் திருத்தலம் "சூரிச்சி" என்ற பெயருடன் திகழ்கின்றது. "இந்த திருத்தலம் ஒரு காலத்தில் தாடகையின் வசமிருந்ததாகவும், ராமன் ராவணவதம் முடித்துத் திரும்பும் போது, சீதாதேவி கேட்டுக்கொண்டதற்கிணங்க, சுந்தரவிமானத்தின் கீழிருந்தருள்பாவித்துவரும் லக்ஷ்மீநாராயணனுடைய தலமாகவும், லக்ஷ்மீதேவியால் தோற்றுவிக்கப்பெற்று "லக்ஷ்மீபுரம்"

என்றழைக்கப்பெறுவதுமாகிய இத்தலத்திற்கு வருகை புரிந்தான்'' என்பதாகவும் ''லக்ஷ்மீபுரமாகாத்மியம்'' கூறுகின்றது. மேற்கூறிய செய்தியை அடியொற்றி இராமபிரானின் சந்நிதி அக்கோயிலில் அருள்பாலித்துவரும் லக்ஷ்மீநாராயணனுடைய முகமண்டபத்தின் (லக்ஷ்மீநாராயணனுடைய சந்நிதிக்கு) இடது புறம் ஒரு சிறு கோயிலாக அமைக்கப் பெற்றுள்ளது. ஆங்கே அழகிய இராமபிரானும், இலக்குமணனும், சீதையும், ஆஞ்சநேயனும் அருள்பாலிக்கின்றனர். இராமபிரானுடைய சந்நிதானத்தையும், லக்ஷ்மீ நாராயணனுடைய சந்நிதானத்தையும் இணைக்கின்ற முகமண்டப மேற்கூரையில் கண்களைக் கவரும் வண்ணம் இராமாயணக் காட்சிகள் ஓவியமாய்த் தீட்டப்பெற்றுள்ளன. இன்றும் ஆங்கே ஸ்ரீராமநவமி உற்சவம் வெகு சிறப்பாய்க் கொண்டாடப்பெறுகின்றது.

மேலும் இந்நூலில் இத்திருத்தல அமைப்பினைக் குறிப்பிடும்போது

... ... லக்ஷ்மீபுரமிதி ஸ்த்திதம் ।
காவேர்யாச்சோத்தரே தீரே நூபுராயாஸ்து தக்ஷிணே ॥

(லக்ஷ்மீ. அத். 1 : 8)

என்றொரு குறிப்புக் காணப்படுவதால் இதன் இருமருங்கிலும் காவிரியும், கொள்ளிடமும் ஓடுகின்றன என்பதை அறியமுடிகிறது. இத்தலத்துறை நாதனான லக்ஷ்மீநாராயணன், சக்ரவர்த்தித்திருமகன் ஆகியோர்களுக்கு ஸ்ரீவைகானஸ ஆகம முறைப்படி பூஜைகள் நடைபெற்றுவருகின்றன.

இத்தனைச் சிறப்போடும், பெருமதில்கள், திருச்சுற்றுக்கள் ஆகியவற்றுடன் திகழும் இந்த திருக்கோயிலைக் குரிச்சிதனில் இன்றும் நாம் கண்டு மகிழலாம்.

கோபுரீமாஹாத்மியம்

''திருவரங்கம்குடந்தை கச்சிசிறுபுலியூர் உறையூர்
சிராமவிண்ணகரம் சேறை மழபெய்யும்
அரிமேயவிண்ணகரம் ஆதனூர் அழுந்தூர்''

என்பதாகத் "தஞ்சை வெள்ளைப்பிள்ளையார் குறவஞ்சி" (பாடல் 8) இல் குறிப்பிடப்பெறும் வைணவத்தலங்களுள் ஒன்றான "ஆதனூர்" சம்ஸ்க்ருத மொழியில் "கோபுரீ" என்றழைக்கப்படுகின்றது. இத்தலம் தஞ்சை மாவட்டத்தின் கும்பகோணம் — மண்டாங்குடி பஸ் மார்கத்தில் அமையப் பெற்றுள்ளது. ஒரு சமயம் காமதேனுவான ஆ இந்த தலத்திற்கு வருகை புரிந்து தவமியற்றி, தவப்பயனாய்த் திருமாலைத் தரிசித்துப் பேறுபெற்றதால் அதன் வேண்டுகோளின்படி இத்தலம் ஆதனூர் (அ) கோபுரீ என்றழைக்கப் பெறலாயிற்று. அதைப் போலவே ஆதிசேஷனும் இத்தலமேகித் தவம் புரிந்து நாரணனைக் கண்ணுற்றதால் இதற்கு "அநந்தநகரம்" என்ற மற்றொரு பெயரும் உண்டென்பதை "கோபுரீ மாகாத்மியம்" குறிப்பிடு கின்றது. இத்தலத்தின் மாகாத்மியம் கூறும் சுவடி தெலுங்கெழுத்தில் எழுதப் பெற்று முழுமையற்ற நிலையில் காணப்படுகின்றது. இதில் மொத்தம் ஆறு அத்யாயங்கள் இருந்திருக்க வேண்டும். என்றும் அறிய முடிகிறது. இறுதி அத்யாயமான ஆறாம் அத்யாயத்தில் சூரிய புஷ்கரிணியின் பெருமைகள் கூறுமிடத்து, "சூரியபகவானும் இத்தலத்திற்கு வந்து எம்பெருமானை வழிபட்டார்" என்றும், "அவர் நீராடிய பொய்கை சூரிய புஷ்கரிணீ என்றே அழைக்கப்பட்டதாயும்" கோபுரீ மாகாத்மியம் தெரிவிக்கின்றது.

மேலும் இத்தலம் பன்னிரு ஆழ்வார்களுள் ஒருவராகிய திருமங்கை மன்னனால் பாடப்பெற்று 108 வைணவத் திவ்யதேசங்களுள் ஒன்றாய் மிளிர் கின்றது. இத்தலத்துறை நாதனைத் திருமங்கை ஆழ்வார், "அன்னவனை ஆதனூர் ஆண்டளக்குமையனை நென்னலை யின்றினை நாளையை" என்கிறபடி "நேற்று, இன்று, நாளை முதலான ஆண்டளவும் அளக்கும் ஐயன் ஆதனூர்த் திருப்பதியிலே அருள்பாலித்து வருகிறான்" என்பதாகத் தனது ஆறு பிரபந்தங்களுள் இறுதியான பெரிய திருமடலில் மங்களாசாஸனம் செய்துள்ளார். ஆண்டளக்கும் ஐயனான அவ்வெம்பெருமானுக்கு ஸ்ரீபாஞ்சராத்திர ஆகமமுறைப்படி பூஜைகள் நடைபெறுகின்றன. காவிரி ஆற்றின் வடகரைத் திருத்தலமாகத் திகழும் ஆதனூருக்குச்சென்று, அரவணையில் கண்துயிலும் ஆதிமூர்த்தியை இன்றும் நாம் சேவித்து மகிழலாம்.

நூற்பதிப்பு முறையும், பயன்களும்

இந்த நூலில் லக்ஷ்மிபுரம் (குரிச்சி) எனப்படும் திருத்தலத்தின் பெருமைகளை விளக்கும் சம்ஸ்க்ருத நூற்பாகத்தினையும், ஆதனூர் எனப்படும் திவ்யதேசப் பெருமைகளைக் கூறும் சமஸ்க்ருத நூற்பகுதியையும் முறையே ஒன்றன்பின் ஒன்றாக அமைத்து, அவ்விரு மாகாத்மிய நூற்களின் தமிழாக்கப் பகுதிகளையும் இணைத்து, நூற்கரும் குறிப்புகளுக்குத் துணையாக இரண்டு அனுபந்தங்களையும் சேர்த்து, இந்நூலைப் பற்றியதான ஒரு சிறு முன்னுரையினையும் முதன் முதலில் கொடுத்தும் பதிப்பிக்கப் பெற்றுள்ளது. இரண்டு அனுபந்தங்களுள் (பிற்சேர்க்கைகளுள்) முதலாவது "அஷ்டோத்தரசத விஷ்ணுதிவ்யஸ்த்தாநாநி" (பக்க எண். 61) என்பதாகும். இதில் 108 விஷ்ணுவின் ஸ்த்தானங்கள் என்பதற்கு மிகையாக மற்ற ஸ்தலங்கள் குறிக்கப்பெறுவதையும், ஆழ்வார்களால் பாடப்பெற்ற 108 திவ்யதேசங்களில் சில விடுபட்டும் காணப்படுகிறது. ஏனெனில்; இது மராத்திய மொழியில் அமையப்பெற்ற "அபிநவகோபாலபுலிந்தினி சரிதம்" என்ற நூலின் அடிப்படையில் அமைக்கப்பெற்றது.

இரண்டாவதாக இணைக்கப்பெற்றுள்ள பிற்சேர்க்கை "திவ்யதேச மஹிமா" என்னும் தலைப்புடன் கூடியது. இச்சுவடி நூலில் திருவஹீந்திரபுரம், சிதம்பரம், சீர்காழி, திருவாலித்திருநகரி, திருநாங்கூர் (இத்தலத்தின் பதினோரு மூர்த்திகளையும், திருமங்கை ஆழ்வாரையும் சேர்த்து ஒரே ஒரு பாடலில் துதிக்கப்பெற்ற "நந்தாதீபகடப்ரணார்த்தக" என்று தொடங்கும் சுலோகத்தின் சிறப்பு கருதி இந்நூலின் முன்னுரை எழுத மங்களச்லோகமாக இணைக்கப்பெற்றுள்ளது.) திரு இந்தளூர், சிறுபுலியூர், திருக்கண்ணபுரம், நாகப்பட்டினம், திருக்கண்ணங்குடி, திருக்கண்ணமங்கை ஆகிய பதினோரு திவ்யதேசங்களின் மஹிமை சுருக்கமாகக் கூறப்படுகிறது. இந்நூல் தல ஆராய்ச்சியாளர்களுக்கும் ஆய்வாளர்களுக்கும் பெரிதும் பயனளிக்கும்.

நன்றி நவிலல்

"லக்ஷ்மீபுரமாகாத்மியம்" எனப்படும் இச்சுவடியினை கோபுரீ மாகாத்மியத்தினையும் சேர்த்து, நூலாகப் பதிப்பிக்க அனுமதி வழங்கிய மாவட்ட ஆட்சித் தலைவர் மற்றும் நூலக இயக்குநர் முனைவர் மூ. இராசாராம், இ. ஆ. ப., அவர்களுக்கும், இந்நூலக நிருவாக அலுவலர்

திரு. சாமி. சிவஞானம், எம். ஏ., அவர்களுக்கும், நூலக வெளியீட்டு மேலாளர் திரு. அ. பஞ்சநாதன், எம். ஏ., எம்.எல்.ஐ.எஸ்., அவர்களுக்கும், இப்பதிப்பிற்கு உதவிய அனைத்து அறிஞர்களுக்கும் எனது நன்றியைத் தெரிவித்துக் கொள்கிறேன்.

இந்த நூலைச் சிறப்பாக அச்சிட்டளித்த அச்சகப்பணியாளர்களுக்கும், நூற்கட்டுத் துறையினருக்கும் என் உளங்கனிந்த நன்றியை உரித்தாக்கி மகிழ்கின்றேன்.

ஆ. வீரராகவன்,
சம்ஸ்க்ருத பண்டிதர்.
சரசுவதி மகால் நூலகம்.

தஞ்சாவூர்,
31—10—1999

பொருளடக்கம்

OUR NEW PUBLICATIONS

1.	Nauka Charitram	Sanskrit & Tamil	30-00
2.	Sita Kalyanam	,, ,,	35-00
3.	Sirungarakosam	Sanskrit	12-00
4.	Vedasara Sahasram	Sanskrit	80-00
5.	Sri Vaikhanasam	,,	27-00
6.	Stotra Ramayanam	,,	25-00
7.	Mukunda Vilasam	,,	35-00
8.	Vinatananda Vyayoga	,,	40-00
9.	Gayatri Kosam	Sanskrit & Tamil	20-00
10.	Jataka Chandrikai	,, ,,	30-00
11.	Ragaratnakaram	,, ,,	15-00
12.	Kumaresa Satakam	Tamil	65—00
13.	Lokaswarupam	,,	75—00
14.	Silparatnam	,,	150—00
15.	Kanakkathikaram	,,	150—00
16.	Vaidya Chintamani	,,	25—00
17.	Thiruvappanur Puranam	,,	50—00
18.	Sowmiya Sakaram	,,	70—00
19.	Marathi Lavani Songs	Marathi	35—00
20.	Anandakandam	Tamil	100—00
21.	Thanjavur Nayakkar Varalaru	,,	205—00
22.	Virutharatnavali	Sanskrit & Tamil	25—00
23.	Vimanarchanakalpam	,,	40—00
24.	Suriya Satakam	,,	50—00
25.	Kandukapura Mahatmyam	,,	25—00
26.	Sanskrit Padas	,,	20—00
27.	Sulinikalpam	Sanskrit	50—00
28.	Thiruthala Padangal	Telugu	30—00

॥ श्रीः ॥

॥ लक्ष्मीपुरमाहात्म्यम् * ॥

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नोपशान्तये ॥ १

सूतः —

वक्ष्ये लक्ष्मीपुरेशस्य माहात्म्यं तत्पुरस्य च ।
सावधानमना भूत्वा शृणुध्वं मुनीसत्तमाः ॥ २

तत्कथा श्रवणादेव सर्वपापैः प्रमुच्यते ।
तत्कथाश्रवणं पुंसां आयुरारोग्यदायकम् ॥ ३

धनप्रजापशुकरं शत्रुमित्रकरं परम् ।
विष्णुपञ्चदिने पुण्ये सङ्क्रान्त्यां हरिवासरे ॥ ४

तत्सन्निधौ च पठनं सर्वैश्वर्यप्रदं नृणाम् ।
श्रोतृणां सर्वसिद्धिस्यात्तत्कथा श्रवणेन तु ॥ ५

पाठकस्यापि देवेशो लक्ष्मीनारायण(स्वयम्) ।
ज्ञानसौभाग्यसिद्धिं च ददादि च न संशयः ॥ ६

आयुर्वृद्धिर्यशोवृद्धिः धनवृद्धिर्भवेद्ध्रुवम् ।
विष्णुस्थानानि[1] लोकेऽस्मिन् सन्ति तत्र च तत्र च ॥ ७

---

* B. No. 11306/D. 10510. T. M. S. S. M. Library, Thanjavur.

1. प्रथमानुबन्धे योजितम् ।

तेषु मुख्यतमं पुण्यं लक्ष्मीपुरमितिस्थितम् ।
कावेर्याश्चोत्तरेतीरे नूपुरायास्तु दक्षिणे* ॥ ८

सत्य(ह्य)नद्यास्तटे पुण्ये चोत्तरे लक्ष्मिनिर्मिते ।
श्रीमत्तालवनेशस्य विमानस्य विशेषतः ॥ ९

ऐशान्यभागे विप्रेन्द्राः क्रोशद्वयविदूरतः ।
(श्रीमच्छुक्रपुरेशस्य ऐशान्ये घटिकाद्वयम् ।)
कन्दुकापुरनाथस्य केशवस्य यशोपतेः ॥ १०

घटिकाद्वयमानेन पश्चिमे पूर्ववारिधेः ।
योजनत्रयमात्रे तु स्थानं लक्ष्मीपतेः प्रभोः ॥ ११

जनानां वरदो नित्यमास्ते तस्मिन्रमापतिः ।
नारायणःस्वयं साक्षात् श्रीवैकुण्ठपदोह्य च ॥ १२

लक्ष्म्यास्तपःप्रभावेन लक्ष्मीप्रीत्यर्थकारणात् ।
ब्रह्मादि सर्वदेवैश्च आगतो हरिरच्युतः ॥ १३

तीर्थत्रयसमायुक्तं सर्वालङ्कारसंयुतम् ।
पूर्वमुत्तरभागे तु लक्ष्मीतीर्थमिति स्मृतम् ॥ १४

पूर्वभागे तु देवस्य सर्वतीर्थमिति स्मृतम् ।
आग्नेयभागे देवस्य चक्रतीर्थमिति स्मृतम् ॥ १५

स्नानमात्रेण सर्वेषां ब्रह्महत्यादि मोचनम् ।
तीर्थत्रयेण संयुक्तं पद्मकल्हार शोभितम् ॥ १६

---

* एतद्वाक्यसादृश्यं द्वितीयानुबन्धे (सं. II, 4 : 4) द्रष्टव्यम् ॥

तमासाद्य पुरं देवो रमया सह मोदते ।
किञ्चिदस्ति विशेषोऽत्र अद्भुतं लोकपूजितम् ॥ १७

रावणं समरे हत्वा पुरा त्रेतायुगे प्रभुः ।
सीतया सह रामोऽपि पुरं प्रति समागते ॥ १८

पुष्पकस्थान्तदा सीता उवाच रघुनन्दनम् ।
विश्वामित्रोऽपि धर्मात्मा मम पित्रे निवेदितः ॥ १९

अयं रामो महाप्राज्ञः मम यज्ञस्य पारगः ।
इति तस्य वचः श्रुत्वा राजा मन्त्रयतः प्रभुः ॥ २०

तत्रागमत्पुरं दिव्यं श्रीसुन्दरविमानकम् ।
विश्वामित्रस्य यज्ञार्थं पुरा वै स समागते ॥ २१

तदा वनमिदं घोरं ताटकाधिष्ठितं पुरा ।
अहं ताडकां संहृत्य कौशिकं यज्ञमाहरत् ॥ २२

इदानीं पत्तनं जातं समृद्धं शोभितं जनैः ।
एतद्विचार्य गच्छामो इत्युक्त्वा सीतया प्रभुः ॥ २३

दृष्ट्वा लक्ष्मीपुरे ऋद्धिं कृत्वा देवस्समागमम् ।
सल्लापं तु तदा कृत्वा लक्ष्मीशेन महाप्रभुः ॥ २४

प्राप्य तस्मात्स्वयंव्यक्तं सर्वसौभाग्यदायकं ।
प्राप्य लक्ष्मीपतिं रामो सीतया लक्ष्मणेन च ॥ २५

हनुमत्सेवितो नित्यं आस्ते तन्मन्दिरे शुभे ।
तदा प्रभृति रामोऽपि सर्वेषां हितकाम्यया ॥ २६

स्थितो रामो विशेषेण अद्यापि परिदृश्यते ।
एवं स्थलस्य माहात्म्यं मया वक्तुं न शक्यते ॥ २७

सहस्रवदनेनापि स्वयं शेषेण तत्वतः ।
वक्तुं न शक्यं भूदेवाः इदं जानाति शङ्करः ॥ २८

कोट्यंशेन यथाप्युक्तं शृणुध्वं सावधानतः ।
एवं सति च भूलोके प्रसिद्धो भूपतिः पुरा ॥ २९

पुरूरवः स भूपालः चक्रवर्तिशिरोमणिः ।
महाभागवतः श्रीमान्पुण्यश्लोकशिखामणीः ॥ ३०

कदाचित्प्रियया सार्कं चतुरङ्गबलैस्सह ।
सेवार्थं सर्वदेवानां विष्णुस्थाननिवासिनाम् ॥ ३१

सूर्योपरागमुद्दिश्य गत्वा कावेरिसङ्गमम् ।
स्नात्वा स्नानादिकं सर्वं तुलारोहणमुत्तमम् ॥ ३२

(तत्र) दानं च कृत्वा तु विष्णुसेवां पुनः पुनः ।
तत्र तत्र तु कुर्वन् लक्ष्मीपुरमवाप सः ॥ ३३

सुन्दराख्यविमानस्य मध्यस्थं तु महाप्रभुम् ।
दृष्ट्वा नत्वा तु भूपालो विमानस्योत्तरे तथा ॥ ३४

लक्ष्म्या कृतं महातीर्थं पद्मकल्हारशोभितम् ।
दृष्ट्वा स्नात्वा तु दानानि कृत्वा पूर्वां दिशङ्गतः ॥ ३५

तत्र तीर्थं महापुण्यं सर्वसौभाग्यसिद्धये ।
भूम्या कृतमिदं तीर्थं सर्वतीर्थमिति स्मृतम् ॥ ३६

भूमौ तु निर्मितं पूर्वं ब्रह्मणा परमेष्ठिणा ।
षट्पष्टिकोटिकं तीर्थं सर्वपापप्रणाशनम् ॥ ३७

तत्सर्वमाहृतं भूम्यां तीर्थेऽस्मिन्स्थापितं सदा ।
सर्वतीर्थमिदं तस्मात् सर्वदा स्नानमाचरेत् ॥ ३८

स्नातानां निशिकालेऽपि सर्वतीर्थफलं लभेत् ।
दृष्ट्वा तस्मिन् तथा स्नात्वा दानं कृत्वा तु भूमिपः ॥ ३९

प्रदक्षिणवशाद्गत्वा आग्नेय्यां कारुतीर्थकम् ।
जरत्कारुऋषिः कश्चित्तेन निर्मितमादरात् ॥ ४०

तत्र स्नात्वा तु दानानि तस्य दक्षिणभागतः ।
उत्तराभिमुखां शुद्धां सह्याख्यां तु नदीवराम् ॥ ४१

विष्णुपादाब्जसम्भूतां ब्रह्मणा क्षालनेकृते ।
सत्यलोकस्थितेनैव सत्याख्यां तु कृतं तदा ॥ ४२

स्नात्वा षोडशदानानि कृत्वा धर्मपरो प्रभुः ।
विमानं गन्धलक्ष्मीशं सुन्दराख्यां तु कौतुकम् ॥ ४३

राजा पूर्ववत् विष्णुं नत्वा तत्पुरतःस्थितः ।
तत्र चक्रे मनः पूर्वं आलयङ्गोपुरादिकम् ॥ ४४

सुवर्णस्तम्भसंयुक्तं सहस्रस्तम्भो(पशोभितम्) ॥ ४५

विमानगोपुरादीनि तथा प्राकारं पुनः ।
तीर्थनिर्माणकार्यं च रथवाहनपूर्वकम् ॥ ४६

तथा पत्तननिर्माणं चातुर्वर्ण्यसुशोभितम् ।
तटाकोद्यानवापीभिश्शोभितं सुन्दरं महत् ॥ ४७

धनधान्यसमायुक्तं देवेन्द्रसदनोपमम् ।
उत्सवं च तथा चक्रे देवप्रीतिकरं शुभम् ॥ ४८

ब्राह्मणानां सुभोज्यानि भोजनानि दिने दिने ।
सहस्राणां शतञ्चैव देवप्रीत्यै स भूपतिः ॥ ४९

भूषणानि च सर्वाणि बहुरूपाणि नित्यशः ।
क्षेत्राणि बहुशो दत्वा रङ्गसेवार्थमादरात् ॥ ५०

अवाप्य देवदेवेशं सर्वपापैः प्रमुच्यते ।
आयुष्कीर्तिञ्च पुत्रांश्च धनधान्यपशूनपि ॥ ५१

लब्ध्वा भुक्त्वा चिरंकालं विष्णुसायुज्यमाप्तवान् ॥ ५२

॥ इति ब्रह्माण्डपुराणे लक्ष्मीपुरमाहात्म्ये त्रिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥

एतत् श्रुत्वा तु मुनयो साधुसाध्वन्नुवन्पुनः ।
जरत्कारुकृतं कर्म सूत ! नो वद ! विस्तरात् ॥ १

सूतः —

वक्ष्येऽहं तत्कथां पुण्यां श्रुणुध्वं मुनिसत्तमाः ।
तत्कथाश्रवणेनैव सम्पत्सायुज्यमेव च ॥ २

तस्मिन्स्थले महाभागाः जरत्कारुरिति द्विजः ।
(स तु भा)मवतश्रीमान् सर्वशास्त्रविशारदः ॥ ३

ऋषीणामग्रगो नित्यं वेदवेदाङ्गपारगः ।
शौनकस्य सुतश्श्रीमान्विष्णुपूजापरायणः ॥ ४

कदाचित्पितरं नत्वा तपः कर्तुमगाद्विमम् ।
तत्र गत्वा ऋषीणां तु आश्रमं प्राप्य बुद्धिमान् ॥ ५

तपश्चक्रे विशेषेण हेमन्ते जलमध्यतः ।
वर्षाकाले तु वर्षे तु ग्रीष्मे पञ्चाग्निमध्यतः ॥ ६

एवं कृत्वा सहस्रं तु समास्तस्मिन्समासतः ।
तत्काले तु महाविष्णुः तपसा तोषितः प्रभुः ॥ ७

वरं वरस्व भद्रं ते यदभीष्टं ददामि ते ।
श्रुत्वा तद्वचनं दृष्ट्वा वरदं वज्रपाणिना ॥ ८

ब्रह्मणा शङ्करेणाथ महालक्ष्म्या विराजितम् ।
नत्वा च शतशस्तवैः स्तोतुं चक्रे मनस्तदा ॥ ९

नमो वैकुण्ठनाथाय नमो लक्ष्मीपते प्रभो ।
यत्कटाक्षेण लोकोऽयं जलमध्ये चलोस्थितः ॥ १०

तस्मै भक्तार्तिहन्त्रे च गोविन्दाय नमो नमः ।
चित्स(दानन्द)रूपाय शिवमित्राय साक्षिणे ॥ ११

नमो रावणहन्त्रे च कृष्ण देव नमोऽस्तु ते ।
इति स्तुत्वा तु धर्मज्ञस्तोषितो भगवान्विभुः ॥ १२

सर्वाभीष्टवरं दत्वा वैकुण्ठं प्राप सोऽच्युतः ।
जरत्कारु ऋषिः श्रीमान् पुनः स्वभवनं ययौ ॥ १३

॥ इति श्रीब्रह्माण्डपुराणे लक्ष्मीपुरमाहात्म्ये एकत्रिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥

भ्रान्ति त्यक्त्वा पुनर्वाक्यं सूतो वक्तुमुपक्रमे ।
परितो योजनं तस्य लक्ष्मीपतिपुरस्य तु ॥ १

मुक्तिक्षेत्रमिदं प्राहुः भुक्तिमुक्तिप्रदायकम् ।
तथा लक्ष्मीपुरे पुण्ये स्वयंव्यक्ते ऋषीश्वराः ॥ २

शुद्धात्मा सर्वपापेभ्यो निर्मुक्तो भवति ध्रुवम् ।
यावज्जीवं सुखीभूत्वा विष्णुलोके स मोदते ॥ ३

ददाति प्रश्रयं यस्तु ब्राह्मणाय कुटुम्बिने ।
भुक्त्वा भोगान् स धर्मात्मा भूमौ भूमिपतिर्भवेत् ॥ ४

सत्यनद्यास्तु तोयेऽस्मिन् अन्वयं सूर्यदर्शनात् ।
प्रागेव विधिना स्नाति सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ ५

तीर्थराजजले नित्यं सङ्क्रमे श्रवणेऽपि च ।
एकादश्यां पौर्णमास्यां अमायां ग्रहणेऽपि च ॥ ६

ये स्नान्ति मनुजा भूमौ तेषां पुण्यात्मनामिह ।
फलं वक्तुम(शेषेण)सर्वं शेषेणापि न शक्यते ॥ ७

यो वा करोति देवस्य यत्किञ्चिन्मण्डपादिकम् ।
कैङ्कर्यं भक्तितः सम्यक् तत्फलं अक्षयं भवेत् ॥ ८

स्वर्गलोके चिरं भुक्त्वा भूलोकादधिकं सुखम् ।
भुक्त्वा भूलोकमासाद्य मण्डलाधिपतिर्भवेत् ॥ ९

ततो भागवतो भूत्वा विष्णुलोके महीयते ।
पूजार्थं क्षेत्ररूपेण ददाति स्वामिनो बुधः ॥ १०

इहैव भुक्त्वा भोगांश्च स्वर्गे भूत्वा ततोऽधिकम् ।
पुनर्द्वीपाधिपो भूत्वा विष्णुमालोक्यमाप्नुयात् ॥ ११

पुण्यकालेऽथवा नित्यं यत्किञ्चिद्दानमाचरेत् ।
तदक्षयं भवेत्येव राजा भवति धार्मिकः ॥ १२

भगवत्सन्निधौ नित्यं श्रवणे तु विशेषतः ।
एकादश्यां व्यतीपाते अ ...... वा स्वयम् ॥ १३

कुटुम्बवृद्धि धनधान्यवृद्धिः-
प्रजाभिवृद्धिश्च भवेत्पशूनाम् ।
आयुश्च दीर्घममलं यशश्च-
लक्ष्मीपतेशस्य कृपाकटाक्षात् ॥ १४

भुक्त्वा चिरं भूमितले सुशुद्धो
भक्त्या समेतो भगवत्पदाब्जे ।
आराध्य देवं स पुराणवक्ता
भवेत् सुपूज्यो सुरनाथपार्श्वे ॥ १५

श्रोतारो ये (च भक्ता)श्च शृण्वन्ति दिनमादरात् ।
सर्वपापैः प्रमुच्यन्ते स्वर्गवासकरस्थितम् ॥ १६

पाठकस्य च यो भूमि धनं वा धान्यमेव वा ।
वस्त्रं क्षेत्रमलङ्कारं भूषणं दानमेव च ॥ १७

यो दद्यात् शक्तिमात्रं तु भुक्त्वा भोगान् यथेप्सितान् ।
सपुत्रपौत्रस्सगणो ब्रह्मलोके महीयते ॥ १८

देवदेवस्य यो दद्यात् क्षेत्रं सस्याढ्यमादरात् ।
त्रिलोकाधिपतिभूर्त्वा राजा भवति धार्मिकः ॥ १९

अलङ्कारं तु देवस्य क्षौमादिभिरलंचरेत् ।
स्वर्गलोके चिरं भुक्त्वा सोमलोके महीयते ॥ २०

तप्तहाटकक्लृप्तानि रजताद्यैःकृतानि च ।
भूषणानि च यो दद्यात् रत्नचित्राणि भक्तितः ॥ २१

देवेन्द्रपदमाप्नोति इन्द्रेण सह मोदते ।
पुष्पगन्धादि देवस्य माल्यानि विविधानि च ॥ २२

धूपदीपादि यो दद्यात् क्रीडतेऽप्सरसागणैः ।
उत्सवं कुरुते यस्तु त्रैलोक्यं सुखमाप्नुयात् ॥ २३

नैवेद्यं फलभक्ष्याद्यैरन्नं पक्वं घृताप्लुतम् ।
पायसाद्यन्नवस्त्रं च दत्वा भक्त्या स्वशक्तितः ॥ २४

तदीयाराधनं कृत्वा ब्राह्मणान्भोजयेत् बुधः ।
अन्नवर्षसहस्राणि स्वर्गलोके महीयते ॥ २५

स्वर्गलो(के चिरं)भुक्त्वा विष्णुसायुज्यमाप्नुयात् ।
अन्नदानं वस्त्रदानं गोदानं तिलदानकम् ॥ २६

गृहदानं धान्यदानं कन्यादानं विशेषतः ।
यो दद्याद्भक्तिसंयुक्तो आचार्यार्चकयोः प्रभुः ॥ २७

सप्तद्वीपसमायुक्ता भूमिं प्राप्य चिराय वै ।
स्वर्गेदेवेन्द्रवद्भुक्त्वा विष्णुलोके महीयते ॥ २८

प्राकारगोपुरादीनि मण्डपानि विशेषतः ।
कैङ्कर्यं कुरुते यस्तु तस्यैश्वर्यं भवेद्ध्रुवम् ॥ २९

इह भुक्त्वा विमानेन स्वर्गलोकमवाप सः ।
दैवतैः पूज्यमानस्तु इन्द्रवन्मोदते चिरम् ॥ ३०

अस्य क्षेत्रस्य माहात्म्यं विचित्रं परमं भुवि ॥ ३१

पठन्ति शृण्वन्ति लिखन्ति ये जनाः
भवन्ति सर्वेश्वरपादपूजकाः ।
आयुश्च तेषामचिराद्धनानि वै-
(श्री)र्लक्ष्मीपतेशस्य कृपाकटाक्षात् ॥ ३२

इत्युक्तवन्तो ऋषयस्सुपूज्य-
स्वशक्तितो कृष्णमृगाजिनादिभिः ।
फलैश्च कन्दैश्च कमण्डलैश्च-
यज्ञोपवीतैश्च मुदं समाप्नुयुः ॥ ३३

॥ इति ब्रह्माण्डपुराणे लक्ष्मीपुरमाहात्म्ये द्वात्रिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥

॥ श्रीः ॥

॥ गोपुरीमाहात्म्यम् ॥

तपोधनमहाभागाः नैमिशारण्यवासिनः ।
आयान्तं मुनयस्सूतं प्रशान्तं रोमहर्षणम् ॥ १

अभ्यागच्छन्महाभागं पूजयन्तःपरस्परम् ॥
आसनं शोभनं दत्वा परिवार्य समन्ततः ॥ २

विविशुस्स्वासेन रम्ये फुल्लहृत्पङ्कजाननाः ।
निर्वर्तितमहायज्ञा नारायणपरायणाः ॥ ३

ऋषयः —

रोमहर्षण सर्वज्ञ पुराणज्ञ महामते ।
स्वागतं खलु भद्रं ते कृतार्थास्तवदर्शनात् ॥ ४

सूतः —

अद्य मे सफलं जन्म युष्मद्दर्शनकाङ्क्षया ।
आगतोऽस्मि महाभाग भवतामनुकम्पया ॥ ५

धन्योऽस्म्यनुगृहीतोऽस्मि भवतां पादसेवया ।
कुशलं खलु विप्रेन्द्र भवतां आश्रमस्य हि ॥ ६

---

* B. No. 11334/D. No. 10511. Sarasvati Mahal Library Thanjavur.

कुशलं खलु युष्माकं तपसां भावितात्मनाम् ।
कुशलं खलु वृक्षाणां प्रसूत फलशालिनाम् ॥ ७

कुशलं खलु तीर्थानां सरसां सरितामपि ।
कुशलं मृगशावानां भवदङ्कनिषेविणाम् ॥ ८

कुशलं खल्वरण्यानां समृद्धमृगपक्षिणाम् ।
कुशलं बलिपुष्पाणां पुलिनानां द्विजोत्तमाः ॥ ९

ऋषयः—

यद्यदुक्तं त्वया साधो तत्तत्सर्वं तथैव हि ।
तव सङ्कल्पवशादेव सर्वेषां कुशलं हि नः ॥ १०

स्थलानां वैष्णवानां च माहात्म्यमतिविस्तरम् ।
गुह्याद्गुह्यतरं सर्वं त्वत्तोऽस्माभिः श्रुतं पुरा ॥ ११

इदानीं श्रोतुमिच्छामो वयं गुह्यतमं मुने ।
व्यासप्रसादात्सूत त्वं सर्वं वेत्सि यथार्थतः ॥ १२

सरसां सरसीनां च वापिनां सरितापि ।
दिव्यसैद्धस्वयंव्यक्तमानुषाणां पृथक् पृथक् ॥ १३

स्थलमाहात्म्यकथने विष्णोः पूर्वं त्वयोदितम् ।
गोपुरी ह्यस्ति विख्याता कावेर्या उत्तरे तटे ॥ १४

तस्यामनन्तशयने शेते विष्णुरिति प्रभुः ।
तस्यां माहात्म्यखिलं श्रोतुमिच्छामहे वयम् ॥ १५

अनन्तशयने शेते माधवः केन हेतुना ।
कथं वा गोपुरी नाम तस्या लब्धं कदा प्रभो ॥ १६

त्वया तीर्थप्रसङ्गे तु सङ्क्षेपात्कथिता पुरा ।
सूर्यपुष्करिणी नाम तीर्थानामुत्तमोत्तमा ॥ १७

विदितं हि त्वया सर्वं अशेषं ब्रूहि तत्वतः ।
त्वन्मुखाम्भोजनिष्यन्दमकरन्दं यथाऽमृतम् ॥ १८

पिबन्तोऽपि पुनः पातुमतृप्ता वयमिच्छवः ।
षट्पदामकरन्दस्यास्वादशीलाः पुनः पुनः ॥ १९

सूतः—

नमामि मनसा वाचा कर्मणा हरिमच्युतम् ।
कालमेघनिभश्यामं कमलायतलोचनम् ॥ २०

अचलं कमलानाथमादिदेवमनामयम् ।
अनन्तमव्ययं शान्तमचिन्त्यं पुरुषोत्तमम् ॥ २१

आदिमध्यान्तरहितं अम्बुजासनसेवितम् ।
अनन्तशयनं भक्तपारिजातमनुत्तमम् ॥ २२

साधुपृष्टं महाभागैः भवद्भिर्विदितात्मभिः ।
विस्तरेण प्रवक्ष्यामि तत्तत्सर्वं यथामतिः ॥ २३

पूर्वं सनत्कुमारेण कथितं भृगवे पुनः ।
भृगुणा कथितं पश्चात् वेदव्यासान्महामुनेः ॥ २४

तस्माच्छ्रुतं मया तत्र गुरोर्व्यासान्मुनीश्वरात् ।
तदहं भवतां वक्ष्ये गोपुरीक्षेत्रवैभवम् ॥ २५

वक्तुं न शक्यते सर्वमपि शेषेण विस्तरात् ।
आननानां सहस्रेण वर्षकोटिशतैरपि ॥ २६

अथापि भगवद्भक्त्या वक्ष्येहं युष्मदाज्ञया ।
शृणुध्वं सावधानेन विष्णुभक्तिपुरस्सरम् ॥ २७

अभक्तानामिदं गुह्यं न वाच्यं तत्त्ववित्तमैः ।
सर्वपापक्षयकरं सर्वसिद्धिप्रदं शुभम् ॥ २८

सर्वैश्वर्यप्रदं नृणां श्रोतॄणां सर्वकामदम् ।
धर्मार्थकाममोक्षाणां हेतुभूतमहेतुकम् ॥ २९

ब्रह्महत्यादि पापानां सद्यक्षयकरं महत् ।
दीर्घायुष्यकरं पुण्यं तापत्रयनिवारणम् ॥ ३०

मेरोर्दक्षिणपार्श्वे तु वर्षे भारतसंज्ञके ।
जम्बूद्वीपे दक्षिणाब्धेः हिमशैलस्यचान्तरे ॥ ३१

क्षेत्राणि बहवः सन्ति तत्र तत्र सरिद्वराः ।
सरांसि च ह्रदाश्चैव वाप्यश्चैव बहूदकाः ॥ ३२

पश्चिमोदधितीरे तु सह्यो नाम महाचलः ।
तस्माद्द्रिसमुद्भूता नदी पापप्रणाशिनी ॥ ३३

यस्याः स्मरणमात्रेण सर्वपापक्षयो भवेत् ।
तस्या दक्षिणगङ्गायाः कावेर्यास्तीरयोर्द्वयोः ॥ ३४

आसह्यादौ (तु) पूर्वार्धे विष्णुक्षेत्राण्यनेकशः ।
शिवक्षेत्राणि पुण्यानि तत्र सन्ति बहूनि च ॥ ३५

तेषु सर्वेषु विख्याता कावेर्या उत्तरे तटे ।
गोपुरी नाम नगरी विष्णोःप्रियकरी सदा ॥ ३६

तत्र शेते हरिस्साक्षाच्छेषपर्यङ्कमध्यतः ।
त्रिरात्रमेकरात्रं वा गोपुर्यां निवसेद्यदि ॥ ३७

क्षीणपापस्सविज्ञेयः प्राप्नोति परमाङ्गतिम् ।
शक्तिमात्रं तु यो दद्याच्छ्रोत्रियाय द्विजातये ॥ ३८

रजतं कनकं वात्र महादानफलं भवेत् ।
एकं वा भोजयेद्योऽस्यां गोपुर्यां वैष्णवं द्विजम् ॥ ३९

हरिसालोक्यमाप्नोति सद्यःपापक्षयान्नरः ।
यो दद्यादेकगोदानं श्रोत्रियाय महात्मने ॥ ४०

सर्वपापविनिर्मुक्तो गोसहस्रफलं लभेत् ।
प्रत्याब्दिकं तथा श्राद्धं यो दद्यात्पितृभक्तिमान् ॥ ४१

विष्णुलोके महीयन्ते पितरः तस्य तत्क्षणात् ।
देशाद्देशान्तरगतः स्मरेद्यो गोपुरीं शुभाम् ॥ ४२

तस्यामेवाधिवासस्य फलं प्राप्नोत्यसंशयः ।
गोपुर्यामेव गोग्रासं अल्पं वापि प्रयच्छति ॥ ४३

कामधेनुस्सुसन्तुष्टा दद्यात्तस्मै सुगोधनम् ।
एकादशीव्रतं कुर्यादेकं वापि द्विजोत्तमाः ॥ ४४

संवत्सरोपवासस्य फलं प्राप्नोत्यसंशयः ॥ ४५

एकादश्यां पौर्णिमायां अमायां सङ्क्रमेऽयने ।
अनन्तशयनं क्षौमालम्बिताङ्घ्रिसरोरुहम् ॥ ४६

कृपाद्रवद्रसाम्भोजयुगलामलचक्षुषम् ।
भक्त्या यो भजते श्रीमान्भजते परमं पदम् ॥ ४७

गोपुर्यां योऽश्वत्थस्य जीवनं प्रददाति यः ।
उभयोरपि वैकुण्ठे निवास इति निश्चयः ॥ ४८

गोपुरीं प्रति यो गच्छेत्तस्यान्नं प्रददाति यः ।
स तु भूमौ महाराजा भुक्त्वा भोगान्मनोरथान् ॥ ४९

भुक्त्वा विष्णुपदं गच्छेद्भेत्ता स पितृमण्डलम् ।
सूर्यकोटिप्रतीकाशं विमानमधिरुह्य वै ॥ ५०

एतत्सर्वं मया ख्यातं भवितां भावितात्मनाम् ।
श्रोतव्यं किं महाभागा भवद्भिरधुनोच्यताम् ॥ ५१

॥ इति ब्रह्माण्डपुराणे सूतर्षिगणसंवादे गोपुरीमाहात्म्ये प्रथमोऽध्यायः ॥

॥ द्वितीयोऽध्यायः ॥

ऋषयः—

भगवद्भक्तसर्वज्ञ व्यासशिष्यमहामते ।
गोपुर्याश्च ततः सीमाप्रमाणं ब्रूहि तत्त्वतः ॥ १

सीमान्तपालकांश्चैव यथावद्वक्तुमर्हसि ।
श्रुतं सर्वमशेषेण त्वत्तोऽस्माभिस्समन्ततः ॥ २

सूतः—

सर्वज्ञा मुनयः यूयं वेदवेदाङ्गपारगाः ।
तथापि मयि सन्यस्तस्नेहात्पृष्टमितोऽधुना ॥ ३

श‍ृणुध्वं मुनयस्सर्वे सावधानास्तपोधनाः ।
सीमाप्रमाणं सीमान्तपालदेवांश्च सर्वशः ॥ ४

तालीवनमिति ख्यातं पूर्वस्यां दिशि शोभनम् ।
तस्मिन्नक्रजटो नाम त्रिणेत्रस्त्रिपुरान्तकः ॥ ५

पूर्वां दिशं समाश्रित्य भगवद्भक्तिसंयुतः ।
परिपालयते नित्यं पार्वत्याः प्रमथैस्सह ॥ ६

दक्षिणस्यां तु दिग्भागे काश्यारण्यं महास्थलम् ।
काशीक्षेत्रसमं पुण्यं सर्वपापप्रणाशनम् ॥ ७

तस्मिन् रुद्रो महादेवः काश्यारण्येशसंज्ञितः ।
दक्षिणां रक्षति दिशमुक्षदाक्षायणीयुतः ॥ ८

पश्चिमायां दिशि क्षेत्रं प्रयाणमिति विश्रुतम् ।
तस्मिन्प्रयाणनाथाख्यो हरो रक्षति पश्चिमाम् ॥ ९

उत्तरस्यां दिशि ख्यातं वृद्धाचलमनुत्तमम् ।
तत्र वृद्धाचले रम्ये पिनाकी भूतराट् स्वयम् ॥ १०

उमया रमते सार्धं मणिमुक्तानदीतटे ।
सर्वर्तु पुष्पषण्डे च सर्ववृक्षसमाकुले ॥ ११

तालीमूलवने रम्ये काश्यारण्ये प्रयाणके ।
वृद्धाचले महाक्षेत्रे चतुर्धा कृतविग्रहः ॥ १२

अष्टमूर्तिःस्वयं साक्षाच्चतुस्सीमान्तपालकः ।
विष्णुभक्तिप्रधानोऽसौ पाति वैष्णवमुत्तमम् ॥ १३

तस्मात्सीमान्तरं प्राप्ता गोपुर्यां भोगिशायिनः ।
वैकुण्ठवासिनः सर्वे मानुषास्तु न संशयः ॥ १४

चतुस्सीमान्तरगताः कृमिकीटपिपीलिकाः ।
तज्जन्ममुक्तौ राजानो भूत्वा भूमिं स सागराः ॥ १५

भुक्त्वा भोगाननन्तांश्च पश्चात्स्वर्गमवाप्नुयुः ।
अनन्तकालं स्वर्गे तु भोगानिष्टान् पृथक् पृथक् ॥ १६

उपभुज्यमहादेवा मह्यं समवताह्य च ।
अनेकयज्ञनिष्पन्नाः गच्छेयुः परमंपदम् ॥ १७

तत्सीमान्तर्गतास्सर्वे पक्षिणः क्षेमकारिणः ।
तत्रैव जाता जन्मान्ते विनतानन्दकारिणा ॥ १८

पक्षिराजस्य सायुज्यं गच्छेयुरतिदुर्लभम् ।
तत्रत्यानां च बालानां पक्षिदोषो न विद्यते ॥ १९

चतुष्पादश्च पशवो मृगाः विविधजन्मनः ।
अन्योऽन्यवैरमुक्त्यैते निर्वैरा वनचारिणः ॥ २०

वयोऽन्ते मुक्तदोहास्तु कामधेनुकुलोद्भवाः ।
चिरकालमुषित्वा ते मुनीनामाश्रमे वरे ॥ २१

यज्ञक्रियां पैतृकं च मुनीनां भावितात्मनाम ।
समाप्य विप्रा हुत्वा तु भविष्यन्ति परम्पदम् ॥ २२

चतुस्सीमान्तरे तस्यां गोपुर्यां पथिका जनाः ।
सीमान्तरं च गत्वापि जन्मान्ते स्वर्गमाप्नुयुः ॥ २३

वैशाखेमासि नक्षत्रे पौर्णमास्यां विशाखके ।
प्रातःकाले समुत्थाय सूर्यपुष्करिणी जले ॥ २४

स्नात्वा तालीवनस्थानं गत्वा काशीवनं पुनः ।
प्रयाणस्थानमारूढां वृद्धाचलमनुत्तमम् ॥ २५

उपसृत्य पुनःस्थालीवनं प्राप्याथ गोपुरीम् ।
आगत्यानन्तशयनमादरेण कृताञ्जलिः ॥ २६

नमस्कृत्य जगन्नाथं ब्राह्मणं भोजयेत्ततः ।
सुवर्णदानं यत्किञ्चिद्दद्याद्विप्राय मानवः ॥ २७

अधिकैश्वर्यसम्पन्नः कालधर्मनवाप्य सः ।
स्वर्गलोकमथावाप्याप्सरोगणसेवितः ॥ २८

विमानमधिरुह्याथ दिवाकरसमप्रभम् ।
सर्वलोकश्च वात्येष निमेषैस्सम्प्रपूजितः ॥ २९

यः करोति चतुस्सीमाप्रदक्षिणमनुत्तमम् ।
सलभेत्सागरान्तं च भूप्रदक्षिणजं फलम् ॥ ३०

गोपुर्याश्च चतुस्सीमा प्रमाणं वैभवं पुनः ।
वक्तुं युगसहस्रेण ब्रह्मणापि न शक्यते ॥ ३१

चतुस्सीमान्तरे नद्यस्तटाकाश्च जलाशयाः ।
ह्रदाः कुल्याश्च वाप्यश्च जाह्नवीतोयसम्मिताः ॥ ३२

तेषु तीर्थेषु यः स्नातो मासस्सूर्योपरागयोः ।
चन्द्रोपरागवेलायां गङ्गास्नानफलं लभेत् ॥ ३३

ततः सीमान्तरे ग्रामे गोपुर्यां यो द्विजोत्तमः ।
यजते यज्ञमेकं वा क्रतुकोटिफलं लभेत् ॥ ३४

चतुस्सीमान्तरे तस्यां एकं वा भोजयेद्द्विजम् ।
सहस्रभोजनफलं लभते नात्र संशयः ॥ ३५

चतुस्सीमान्तरे तस्यां कन्यादानं ददाति यः ।
कोटिकन्याप्रदानस्य यत्फलं तत्फलं लभेत् ॥ ३६

चतुस्सीमान्तरे तस्यां भूदानं कुरुते यदि ।
तद्दानस्य प्रभावं तु मया वक्तुं न शक्यते ॥ ३७

चतुस्सीमान्तरे तस्यां उद्यानानि करोति यः ।
पारिजाततरोर्मूले रमतेऽप्सरसां गणैः ॥ ३८

तस्माद्वैकुण्ठमाप्नोति चतुराननलोकतः ।
मार्गे प्रपां यः कुरुते ब्रह्मलोके महीयते ॥ ३९

गोपुर्याश्च ततस्सीमा प्रमाणं वैभवं पुनः ।
मया विदितमुक्तं वो वक्तव्यं किं तपोधनः ॥ ४०

॥ इति ब्रह्माण्डपुराणे सूतर्षिगणसंवादे गोपुरीमाहात्म्ये चतुस्सीमाप्रमाणं नाम द्वितीयोऽध्यायः ॥

॥ तृतीयोऽध्यायः ॥

ऋषयः —

साधु सूत पुराणज्ञ सर्वागमविशारद ।
चतुस्सीमान्तरे तस्यां गोपुर्यां शेषशायिनः ॥ १

त्वयोक्तमधुना सर्वं त्वत्तोऽस्माभिः श्रुतं पुनः ।
इदानीं श्रोतुमिच्छामो भोगिशायित्वहेतुकम् ॥ २

शेषशायी कथं सूत भगवान्भूतभावनः ।
एतदाख्या हि तत्त्वार्थं परं कौतूहलं हि नः ॥ ३

सूतः —

पुरा राथन्तरे कल्पे प्रलयान्ते फणीश्वरः ।
पातालवासी धर्मात्मा फणामण्डलमण्डितः । ४

भो दुग्धा भो महाभोगा द्विजिह्वा कालकूटधृक् ।
साक्षाद्विष्णुस्वरूपोऽयं शब्दब्रह्ममयं स्वयम् ॥ ५

भूमिभारस्य वहने नियुक्तो हरिणा पुरा ।
ततो बुद्धिरभूत्तस्य शेषस्य परमात्मनः ॥ ६

शय्या त्वमहमप्यस्मि देवदेवस्य चक्रिणः ।
महता तपसा साध्यं इति निश्चित्य भोगिराट् ॥ ७

विचिन्वन्भूतलं शुद्धं तपःसिद्धिकरं परः ।
कावेर्या उत्तरतटे देवादागतवान् फणिः ॥ ८

आश्रमं गोपुरीमध्ये कृतवान् धरणीधरः ।
पञ्चाग्निमध्यगो भूत्वा वाताशोऽपि विसृज्यताम् ॥ ९

निगृह्य चेन्द्रियग्रामा संक्षिप्याक्षीणि भास्करे ।
हृदये पुण्डरीकाक्षं निधाय परमेष्ठिनम् ॥ १०

तपस्तेपे समानां तु शतं पूर्णमनिन्दितः ।
समांशतं गते तस्य सुप्रीतो वरदो हरिः ॥ ११

मेरुसानुतटे लग्नस्तटित्वान्नीलवर्णभाक् ।
इन्द्रचापधरो धीरस्तनितःकरुणाम्बुजः ॥ १२

यथा तथैवाम्बुजाक्षः शङ्खचक्रगदाधरः ।
शार्ङ्गधन्वा हि हस्ताब्जः सर्वदेवनमस्कृतः ॥ १३

आरुह्य गरुडं तूर्णमाजगामाश्रमं तदा ।
तस्याग्रे भोगिराजस्य हरिराविरभूत्स्वयम् ॥ १४

प्रीतोऽस्मि तपसा शेष महता दुश्चरेण वै ।
दीर्घकाल कृतेनाथ सन्तुष्टोऽस्मि तवानघ ॥ १५

वरं वरय भद्रं ते मनसा चिन्तितं तव ।
इत्युक्त्वा पुण्डरीकाक्षः विरराम घनस्वनः ॥ १६

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा करुणामृतपूरितम् ।
फणीन्द्रोऽक्षिणी सम्मील्य ददर्श पुरतो हरिम् ॥ १७

कालमेघनिभःश्याम कमलाक्षं कृपानिधिम् ।
शार्ङ्गचापधरं लक्ष्मीः विद्युल्लसितवक्षसः ॥ १८

मणिकुण्डलकेयूरहारनूपुरशोभितम् ।
तरुणादित्यसङ्काशं मकुटोज्वलमव्ययम् ॥ १९

कौस्तुभोद्भासितगलं तुलसीधामभूषितम् ।
शङ्खचक्रगदापद्मधरं पीताम्बरोज्वलम् ॥ २०

दृष्ट्वा नेत्रसहस्रेण प्रत्युत्थाय ससम्भ्रमम् ।
निपत्य दण्डवद्भूमौ तुष्टाव धरणीधरः ॥ २१

शेषः —

सहस्रनेत्राय सहस्रशीर्ष्णे
सहस्रबाहाय सहस्रनाम्ने ।
सहस्रपादाय सहस्रधाम्ने
सहस्रलीलाय नमोनमस्ते ॥ २२

सहस्ररूपाय सहस्रतेजसे
सहस्रबाणाय सहस्रकर्मणे ।
सहस्रकर्णाय सहस्रमूर्तये
सहस्रवेदाय नमोनमस्ते ॥ २३

नानागुणाय नलिनासनसन्नुताय
नादाय विश्वनिलयाय नभोगुणाय ।
नादात्मकाय नरकार्णवतारणाय
नारायणाय पुरुषाय नमः परस्मै ॥ २४

कालाय कालकलनाय कलाधिकाय
कालान्तकाय कलिकल्मषनाशनाय ।
कामाय कामजनकाय कवीश्वराय
कामावतारविभवाय नमः परस्मै ॥ २५

पद्मालयाय परमाय परात्पराय
पद्मासनाय पविहस्तनिषेविताय ।
पापेन्धनौघदमनोन्मुखपावकाय
पञ्चाननेऽड्यचरणाय नमः परस्मै ॥ २६

भक्तापवर्गफलदाय भवापहाय
भक्तप्रियाय भवतातभवाम्बुजाय ।
भावान्तरङ्गनिलयाय मुनीश्वराणां
भागीरथी भवपदाय नमःपरस्मै ॥ २७

योगाय योगविदिताय सुयोगिवर्यै
योगानुकूल हृदयाब्ज निकेतनाय ॥
योगासनाय मदयोगभयङ्कराय
योगीश्वराय वरदाय नमःपरस्मै ॥ २८

वेदान्तसूचित विनिष्कलविग्रहाय

वेदाङ्गवेदविदिताय सुनिर्मलाय ।

वेदैरचिन्त्य विभवाय विधायकाय

विप्रःप्रियाय सुलभाय नमःपरस्मै ॥ २९

इति स्तुत्वा महाविष्णुमनन्तं विश्वतोमुखम् ।

प्रणम्य यथाकामं सन्तुष्टात्मा बभूव ह ॥ ३०

भगवान् —

तुष्टोऽस्मि तपसा पूर्वं स्तोत्रेण तु विशेषतः ।

किमुद्दिश्य तपस्तप्तं तपसा वक्तुमर्हसि ॥ ३१

श्रुत्वा तस्य वचो भूयः फणिराजो महामतिः ।

भगवद्दर्शनधिया प्राह गद्गदया गिरा ॥ ३२

शेषः —

कृतार्थोऽस्मि कृतार्थोऽस्मि कृतार्थोऽस्मि कृपानिधे ।

मह्यमाविरभूद्विष्णो वरदानाय चेति यत् ॥ ३३

तस्मादहं कृतार्थोऽस्मि कृतकृत्योऽस्मि केशव ।

तत्सर्वमधुना सिद्धं यद्यन्मनसि वर्तते ॥ ३४

वरं वृणे तथाप्यद्य भगवान् दातुमर्हसि ।

कृपामात्रं भगवतः कटाक्षस्य भवामि चेत् ॥ ३५

मम भोगस्तु शय्या ते पेशलासनमुत्तमम् ।

अनन्तशयनो नाम प्रख्यातं भवतु ध्रुवम् ॥ ३६

देवासुरमनुष्याणां ऋषीनां दृष्टिगोचरः ।

अनन्तशयनो भूत्वा स्थलेऽस्मिन्निवसेत्सदा ॥ ३७

एतावन्मात्रमुक्त्वा हि ननाम हरिपादयोः ।
भगवानपि हृष्टात्मा किञ्चित् स्मयमुखाम्बुजः ॥ ३८

भगवान् —

यद्यदुक्तं त्वया शेष तत्तथैवास्तु तत्त्वतः ।
त्वद्भोगशयनं कृत्वा शयिष्ये सर्वदा त्वयि ॥ ३९

त्वद्भोगमासनं कृत्वा सुखासीनो भवाम्यहम् ।
त्वया गरुत्मता हीनो वस्तुं कुत्रापि नोत्सहे ॥ ४०

अनन्तनगरी नाम पुरीयं भवता भुवि ।
तस्माच्छान्तो भवाहीन्द्र मत्सान्निध्यात्तु सर्वदा ॥ ४१

मद्भक्ताः मद्गतधियः शान्तास्सर्वे हि मत्सराः ।
तस्मात् त्वमपि शान्तात्मा भूया मद्भक्तिमानसः ॥ ४२

त्वत्कृतां स्तुतिमेतां यः पठेन्नित्यं स्मरेद्यदि ।
तस्य सर्पविषाद्भीतिर्माभूज्जन्मनि जन्मनि ॥ ४३

एतदुक्त्वामहाविष्णुराभोगं भोगिवेष्ठनम् ।
आस्तीर्य शेते सर्वात्मा सर्वलोकनमस्कृतः ॥ ४४

शेषाध्यायमिदं पुण्यं यः पठेच्छृणुयादपि ।
स तु शान्तिं च विद्यां च ज्ञानं च लभते द्विजः ॥ ४५

लिखित्वा चेदमध्यायं पुस्तके निक्षिपेद्गृहे ।
तद्गताः दूरतस्त्रस्ताः पलायन्ते महोरगाः ॥ ४६

एतत्सर्वं समाख्यातं अनन्तशयनोद्भवम् ।
श्रोतव्यमस्तिचेद्भूयः प्रष्टव्यं मुनिपुङ्गवाः ॥ ४७

॥ इति ब्रह्माण्डपुराणे सूतर्षिगणसंवादे गोपुरीमाहात्म्ये शेषवरप्रदानं नाम तृतीयोऽध्यायः ॥

॥ चतुर्थोऽध्यायः ॥

सविशेषमिदं सर्वं कथितं शेषशायिनः ।
श्रुतमस्माभिरखिलं त्वत्तस्सूतमहामते ॥ १

तस्येदं गोपुरी नाम नगरस्य कदाऽऽगतम् ।
कारणं गोपुरीनाम्नो विस्तराद्वक्तुमर्हसि ॥ २

सूतः—

पुरा हरिः कृपामूर्तिः भगवान् गरुडध्वजः ।
वटपत्रे शयानोऽसौ सृष्टौ मतिमथाकरोत् ॥ ३

नाभिह्रदे महापद्मं कोटिसूर्यसमप्रभम् ।
अनन्तविश्वप्रभवं जनयामास विश्वभुक् ॥ ४

तस्मात्सम्पादयामास ब्रह्माणं पुरुषोत्तमः ।
तस्य भ्रूमध्यभागात्तु जनयामास शूलिनम् ॥ ५

तस्माच्च लोकानसृजद्देवानपि महासुरान् ।
गुणत्रयविभागं तु कृत्वा साक्षिकमाविशत् ॥ ६

ब्रह्मणे रजसं प्रादात्तामसं शङ्कराय वै ।
रक्षणं स्वयमास्थाय स्रष्टारं चतुराननम् ॥ ७

संहर्तारं पशुपतिं दिक्पालश्चाकरोत्प्रभुः ।
एवं च वर्तमाने तु लोके बुद्धिः प्रजायते ॥ ८

देवतानां हितार्थाय विष्णोरमिततेजसः ।
असुराणां विनाशाय सुराणां रक्षणाय च ॥ ९

दातव्यममृतश्चेति मरणस्यापनोदनम् ।
इति निश्चित्य सर्वात्मा सर्वलोकहिते रतः ॥ १०

क्षीराब्धिं कलशं कृत्वा रज्जुं कृत्वाथ वासुकिम् ।
मन्थानं मन्दराद्रिं च ममन्थ मधुसूदनः ॥ ११

सर्वरत्नानि जातानि मथ्यमाने पयोनिधौ ।
विषं ददौ महेशाय तच्छान्त्यै बालचन्द्रकम् ॥ १२

ऐरावतं गजश्रेष्ठं उच्चैश्श्रवसमच्युतः ।
कल्पवृक्षान् महोदारान् महेन्द्राय ददौ हरिः ॥ १३

अहल्यां कमलातुल्यां गौतमाय ददौ प्रभुः ।
सर्वलक्षणसम्पन्नां कमलां कौस्तुभं मणिम् ॥ १४

स्वयं गृहीतवान् विष्णुस्तुलसीममृतोद्भवाम् ।
असुरेभ्यस्सुरां प्रादात् सुरेभ्योऽमृतमुत्तमम् ॥ १५

कामधेनुं वसिष्ठाय ददौ पश्चादधोक्षजः ।
लक्ष्मीं तु सम्परिष्वज्य प्राप वैकुण्ठमव्ययः ॥ १६

वसिष्ठोऽपि गृहीत्वा तु कामधेनुं स्वमाश्रमम् ।
जगाम देव्यारुन्धत्या साकं मुनिकुलोत्तमः ॥ १७

कामधेनुर्विचिन्त्याह क्षीरमात्रं ददाम्यहम् ।
मुनीनामपि होमार्थं नान्यत्किञ्चिद्ददाम्यहम् ॥ १८

मुनीनामपि देवानां मनुष्याणामभीप्सितम् ।
दातुं शक्तिर्यथा मे स्याद्यतिष्ये तपसा तथा ॥ १९

इति मत्वा गुरुं नत्वा विज्ञाप्य च मनोरथम् ।
आमन्त्र्य तपसे धेनुः निर्गत्य च तदाश्रमात् ॥ २०

विचिन्वत तपस्सिद्धिप्रदं कुत्रेति भूतले ।
आगता दैवयोगेन कावेर्या उत्तरे तटे ॥ २१

अनन्तशयनस्थानं गत्वा विष्णुं प्रणम्य च ।
एतदेव महास्थानं तपस्सिद्धिकरं परम् ॥ २२

अत्रैव चाश्रमं कृत्वा तोषयिष्ये समाधिना ।
अनन्तशयनं विष्णुमनन्तं पुरुषोत्तमम् ॥ २३

आदिमध्यान्तरहितमचिन्त्यं योगिनामपि ।
हरिं भक्तपराधीनमगण्यगुणसागरम् ॥ २४

इति बुध्या विचिन्त्याशु दर्भानास्तीर्य भूतले ।
अग्निं प्रज्वाल्य विधिवत् चतुर्दिक्षु समाहिता ॥ २५

ग्रीष्मकालेऽग्निमध्यस्था वर्षासु भुवि सुस्थिता ।
हेमन्तशिशिरे चैव जलमध्ये गता सति ॥ २६

इत्थं महातपस्तप्तं मुनीनामप्यगोचरम् ।
हृदयाम्बुजमध्ये तु निधाय पुरुषोत्तमम् ॥ २७

...... तृणं त्यक्त्वा जलं त्यक्त्वाथ मारुतम् ।
समानां च गतं पञ्चशतं तस्यास्तपोधनः ॥ २८

गते पञ्चशतेऽब्दानां तपस्यन्त्याः पुरो हरिः ।
वरं प्रदातुमुद्युक्तः कृपया समुपागतः ॥ २९

विनतासुतमारुह्य सपक्षगिरिसन्निभम् ।
कालमेघनिभःश्यामं कमलायतलोचनम् । ३०

श.... .... पितामहपिता विभुः ।
धर्ममानसुशीलानामिव वर्षन्मुखाम्बुदः ॥ ३१

आजगाम हरिस्साक्षात्तस्य धेन्वास्समीपतः ।

श्रीभगवान् —

उत्तिष्ठोत्तिष्ठ हे वत्स प्रीतोऽस्मि तपसा तव ॥ ३२

वरं ददामि भद्रं ते वृणीष्व वरमीप्सितम् ।
इत्युक्तं हरिणा धेनुर्वाक्यं श्रुत्वाऽऽमृतोपमम् ॥ ३३

उन्मील्य चक्षुषी धेनुस्तपसो विरराम ह ।
नारायणं ददर्शाग्रे नलिनासनसेवितम् ॥ ३४

स्निग्धाञ्जनगिरिश्यामदिव्याभरणभूषितम् ।
पीताम्बरधरं देवं प्रसन्नवदनाम्बुजम् ॥ ३५

केयूरालङ्कृतभुजं स्फुरन्मकरकुण्डलम् ।
दधानं सोमसूर्याभे पाञ्चजन्यं सुदर्शने ॥ ३६

तुष्टाव परमप्रीत्या धेनुर्गद्गदया गिरा ।

धेनुः—

ओं नमो विष्णवे तुभ्यं जिष्णवे प्रभविष्णवे ॥ ३७

नमो वेदान्तवेद्याय नमः परममूर्तये ।
नमः पङ्कजनाभाय नमस्सर्वेश्वराय च ॥ ३८

नमो जगन्निवासाय नमो वैकुण्ठवासिने ।
निर्गुणाय नमस्तुभ्यं निष्कलाय नमो नमः ॥ ३९

व्यक्ताव्यक्तस्वरूपाय विश्वरूपाय ते नमः ।
निरञ्जनाय विभवे निर्विकल्पाय ते नमः ॥ ४०

विराट्पुरुषरूपाय स्वराड्रूपाय ते नमः ।
इति स्तुत्वा जगन्नाथं प्रणम्य पुनरुत्थिता ॥ ४१

नेत्राभ्यामश्रुपूर्णाभ्यां पपौ रूपामृतं हरेः ।
श्रीभगवान् —
तुष्टोऽस्मि तपसा पूर्वं स्तोत्रेणैतेन शोभने ॥ ४२

प्रसन्नोऽस्म्यधिकं भद्रे ! ददामि वरमीप्सितम् ।
सूतः —
सुधारससमं वाक्यं तद्विष्णोः परमात्मनः ॥ ४३

श्रुत्वा धेनुर्वसिष्ठस्य वाक्यं पुनरुवाच ह ।
धेनुः —
मयि प्रसन्नो भगवान् यद्यहं पात्रतां गता ॥ ४४

कृपया तव लोकेश वृणोमि वरमुत्तमम् ।
पूर्वं मुनीनां होमार्थं क्षीरमात्रं मयानघ ॥ ४५

दत्तं किमपि नान्यच्च दातुं शक्नोम्यहं प्रभो ।
तव प्रसादात्सर्वेभ्यो याचकेभ्यो मनोरथम् ॥ ४६

दातुं देह्यधिकां शक्तिं मुनीनां वस्तुचिन्तितम् ।
नाम्ना मम पुरी ह्येषा प्रथिता भविता सदा ॥ ४७

तव पादाब्जयुगले सुदृढा भक्तिरस्तु मे ।
आकल्पं मम सन्तानं लोके तिष्ठतु शाश्वतम् ॥ ४८

इति कृत्वा मुनेर्धेनुः ननाम हरि पादयोः ।
कामधेनोर्वचः श्रुत्वा मन्दहासमुखाम्बुजः ॥ ४९

उवाच मधुरं वाक्यं कृपया सह माधवः ।

श्री भगवान् —

उक्तं वसिष्ठधेनोर्यत् त्वया मनसि संस्थितम् ॥ ५०

तत्तथैवास्तु भद्रं ते कामधुग्भव सर्वदा ।
अधिकं तव भक्तेभ्यः प्रार्थितं हृदयं च यत् ॥ ५१

तत्सर्वं देहि सुभगे काम्यं चैव ममाज्ञया ।
अविच्छिन्नास्तु सततं कल्पान्ततव सन्ततिः ॥ ५२

एषा पुरी गोपुरीति तव नाम्ना महीतले ।
प्रथिता भविता नित्यं सर्वसम्पत्प्रदायिनी ॥ ५३

अत्रत्यानां मनुष्याणां गोधनं बहुलं भवेत् ।
एतत् स्तोत्रं त्वया प्रोक्तं यः पठेन्मम सन्निधौ ॥ ५४

सभायां मम भक्तानां ब्राह्मणानां (तथैव च) ।
(सुखमि)श्रं भवेत्तस्य भवेरन्बहुसम्पदः ॥ ५५

अत्रैवांशकला भूत्वा स्थातुमर्हति नित्यशः ।

सूतः —

इत्युक्त्वान्तर्दधे तस्याः पुरतो देवतैस्सह ॥ ५६

मुनिभिस्सह गन्धर्वैरप्सरोभिश्च किन्नरैः ।
धेनुरप्यंशकलया तत्रास्ते हरि सन्निधौ । ५७

तत्र तु धृष्टयस्सर्वा घटोध्न्यश्च निरामयाः ।
लोहिताङ्गास्सु ृङ्गास्युः दर्शकूला .... ॥ ५८

द्विजासहस्रगोदाने यत्फलं तत्फलं लभेत् ।
गोपुर्यावैभवं सर्वं विस्तरेण मयोदितम् ॥ ५९

॥ इति ब्रह्माण्डपुराणे सूतर्षिगणसंवादे गोपुरीमाहात्म्ये धेनुवरप्रदानं नाम चतुर्थोऽध्यायः ॥

॥ पञ्चमोऽध्यायः ॥

ऋषयः—

सूत्रानेकविधं ... . भवद्भिस्संशितव्रतैः ।
सूर्यपुष्करिणीतीरवैभवं प्रोच्यते मया ॥ १

पुराश्वमेधे दक्षस्य वर्तमाने मुनीश्वर ।
(ऋ) षयःसिद्धगन्धर्वा रक्षोरगगणास्तथा ॥ २

देवर्षयो ब्रह्मर्षयो दनुजा दितिजास्तथा ।
आकाशमार्गे तां दृष्ट्वा ... ... दाक्षायणी ॥ ३

गङ्गाधर विरूपाक्ष ! मत्प्राणेश दयानिधे ।
एते विमानगादेवाः ऋषयश्चाप्सरो गणाः ॥ ४

... . दाक्षायण्या च सत्वरम् ।
उवाच परमप्रीतः प्रहस्य च भर्ता प्रियाम ॥ ५

महादेवः—

शृणु वक्ष्यामि हे देवि दक्षस्तव पिता .... ।
... . मामपि त्वामपि स्मरन् ॥ ६

पुरा ब्रह्मसभायां तु प्रणामरहितं शुभे ।
इत्युक्त्वा तेन रुद्रेण .... ॥ ७

इति पृष्टस्तु भगवान्नारदेन महात्मना ।
लज्जावनम्रवदनः प्रत्युवाच मुनीश्वरम् ॥ ८

विष्णुभक्तिप्रधानस्त्वं सर्वं वेत्सि हि तत्वतः ।
तथापि वच्मि मे दन्ताः वीरभद्रेण पातिताः ॥[1] ९

---

1. கந்தபுராணம் By கச்சியப்ப சிவாச்சாரியார் Lifco. காண்டம் - 6, பகுதி - 9, P. No· 432,

दक्षाध्वरगता देवाः वीरभद्रेण पातिताः ।
दन्तोत्पत्तौ उपायं तु यथावद्वक्तुमर्हसि ॥ १०

सूतः—

इत्युक्त्वा भानुना तेन सहस्रकिरणेन च ।
उवाच मधुरं वाक्यं अमृतद्रवसन्निभम् ॥ ११

नारदः—

उपायं दन्तसम्पत्तौ विचिन्त्याहं वदामि ते ।
तदा कुरुष्व भद्रं ते ममाज्ञापरिपालकः ॥ १२

कावेर्यामुत्तरतटे स्थलं विष्णुप्रियं शुभम् ।
पुण्यपापहरं नृणां विष्णुस्थलशताधिकम् ॥ १३

अनन्तशयने शेते साक्षान्नारायणः स्वयम् ।
यत्तु तत्तपसां सिद्धिप्रदं मोक्षप्रदं परम् ॥ १४

गोपुरी नाम विख्यातं कामधेनोस्तपस्स्थलम् ।
यत्र धेन्वा स्तुतः श्रीमाननन्तशयनो हरिः ॥ १५

तस्यै वरान् अनेकांश्च स्वाभीष्टान् प्रददौ तदा ।
ध्यात्वा जप्त्वा तपस्तप्त्वा प्रणम्य हरिमव्ययम् ॥ १६

तोषयित्वा च तपसा मन्त्रमुच्चार्य वैष्णवम् ।
उत्पन्नदन्तस्तेजस्वी चरिष्यसि न संशयः ॥ १७

सूतः—

इत्युक्तो निर्गतस्थानात्तस्मात् क्षीराब्धिमभ्यगात् ।
सूर्योऽप्यनन्तशयनस्थानं गत्वा सुनिर्मलम् ॥ १८

अनन्तशयनस्थानं दक्षिणस्यां दिशि द्विजाः ।
खात्वा पुष्करिणीं तत्र गङ्गामावाह्य शोभनाम् ॥ १९

त्रिंशत्त्रिकोटितीर्थानि तत्रावाह्य दिवाकरः ।
तत्तटे चाश्रमं कृत्वा दर्भानास्तीर्य भूतले ॥ २०

स्नात्वा पुष्करिणीतीर्थे त्रिकालं पूज्य केशवम् ।
पर्णाम्बुवातान् मन्त्र्य पादाङ्गुष्टेन भूतलम् ॥ २१

स्पृष्ट्वा चोर्ध्वबाहुस्तपस्तेपे सुदुष्करम् ।
षडक्षरमयं देवं हृदि निक्षिप्य भक्तिमान् ॥ २२

इत्थं तपस्यतस्तस्य गते वर्षसहस्रके ।
अनन्तशयनं ध्यात्वा सहसोत्थाय देवराट् ॥ २३

पक्षिराजं समारुह्य ब्रह्माद्यैस्सुरसत्तमैः ।
संवृतः कृपयाविष्टः प्रादुरासीद्रवेः पुरा ॥ २४

देवदुन्दुभयो नेदुः पुष्पवृष्टिः पपात ह ।
किन्नराश्च जगुर्गीतं ननर्ताप्सरसां गणैः ॥ २५

उन्मील्य विशालाक्षमूर्ध्वबाहुमनिन्दितम् ।
कृशाङ्गं काष्ठवद्भूमौ तिष्ठन्तं हरिरब्रवीत् ॥ २६

साधु ! साधु ! महाभागचरित्रं ते महाद्भुतम् ।
किंत्वमेतत्तपः पूर्वैरशक्यं मुनिदेवतैः ॥ २७

वशीकृतोऽस्मि तपसा सन्तुष्टोऽस्मि तवानघ ।
वरं वृणीष्व मनसा चिन्तितं प्रददामि ते ॥ २८

इत्युक्त्वा मधुरं वाक्यं मेघगम्भीरया गिरा ।
(एवमुक्त्वा) हृषीकेशः पद्मपत्रायतेक्षणः ॥ २९

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा मातृवाक्यं स्तनन्धयः ।
क्षुधार्त्तोवातिसन्तुष्टो विवृताक्षो ददर्श ह ॥ ३०

सपक्षं मेरुमारुह्य स्निग्धाञ्जननिभाचलम् ।
समीपमागतमिव ... . ॥ ३१

अतसीपुष्पसङ्काशमिन्द्रनीलसमप्रभम् ।
नीलोत्पलदलश्यामं स्फुरन्मरकतोपमम् ॥ ३२

प्रणिपत्यादिमध्यान्तरहितं पीतवाससम् ।
तुष्टावानन्दनेत्राम्बुवाहः पुलकविग्रहः ॥ ३३

नमोनमस्ते झषरूपधारिणे
(नमोनमस्ते क) मठाभिदायिने ।
नमोनमस्तेऽस्तु वराहरूपिणे
नमोनमस्तेऽस्तु नृसिंहरूपिणे ॥ ३४

नमोनमस्तेऽस्तु बटुप्रभामिने
नमोनमस्ते परशुप्रतापिने ।
नमोनमस्ते रघुनाथभाविने
नमोनमस्ते मुसला(भिधायिने) ॥ ३५

नमोनमस्ते वसुदेवसूनवे
नमोनमस्ते कलिनाशकर्मिणे ।
नमोनमस्ते सकलाघनाशिने
नमोनमस्ते कपिलात्मधारिणे ॥ ३६

नमोनमस्ते ऽद्भुतचारुकर्मणे
नमोनमस्तेऽस्तु (हि) शेषशायिने ।
नमोनमस्तेऽस्तु ....
नमोनमस्ते महतेऽब्जचक्षुषे ॥ २७

॥ इति ब्रह्माण्डपुराणे सूतर्षिगणसंवादे गोपुरीमाहात्म्ये सूर्यतपःफलं नाम पञ्चमोऽध्यायः ॥

॥ षष्ठोऽध्यायः ॥

इति स्तुते द्विजास्तेन सरसीरुहबन्धुना ।
उवाच निखिलाधारः प्राञ्जलिं कर्मसाक्षिणम् ॥ १

तवास्मि तपसा पूर्वं मर्त्याभिः स्तुतिभिः परम् ।
तुष्टोऽहं अधिकं सूर्य ! प्रार्थनीयं किमुच्यताम् ॥ २

इत्युक्त्वा पद्मिनीनाथं चिन्तयन् स्वपराभवम् ।
स्वामिन् ! कमलपत्राक्षं चिन्तितं व .... द्यम ॥ ३

पातयामास मे दन्तान् वीरभद्रो महाबलः ।
निस्तेजस्कं ततस्तेन दक्षयज्ञे पराजितम् ॥ ४

उत्पन्नदन्तो मां भूयाः कुरुष्व कृपया प्रभो ।
पूर्वस्मादधिकं तेजो ममास्तु कृपया तव ॥ ५

एषा पुष्करिणी नाम स्वा ... . मम ।
श्रुत्वा सूर्यस्य वचनं हृष्टात्मा हीनवर्चसम् ॥ ६

तमुवाच .... तपस्याकर्शितं हरिः ।
यद्यत्पृष्टं त्वया साधो तत्तत्सर्वं तथास्तु ते ॥ ७

प्ररोहन्तु पुनर्दन्ताः पूर्ववत्तीर्थवर्णिनः ।
तेजसाधिक स .... तत्र मण्डले ॥ ८

सूर्यपुष्करिणी नाम्ना प्रथिता भविता भुवि ।
सूर्यपुष्करिणीतीरे वसुनित्यं गवां शतः ॥ ९

पश्चिमाभिमुखो भूत्वा पूजितो देवमानुषैः ।

सूतः—

इत्युक्त्वा निमेषैस्सार्धं तत्रैवान्तर्दधे प्रभुः ॥ १०

(अद्य)प्रभृति लक्ष्मीश सूर्यमण्डलसंस्थितः ।
अन्वतिष्ठत्प्रभां (कोटि) दीप्तभानुर्दिवाकरम् ॥ ११

देहांशकलयाविष्टः सूर्यपुष्करिणीतटे ।
आस्तीर्या हि महामूर्तिः पूर्वभागेस्थितःप्रभुः ॥ १२

तत्तीर्थरक्षणं नित्यं .... स्तुमान् ।
दक्षिणं तीरमाश्रित्य गणेशोऽवति नित्यशः ॥ १३

आश्रित्य पश्चिमं तीरं सुब्रह्मण्योऽवति ध्रुवम् ।
उत्तरं तीरमाश्रित्य रक्षति क्षेत्रपालकः ॥ १४

सूर्यपुष्करिणीतीर्थसदृशं न हि भूतले ।
याः पुष्करिण्यो भूभागे .... श्रयाः ॥ १५

तासां गुणशताधिक्यात्सूर्यपुष्करिणी शुभा ।
दर्शनस्पर्शनस्नानवीक्षणध्यानजल्पनैः ॥ १६

ब्रह्महत्यादि पापानां सद्यक्षयकरी तथा ।
मित्रद्रोही कृतघ्नश्च भ्रूणहा गुरुतल्पगः ॥ १७

स्ना .... शय: ।
सूर्यपुष्करिणीतीर्थे स्नात्वोच्चार्य षडक्षरान् ॥ १८

क्षेत्रपिण्डं प्रदास्यत्र स पितॄनुद्धरिष्यति ।
सूर्यपुष्करिणीतीर्थे मृतानामस्थिनिक्षिपेत् ॥ १९

ते सर्वे पापनिर्मुक्ताः (प्रयान्ति परमाङ्गतिम् ।
सूर्य)पुष्करिणीतोयं स्पृष्ट्वा यत्र ववौ मरुत् ॥ २०

तत्रत्यास्तन्ममरुद्योगाद्गच्छेयुः परमं पदम् ।
व्यतीपातेत्वमायां च ग्रहणे चन्द्रसूर्ययोः ॥ २१

ये स्नान्ति मनुजास्तेषां गङ्गास्नानफलं लभेत् ।
सूर्यपुष्क(रिणीतोये मा)घस्नानं करोति यः ॥ २२

प्रयागतीर्थे माघानां सहस्रफलमाप्नुयात् ।
सूर्यपुष्करिणीतीर्थे यःस्नात्वा हरिवासरे ॥ २३

उपोष्यैकादशीमेकामुषित्वा गोपुरिस्थले ।
द्वादशीमनतिक्रम्य पारणां कुरु (ते च यः) ॥ २४

(सः) शीघ्रमवाप्नोति तद्विष्णोः परमं पदम् ।
कृत्तिकामासि कार्तिक्यां पौर्णिमायां द्विजोत्तमाः ॥ २५

ये स्नान्ति मनुजास्तेषां स्वर्गवासः प्रकल्प्यते ।
सूर्यपुष्करिणीतीर्थे कृत्तिकाभानुवासरे ॥ २६

स्नानं (कुर्वन्ति हि) तेषां करस्थास्सर्वसिद्धयः ।
सूर्यपुष्करिणीतीर्थे श्रावण्यां भानुवासरे ॥ २७

यः स्नाति पापनिर्मुक्तः सूर्यसायुज्यमाप्नुयात् ।
पुरा कारणवैकुण्ठे भगवान्पुरुषोत्तमः ॥ २८

ब्रह्मरुद्रादि देवानामिद .... ।
शृणुध्वं ब्रह्मरुद्राद्या देवाश्च परमर्षयः ॥ २९

मम क्षेत्राणि पुण्याणि बहूनि धरणीतले ।
दिव्यान्यपि च सैद्धानि मानुषानि तथैव च ॥ ३०

स्वयंव्यक्तान्यपि तथा सन्ति तानि वदामि वः ।
ते ... ... पकानां यथोचितम् ॥ ३१

मम रूपं विभज्याथ निवसामि यथा सुखम् ।
अष्टोत्तरशतानां तु क्षेत्राण्युत्तमानि च ॥ ३२

स्वयंव्यक्तानि चाष्टौ मे क्षेत्राणि विविधानि च ।
परिहृत्य च तान्यष्टौ स्वयंव्य(क्तस्थलेषु हि) ॥ ३३

तेषां तु भुवि वि(ख्याता कावेर्या उत्तरेतटे ।
अनन्तशयनो भूत्वा गोपुर्यां निवसाम्यहम् ॥ ३४

स्वयंव्यक्तस्थलसमा गोपुरी पापनाशिनी ।
तामारोप्य तुलामेकामेकोनशतमेकदा ॥ ३५

समानोऽप्यतुलामेकां .... भवेत् ।
तस्मिन्क्षेत्रे महामन्त्रं षडक्षरमितिस्मृतम् ॥ ३६

"ओं नमो विष्णवे" इति सर्षिःछन्दोधिदैवतम् ।
सूर्यपुष्करिणीतीरे सन्निधौ शेषशायिनः ॥ ३७

दशवारं प्रजप्तं चेत्सहस्रफलमाप्नुयात् ।
सहस्रवारं जप्तं चेत् (लक्षसंख्या) फलं भवेत् ॥ ३८

सर्वक्षेत्रे च तत्क्षेत्रं मम प्रियतमं मतम् ।
इति कारणवैकुण्ठनाथेन कथितं पुरा ॥ ३९

श्रुत्वा ब्रह्मादयो देवा गोपुरीं समुपागमन् ।
सूर्यपुष्करिणीतीर्थे स्नात्वा नत्वा जनार्दनम् ॥ ४०

(मनुष्य) रूपास्ते सर्वे सेवन्तेऽद्यापि भक्तितः ।
तस्माद्भूमौ तु सर्वत्र स्थलानामुत्तमोत्तमम् । ४१

तस्य क्षेत्रस्य महिमा मया वक्तुं न शक्यते ।
आपत्सहायो भगवान् आस्ते यत्र यथानिधिः ॥ ४२

क्षेत्रा ... . क्षेत्रेभ्योऽधिकवैभवात् ।
तस्मात्सर्वप्रयत्नेन यूयं गत्वा च गोपुरीम् ॥ ४३

सूर्यपुष्करिणीतीर्थे स्नात्वा नत्वा दयानिधिम् ।
सम्पूज्यापत्सहायाख्यमनन्तशयनं हरिम् ॥ ४४

लभध्वं ईप्सितं ... ... ॥ ४५

॥ इति ब्रह्माण्डपुराणे सूतर्षिगणसंवादे गोपुरीमाहात्म्ये सूर्यपुष्करिणी वैभवं नाम षष्ठोऽध्यायः ॥

ஸ்ரீ:

லக்ஷ்மீபுர மாஹாத்மியம்

(தமிழாக்கப்பகுதி)

நாம் நம்முடைய செயல்களனைத்தும் இடையூறின்றி நல்லவிதமாக முடிய, வெண்பட்டாடை உடுத்தியவரும், திங்களைப் போல் ஒளிருபவரும், தெளிவான முகத்துடன் விளங்குபவரும் ஆன விஷ்ணுவை (எங்கும் பரந்துள்ளான எம்பெருமானை) வணங்க வேண்டும்.

சூத முநிவர்,

''லக்ஷ்மீபுரம்'' எனப்படும் தலத்தினைப் பற்றியும் லக்ஷ்மீபுரீசனான அத்தலத்துறை நாதனைக் குறித்தும் கூற உள்ளேன். முநிவர்களாகிய தாங்கள் அதைக் கவனத்துடன் கேட்பீர்களாக. அந்த தலத்தின் பெருமையைக் கேட்டால் அனைத்து பாபங்களிலிருந்தும் விடுபடலாம் நீண்ட ஆயுளும், பிணியற்ற வாழ்க்கையும் கிட்டும்.

இந்த மாஹாத்மியத்தினை விஷ்ணு பஞ்சக தினம் (மாதத்தின் இரு ஏகாதசிகள், திருவோணம், பௌர்ணமி, அமாவாஸ்யை) மாதப்பிறப்பு, ஹரிவாஸரம் (ஏகாதசி) ஆகிய நன்னாட்களில் லக்ஷ்மீபுரீசரின் சந்நிதானத்தில் படித்தால் அனைத்துச் செல்வங்களும் கிட்டும். இதனைக் கேட்பவர்களுக்கும், போதிப்பவர்களுக்கும் அத்தலத்துறை எம்பெருமானான லக்ஷ்மீநாராயணன் ஞானஸௌபாக்ய ஸித்தியை அளிப்பாரென்பதில் ஐயமில்லை.

உலகில் விஷ்ணுவின் ஸ்தானங்கள்[1] பல இருப்பினும் அவற்றுள் சிறந்தது லக்ஷ்மீபுரம் எனப்படும் இந்த திருத்தலம். இது ஸஹ்யநதியெனப்படும் காவிரியாற்றின் வடக்கிலும், நாபுரத்திற்குத் (கொள்ளிடத்திற்கு — விளக்கம் பிற்சேர்க்கை II, 4 : 4) தெற்கிலும், லக்ஷ்மீபிராட்டியால் நிருமாணிக்கப் பெற்றதும், தாளவநேசரின் (திருப்பனந்தாள்) திருக்கோயிலுக்கு ஈசான்யத்தில்

---

1. முதல் பிற்சேர்க்கையில் காண்க.

(வடகிழக்கில்) நாலரை மைல் தூரத்திலும் ([1] திருவெள்ளியங்குடியிலிருந்து வடகிழக்கில் நாற்பத்தெட்டு நிமிட நேரத்தில் செல்லாம்படி உள்ளதும்), கந்துகாபுரம் எனப்படும் பந்தணைநல்லூர் க்ஷேத்திரத்தில் அருள்பாலித்துவரும் ஸ்ரீ பசுபதீச்வரர் மற்றும் ஸ்ரீ ஆதிகேசவப் பெருமாள் ஆகியோர்களின் ஸந்நிதானங்களுக்கு மேற்கில் நாற்பத்தெட்டு நிமிட நேரத்தில் செல்லலாம்படி அமைந்ததும், கிழைக்கடலிலிருந்து மூன்று யோஜனை (இருபத்தேழு மைல்) தூரத்திலும், கும்பகோணம்—பந்தநல்லூர் பஸ் மார்க்கத்தில் "குறிச்சி" என்னும் பெயருடனும் திகழ்கின்றது. இத்தலத்தில் எம்பெருமான் லக்ஷ்மீ தேவியின் தவப்பெருமையால் அவளது அன்பிற்கு உரியவராய், லக்ஷ்மீ நாராயணனாக ஸ்ரீவைகுந்தத்தைவிட்டு பிரம்மா முதலான தேவர்களுடன் எழுந்தருளி அருள்பாலித்து வருகிறார். இத்தலத்தின் வடக்கில் லக்ஷ்மீ தீர்த்தமும் (நாச்சிகுளம்). கிழக்கில் ஸர்வதீர்த்தமும், தென்கிழக்கில் காரு தீர்த்தமும் உள்ளன.[2] அந்தீர்த்தங்களில் நீராடினால் பிரம்மஹத்தி முதலான தோஷங்கள் நீங்கும்.

லக்ஷ்மீபுரம் எனப்படும் அத்தலத்திற்கு மற்றுமோர் பெருமையுண்டு. திரேதையில் ராமபிரான் ராவணனுடன் போர்புரிந்து அவனைக் கொன்ற பிறகு இத்தலத்தின் வழிவந்தார். அப்போழ்து புஷ்பக விமானத்திலிருந்த வாறே ராமபிரானிடம், சீதையால் "கௌசிகனின் வேள்விகாக்க ராஜா தசரதனால் பணிக்கப்பெற்ற தாங்கள் ஸ்ரீசுந்தரவிமானத்துடன் கூடிய இந்த திவ்ய க்ஷேத்திரத்திற்கு எழுந்தருளினீர்கள். அது சமயம் இந்த க்ஷேத்ரம் தாடகையின் பொறுப்பில் ஒரு பெரிய கானகமாகக் காட்சி கொடுத்தது. அதுவே தற்போது பெருநகராக விளங்குகிறது போலும். இதை அறிந்து

---

1. ஆய்ச்சியராழைப்ப வெண்ணெயுண்டொருகால்
   ஆநிரைவளர்ந்த எம்பெருமான்
   பேய்ச்சிபை முலையுண்டிணைமருதிறுத்துப்
   பெருநிலமளந்தவன் கோயில்
   காய்ந்தநீள் கழுகும் கதலியும், தெங்கும் எங்கும்
   மாம்பொழில்களின் நடுவே
   வாய்த்தநீர் பாயும் மண்ணியின் தென்பால்
   திருவெள்ளியங்குடியதுவே. (பெரிய திருமொழி 4-10-1)

   வெள்ளியார் வணங்க விரைந்தருள் செய்வான் திருவெள்ளியங்குடியதுவே
   (பெரிய திருமொழி 4-10-7)

2. "லக்ஷ்மீ தீர்த்தம்" தவிர மற்றவை காணடைப்பதில்லை.

செல்வோம்" என்று கூறியவர்களாய் ராமனும் சீதையும் இத்தலத்திற்குப் பெருமை சேர்க்குமளவில் வருகை தந்தனர். ஆகையால் இத்தலத்தில் அநுமன் பணிவிடையை ஏற்று ஸ்ரீராமன், சீதை, லக்ஷ்மணன் ஆகியோர் அருள்பாலித்து வருகின்றனர். மேலும் இத்தலத்தின் பெருமையை இவ்வளவே என்று என்னாலும் படங்கள் பலவுமுடைப் பாம்பரையனான ஆதிசேஷனே வந்தாலும் கூற இயலாது.

இவ்வாறிருக்க பூலோகத்தில் பிரசித்தமான புரூரவன் என்றோர் பூபதி இருந்தான். அவன் பேரரசனாகவும், மகா பாகவதனாகவும் திகழ்ந்தான். ஒரு சமயம் அவன் தன் துணைவியாருடன் நாற்படைகளோடு வைஷ்ணவ ஆலயங்களில் அருள்பாலித்துவரும் எம்பெருமான்களுக்குப் பணிவிடை புரிய எண்ணியவனாய் சூரிய கிரஹண சமயத்தில் காவேரி சங்கமிக்கும் இடம் சென்று நீராடி துலா புருஷ தானத்தையும் (துலாபுருஷ தானத்திற்கு — சரசுவதி மகால் வெளியிடான கந்துகாபுர மாஹாத்மியத்தில் கூறப்பட்டுள்ளது காண்க.) ஈந்து தொடர்ந்து விஷ்ணு சேவையில் ஈடுபட்டார். பின்னர் புண்ணியத்தின் விளைவாய் லக்ஷ்மீபுரத்தை வந்தடைந்தார் அங்கு சுந்தர விமானத்தின் நடுவில் அருள்பாலித்துவரும் மகாபிரபுவைக் கண்டு வணங்கிய அரசன் விமானத்தின் (அதாவது கோயிலின்) வடபால் லக்ஷ்மியினால் ஏற்படுத்தப்பெற்றதும், பத்ம கல்ஹார புஷ்பங்களோடு கூடியதுமான அந்த புண்ய தீர்த்தத்தைக் கண்டு அதில் நீராடி, தானங்களையும் செய்து கிழக்குத் திசையை அடைந்தார். அத்திசையில் உள்ளதும் 66 கோடி தீர்த்தங்களுக்கும் இருப்பிடமானதும், பாபங்களனைத்தையும் போக்கடிப்பதுமான அந்த ஸர்வ தீர்த்தத்தில் நீராடிப்பின் திருக்கோயிலை வலமாகச் சென்று, தென்கிழக்குத் திசையில் உள்ளதும், ஜரத்காரு என்னும் முநிவரால் தோற்றுவிக்கப் பெற்றதுமான காரு தீர்த்தத்தை அடைந்து நீராடி தானங்களையும் செய்தான். அங்கிருந்து கிளம்பி ஸர்வ தீர்த்தத்தின் தெற்கேயுள்ள ஸத்ய(ஸஹ்ய) நதியை அடைந்தான் ஸத்ய லோகத்திலிருந்து தோன்றி அப்பெயருடனே திகழும் அந்த புண்ணிய நதியில் நீராடி ஷோடச மகாதானங்களைச் செய்தான்.

பின்னர், ஸுந்தர விமானத்தில் நடுவே அருள்பாலித்துவரும் லக்ஷ்மீ நாராயணனான மஹாவிஷ்ணுவை முன்போலவே வணங்கி, அத்தலத்தில் ஆலயம் ஏற்படுத்த நினைத்து, ஆயிரக்கணக்கான தங்கத் தூண்களைக் கொண்ட மண்டபங்களையும், விமானம், கோபுரம், திருச்சுற்றுகள் ஆகியவற்றையும், மறுபடி தீர்த்த நிர்மாணமும், ரதம், வாஹநம் ஆகியவற்றோடு திருக்கோயிலையும் நிறுவி, சிறப்பான நகரையும் அங்கே ஏற்படுத்தி தேவேந்திரஸ்தநம்போல் அதை திகழச்செய்து, அனைத்து வருணத்தாரையும் குடியிருக்கச்செய்து, வேதியர்களுக்குப் பல தானங்களையும் அளித்து திருவரங்கத்தை அடைந்து, அவ்வெம்பெருமானிடம் பணியடிமை செய்து

வணங்கி இறுதியில் விஷ்ணுஸாயுஜ்யத்தையும் பெற்றான்'' என்று கூறியவராய் இவ்வத்யாயத்தை நிறைவேற்றுகிறார்.

இத்துடன் பிரம்மாண்ட புராணத்தில் கூறப்பட்டுள்ள லக்ஷ்மீபுரமாகாத்மியத்தில் 130ஆவது அத்யாயம் நிறைவுற்றது.

லக்ஷ்மீபுரக்ஷேத்திரத்தின் பெருமைகளைக் கேட்டறிந்த முனிவர்கள், ''நன்று.. நன்று...'' எனக்கூறியவர்களாய், ''ஜரத்தாரு முனிவர் செய்த செயல் குறித்து எங்களுக்கு விரிவாகக் கூறுங்கள்'' என்று வேண்டினர். அதைக் கேட்ட சூதர், ''நான் அவர் மேற்கொண்ட செயல் பற்றி உங்களுக்கு எடுத்துக் கூறுவேன், நீங்கள் கவனமாகக் கேளுங்கள்'' என்றுரைத்தவராய் 'லக்ஷ்மீபுரம்' எனப்படும் அத்தலத்தில் ஜரத்காரு என்னும் பெயரில் வேதியர் ஒருவர் வாழ்ந்து வந்தார். அவர் பாகவதராயும், செல்வந்தராயும், சாஸ்திரங்களில் தேர்ச்சி பெற்றவராயும், முனிவர்களுள் சிறந்தவராயும், வேதவேதாங்கங்களின் கரை கண்டவராயும், சௌனகரின் புதல்வராயும் விஷ்ணு பூஜையில் பெரிதும் நாட்டமுடையவராயும் வாழ்ந்து வந்தார். அவர், ஒரு சமயம் தந்தையை வணங்கி தவம்புரிவதற்காக இமயமலையை அடைந்தார். அங்கு முனிவர்களுடைய ஆச்ரமத்திற்குச் சென்று ஹேமந்தருதுவில் (மார்கழி, தை மாதங்களில்) ஜலத்தின் நடுவிலும், வர்ஷருதுவில் (ஆவணி, புரட்டாசி மாதங்களில்) மழையிலும், க்ரீஷ்மருது காலங்களில் (ஆனி, ஆடி மாதங்களில்) ஐந்து அக்னிகளின் நடுவிலும் இருந்தவராய் ஆயிரக்கணக்கான ஆண்டுகள் தவம் புரிந்தார். அவரது தவத்தால் மகிழ்ந்த திருமாலும் காட்சி நல்கி, அந்த முனிவரிடம், ''தாங்கள் விருப்பமுள்ள வரத்தை என்னிடம் கேட்டுப்பெறலாம்'' என்றார், திருமாலின் அருள் வாக்கினைச் செவிமடுத்த முனிவர், அந்த எம்பெருமானை, வரதஹஸ்தம், வஜ்ராயுதம் ஆகியவற்றோடும், பிரம்மதேவன், சிவபெருமான், மஹாலக்ஷ்மீ முதலானோர்களுடனும் திகழக்கண்டு வணங்கி ''வைகுண்டநாதனுக்கு வணக்கம், திருமகள் கேள்வனுக்கு வணக்கம், கடலின் நடுவிலிருந்து பூமியை மேலே எடுத்தவனுக்கு வணக்கம், பக்தர்களின் துயரை ஒழிப்பவருக்கு வணக்கம் பசுக்களைக் காக்க கோவர்த்தனத்தைக் குடையாகப் பிடித்தவனுக்கு வணக்கம். சின்மூர்த்தியாயும், எப்போதும் ஆநந்தரூபியாயும் விளங்குபவருக்கு வணக்கம் ராவணனைக்கொன்ற ராமனாகவும், கிருஷ்ணனாகவும் விளங்கும் தேவரீருக்கு வணக்கம், போன்ற பல்வேறு நாமாவளிகளைக் கூறித் தோத்தரித்தார். பின்னர் பகவான் அவருக்கு இஷ்டமான வரத்தை அளித்துவிட்டு வைகுண்டம் சென்றார், ஜரத்காரு முனிவரும் எம்பெருமானைக் கண்ட மகிழ்ச்சியுடன் தன் இல்லத்திற்குத் திரும்பினார்'' என்று கூறியவராய் இவ்வத்யாயத்தை நிறைவேற்றுகிறார்.

இத்துடன் பிரம்மாண்ட புராணத்தில் லக்ஷ்மீபுர மாகாத்மியம் என்ற நூலில் 131 ஆவது அத்யாயம் நிறைவுற்றது.

சென்ற அத்யாயத்தின் வாயிலாக ஜரத்காரு முனிவரின் செய்கையை விளம்பிய சூத முனிவர் தம்முடைய மேனியில் சிறிது வாட்டமுற்றவராய் அதனைக் களைந்து மறுபடியும் இந்த திருத்தலப் பெருமையினைக் கூற ஆரம்பித்தார்.

சூத முனிவர், "இந்த லக்ஷ்மீபதிபுரத்தினைச் சுற்றிலும் ஒரு யோஜனை தூரத்தில் எங்கு வசித்தாலும் அவர்களுக்கு புக்திமுக்தியை அளித்தருளும் க்ஷேத்திரமாக இது திகழ்கின்றது. இதனை அறிந்த முனிவர்கள் பலர் இங்கே தவமியற்றி பாபங்களனைத்திலிருந்தும் விடுபட்டனர். மேலும் அங்குறை கின்ற வேதியர்களுக்கும் ஸம்ஸாரிகளுக்கும். சிரத்தையுடன் தானம் செய்பவர் இன்பங்களையெல்லாம் துய்த்தவராய். அறநெறியினராய், பூமியில் பூமிக்கு பதியாய் விளங்குவார். அங்கு ஓடுகின்ற ஸத்ய நதியில் சூர்யோதயத்திற்கு முன்பாகவே முறைப்படி ஸ்நானம் செய்பவர் ஸர்வ பாபங்களிலிருந்து விடுபடுவர். அனைத்து தீர்த்தங்களினின்றும் பெருமை மிக்க இத்தீர்த்தத்தில் தினமும் அல்லது ஸங்க்ரமணம் (மாதப்பிறப்பு) திருவோணநாள், ஏகாதசி, பௌர்ணமி, அமாவாஸ்யை கிரஹணம் போன்ற நாட்களில் நீராடுபவர் பெறும் பேற்றை ஆயிரம முகங்கள் கொண்ட ஆதிசேஷனாலும் மீதியின்றியே கூற இயலாது. யாரொருவர் இந்த தேவருக்காக மண்டபம் முதலியவற்றை நிறுவுகின்றாரோ அதனால் அவர் அக்ஷயமான பலனைப் பெறுவார். அதோடு மட்டுமின்றி அவர் ஸ்வர்கலோகத்தில் வெகுநாட்கள் பூலோகத்தைக் காட்டிலும் அதிகமான சுகத்தை அனுபவித்துப் பின்னர் பூலோகம் அடைந்து மண்டலாதிபதியாக விளங்குவார். பின்னர் பாகவதராகி விஷ்ணு லோகத்தில் சிறந்து விளங்குவார். பூஜைக்காக நிலமளிப்பவர் இம்மையி லேயே இன்பம் பல துய்த்து இதைக் காட்டிலும் அதிகமான சுகத்தை சுவர்கத் தில் பெற்று மறுபடியும் த்வீபாதிபதியாகி விஷ்ணு ஸாலோக்யத்தைப் பெறுவார். புண்ணிய காலத்தில் தானம் செய்பவர் அக்ஷயமான பலனைப் பெறுவதோடு அறநெறியாளராயும். ராஜாவாயும் விளங்குவார்.

இந்தப் புராணத்தைப் புண்ணிய காலங்களில் படிப்பவர் அந்த லக்ஷ்மீ பதியின் அருளினால் குடும்பம், செல்வம், தான்யம், பிரஜாபிவிருத்தி, பசுக்கள், நெடுங்காலவாழ்வு, புகழ் ஆகியவை மேன்மேலும் வளரப்பெறுவார், அவர் மேற்கூறியவாறு சுகங்களை அனுபவித்து எம்பெருமான் திருவடிகளைப் பரமபக்தியுடன் பூசித்து, புராண ப்ரவசனங்கள் செய்து தேவேந்திரனுக்கு அருகிலிருக்கும் வாய்ப்பினைப் பெறுவார். இந்த க்ஷேத்திரத்தின் மஹிமை களைப் படனம் செய்பவருக்கு தனம். தான்யம், பூமி, வஸ்திரம், அணிகலன்கள் முதலியவற்றைத் தானமாக அளிப்பவர் புத்திரபௌத்திரர்களுடன் பிரம்ம லோகத்தில் சிறந்து விளங்குவார். இத்தலத்தில் அருள்பாலித்துவரும் எம்பெருமானுக்கு விளைநிலத்தைத் தானம் செய்பவர் மூவுலகிற்கும் அதிபதி யாகி அரசராக விளங்குவார், பட்டு முதலானவற்றை அளிப்பவர் சந்திர

லோகத்தில் சிறந்து விளங்குவார். வெள்ளி, தங்கம், ரத்னம் ஆகியவற்றாலான அணிகலன்களைப் பக்தியுடன் இவ்வெம்பெருமானுக்குச் சமர்ப்பிப்பவர் தேவேந்திரபதத்தை அடைந்து இந்திரனோடு கூடி மகிழ்வர். புஷ்பம், கந்தம், மாலை, தூபதீபங்கள் முதலியவற்றை அளித்தால் அவர் அப்ஸர கணங்களுடன் விளையாடி மகிழ்வர். இத்தலத்தெம்பெருமானுக்கு உற்சவம் நடத்திவைத்தால் அவர் மூவுலகிலும் கிடைத்தற்கரிதான இன்பத்தைப் பெறுவர்.

மேலும், வேதியர்களுக்கு எம்பெருமானின் நைவேத்ய பிரஸாதம், பழம், பக்ஷணம், அன்னம், நெய்யிட்டுச் செய்த பாயஸம், உடை ஆகியவற்றை தன் சக்திக்கேற்றவாறு கொடுத்துத் ததியாராதனம் புரிந்தால் அன்னங்களின் (பருக்கைகளின்) எண்ணிக்கையில் ஆயிர வருடங்கள் ஸ்வர்க்கலோகத்தில் சிறந்து விளங்குவார். அவ்வாறு ஸ்வர்கானுபவம் அடைந்த பிறகு, விஷ்ணு ஸாயுஜ்யத்தைப் பெறுவர். மேலும் அந்த க்ஷேத்திரத்தில் அன்னம், வஸ்திரம், கோ, திலம், கிருஹம், தான்யம், கன்யை ஆகியவற்றைத் தானம் வழங்குபவர் விஷ்ணுலோகத்தில் சிறந்து விளங்குவார். இத்தலத்துறைநாதனுக்குப் பிராகாரம், கோபுரம், மண்டபம் ஆகியவற்றை நிறுவுபவர் செல்வம் அடைவதோடு இம்மைப் பயனாகச் சுகத்தை அனுபவித்து, சுவர்கமெய்தி தேவதாகணங்களால் பூஜிக்கப்பெற்றவராய் இந்திரன்போல் மகிழ்ச்சியுறுவார்.

இந்த க்ஷேத்திரத்தினுடைய மாகாத்மியம் மிகவும் விசித்திரமானது. இதனைக் கேட்பவர், எழுதுபவர் ஸர்வேச்வரனின் பாதங்களைப் பூஜிப்பவராகி அந்த லக்ஷ்மிபதியின் அருளால் நீண்ட ஆயுள், விரைவிலேயே செல்வம் ஆகியன கிட்டப்பெறுவார். இவ்வாறு கூறிய முனிவர்களும் தத்தம் சக்திக்கு ஏற்றவாறு வேர்கள், பழங்கள் முதலியவற்றால் இவ்வெம்பெருமானை அர்ச்சித்து மகிழ்வெய்தினர்'' என்று கூறியவராய் இந்த அத்யாயத்தை நிறைவேற்றுகிறார்.

இத்துடன் பிரம்மாண்ட புராணத்தில் கூறப்பெற்ற
லக்ஷ்மீபுரமாகாத்மியத்தின் 132ஆம் அத்யாயம் நிறைவுபெறுவதோடு
லக்ஷ்மீபுரமாகாத்மியமும் முடிவுற்றது.

ஸ்ரீ:

கோபுரீமாஹாத்மியம்

முதல் அத்யாயம்

நைமிஸாரண்யவாஸிகளான முனிவர்கள் புடைசூழ ரோமஹர்ஷண முனிவர் ஒரு சமயம் ஸூதமஹர்ஷியின் ஆச்ரமத்திற்கு வந்தார். ஸூதமுனிவரும், ரோமஹர்ஷணரும் ஒருவரையொருவர் கௌரவித்தவர்களாய் விருந்தினராய் வந்த அனைவருக்கும் ஸூதமுனிவரால் வரவேற்பளித்து அமருவதற்காக இருக்கைகள் அளிக்கப்பெற்றன. வரவேற்பால் உளம் நெகிழ்ந்த முனிவர்களும் தத்தம் இருக்கையைச் சென்றமர்ந்தனர். ஸூதமுனிவரின் ஆச்ரமத்தில் இருந்த முனிவர்கள், "உயர்ந்த அறிவாளியும், புராணங்களை அறிந்தவரும், ஸர்வக்ஞரும், ரோமஹர்ஷணருமான தங்களின் வரவு நல்வரவாகட்டும். தங்களது வருகையால் நாங்கள் பேறுபெற்றோம்" என்று கூறினார்.

ஸூதமுனிவர், "ஸ்வாமிந்! தேவரீரைக்காண ஆவல் கொண்டிருந்த எனக்கு தங்களது வருகையாலும், தங்களுக்குச் செய்யும் பாதஸேவையாலும் தன்யனானேன் (அருள்பெற்றவனானேன்). இன்றே என் பிறவி நற்பிறவியானது என்று கூறியவராய். "ஓ! முநிசிரேஷ்டரே! தங்களது ஆச்ரமத்தில் தவம் புரிகின்ற முனிவர்கள், வேதியர்கள் மற்றும் அங்குள்ளோர் அனைவரும் நலமா? ..." என்று வினவினார். அதற்கு ரோமஹர்ஷணருடன் வந்த முனிவர்கள். "அனைவரும் நலமாக இருப்பதுடன் தங்களுடைய தொடர்பால் மேலும் நாங்கள் மகிழ்ச்சியடைகிறோம்" என்று கூறியவர்களாய்,

முன்பொருகால் தாங்கள் வைணவத் தலங்களின் பெருமையையும், ஸூரிய புஷ்கரிணீ எனப்படும் தீர்த்தத்தின் மஹிமையையும் விரிவாக எடுத்து உரைத்தீர்கள், அப்போழ்து காவிரியின் வடகரையில் "கோபுரீ" என்ற பெயரில் வைணத்தலமொன்றுண்டு என்றும், அங்கே பாம்பணையில் திருமால் கண்வளர்ந்தருளுகிறார் என்றும் குறிப்பிட்டீர்கள். அவ்வாறு பாம்பணையில் திருமால் கண்துயிலக் காரணம் என்ன? அவர் கோயில் கொண்டுள்ள க்ஷேத்திரத்திற்கு "கோபுரீ" என்னும் பெயர் எப்படி ஏற்பட்டது? எப்போது ஏற்பட்டது? என்பதையெல்லாம் தாங்கள் எங்களுக்கு விரிவாக எடுத்துரைக்க வேண்டும்' என்று வேண்டினார். அதோடு நில்லாமல், "நாங்கள் இதற்கு முன்பாகவே இது குறித்து அறிந்திருந்தோமாகிலும், பதுமத்தைப் பன்முறை அடைந்து தேனைப் பருகிய பங்கிகள் மறுபடியும் அம்மலரையே நாடிச் செல்வதுபோல நாங்களும் மற்றுமொருமுறை "கோபுரீ" எனப்படும் தலத்தின்

பெருமைகளைச் செவிமடுக்க ஆவலாயுள்ளோம்'' என்று சூதமஹர்ஷியிடம் தம்முடைய விருப்பத்தை மறுபடியும் தெரிவித்துக்கொண்டனர். அவர்களது விருப்பத்தைச் செவிமடுத்த சூதமுனிவர்,

ஆச்ரிதர்களை நழுவவிடாமல் காப்பவரும், நீருண்ட மேகம்போல நில நிறத்தோடு திகழ்பவரும், தாமரை இதழ்போன்ற நீண்ட கண்களை உடையவரும், மலைபோல் உருவத்தை உடையவரும், திருமகள் கேள்வனும், ஆதிதேவரும், அழிவற்றவரும், சாந்த மனமுடையவரும், எண்ணங்களுக்கு அப்பாற்பட்டவரும், புருஷோத்தமரும், முதல்-நடு-முடிவற்றவரும், பக்தர்களுக்குப் பாரிஜாதம் போன்றவரும், அநந்தாழ்வான்மீது கண் வளர்ந்தருளுபவருமான மஹாவிஷ்ணுவை வணங்குகின்றேன் என்று திருமாலுக்கு வணக்கம் செலுத்திவிட்டுப் பின்னர், ''லோக விசாரத்தையெல்லாம் நன்கறிந்தவர்களான உங்களால் நன்கு கேழ்க்கப்பட்டது. நானும் உங்களது வேண்டுகோளின்படி "கோபுரீ மாஹாத்மியம்'' குறித்து என் மதிக்கெட்டியவண்ணம் விரிவாய் உரைப்பேன்'' எனறும், ''இந்த மாஹாத்மியம் முதன்முதலில் ஸநத்குமாரரால் ப்ருகு முனிவருக்கும், ப்ருகு முனிவரால் வேதவ்யாஸருக்கும், வேதவ்யாஸரால் சூதரான எனக்கும் உபதேசிக்கப்பெற்றது.

இவ்வாறு வழிவழியாய் வந்த ''கோபுரீ மாஹாத்மியம்'' குறித்து உங்களுக்கு மற்றோர் முறை எடுத்துரைப்பேன். ஆயினும் இந்த க்ஷேத்திரத்தின் பெருமைகளை ,ஆயிரம் தலை கொண்ட ஒருவன் நூறு கோடி வருடங்கள் கூறினாலும் அது முற்றுபெறாது, அவ்வளவு சிறப்பு வாய்ந்த இதன் பெருமைகளை பகவத் பக்தி தலையெடுத்தவர்களான உங்களது ஆவலின் பேரில் நான் கூறப் போகிறேன். நீங்களும் கவனமாய்க் கேட்டு மகிழுங்கள்'' என்றார். ''இது தத்துவப் பொருளையுணர்ந்தவர்களால் பெரிதும் பாதுகாப்பாக வைக்கவேண்டியது. பக்தியற்றவர்களுக்கு இதனைக் கூறக்கூடாது. இது பாபங்களனைத்தையும் போக்கவல்லது, அனைத்து ஸித்திகளையும் கொடுத்து மங்களத்தையும் தரவல்லது. மானிடர்களுக்கு ஸகல ஐச்வர்யத்தையும் அளிக்கவல்ல இது கேட்பவர்களுக்கும் செவிக்கினிய செஞ்சொல்லுமாகின்றது. பாபங்களுக்கெல்லாம் எதிரியாய்த் திகழும் இது அறம், பொருள், இன்பம், வீடு எனப்படும் நால்வகைப் புருஷார்த்தங்களையும் அளிக்கின்றது. மேலுமிது பிரம்மஹத்யாதி பாபங்களையும், ஸம்ஸார தாபத்ரத்தையும் போக்கடித்து, நீண்ட ஆயுளையும் புண்ணியத்தையும் நல்குகின்றது'' என்றவாறு தலப்பெருமையினைச் சிறிதே விளம்பிய சூதமுனிவர், ''மேருமலைக்குத் தென்பக்கத்திலும், தக்ஷிண ஸமுத்ரத்திற்கும், இமய மலைக்கும் நடுவிலும் நாவலம் பெரிய தீவினில் விளங்குவதும் பாரதவர்ஷம் என்று அழைக்கப்பெறுகின்றதுமான தேசத்தில் திருத்தலங்கள் ஏராளமாக உள்ளன. அவ்வாறே நீர் நிரம்பிய குளங்கள், குட்டைகள் ஸரோவரங்கள். பெரிய ஆறுகள் முதலியனவும் காணக்கிடைக்கின்றன. மேற்குச் சமுத்திரத்தின்

கரையில் ஸஹ்யம் என்ற ஒரு பெரிய மலை உண்டு. அம்மலையிலிருந்து பெருகியதான ஆறு பாபங்களைப் போக்கடிக்க வல்லது. தக்ஷிணகங்கை என்றழைக்கப்பெறும் அந்நதியின் பிறப்பிடம் தொடங்கி பிரவஹிக்கும் திசையான கிழ்த்திசையின் இருமருங்கிலும் பற்பல சிவ-விஷ்ணு க்ஷேத்திரங்கள் உள்ளன. அவற்றுள் "கோபுரீ" என்ற பெயருடன் காவிரியாற்றின் வடக்குக் கரையில் ஒரு க்ஷேத்திரம் சிறப்புற விளங்குவதோடு, அது திருமாலுக்கு உகப்பாயும் திகழ்கின்றது. எம்பெருமான் அங்கே நாகத்தின்மீது திருக்கண் வளர்ந்தருளுகின்றான். அந்த "கோபுரி"யில் மூன்று இரவுகளோ அல்லது ஓர் இரவோ தங்கி எம்பெருமானை வழிபடுபவரின் பாபங்கள் கழிந்து உயர்கதியடைய அது வழிவகுக்கிறது. இந்த க்ஷேத்திரத்தில் யாரொருவர் தன்னுடைய சக்திக்கேற்ப வெள்ளியையோ, தங்கத்தையோ வேதியர்களுக்குத் தானமாகக் கொடுத்தால் அது பெரிய ஒரு தானப்பயனை அவருக்கு நல்குகின்றது. இங்கு அன்னதானம் செய்தால் பாபங்கள் ஒழிந்து, ஹரிஸாலோக்யமும், ஒரு கோதானம் செய்தால் ஆயிரம் கோதானம் செய்த பலனையும் பெறுவார்கள். பித்ரு பக்தரான ஒருவர் இங்கே வருடதிதி கொடுத்தால் அவரது பித்ருக்கள் அனைவரும் விஷ்ணுலோகமான வைகுண்டத்தில் விளங்குவார்கள். மேலும் இதனை நினைத்தால் வசித்தபயன் உண்டு.

இங்கு ஒரு பிடி அல்லது சிறிது வைக்கோலை பசுமாட்டிற்குக் கொடுத்தால் காமதேநு மகிழ்ச்சியடைந்து நிரம்ப பசுச் செல்வத்தை அளிப்பாள். ஏகாதசி விரதத்தை இத்தலத்தில் மேற்கொண்டால் ஓர் ஆண்டு உபவாஸம் இருந்த பயன் கிட்டும். புண்யகாலங்களில் இவ்வெம்பெருமானைத் தொழுதால் மோட்சம் கிடைக்கும். கோபுரிக்குச் சென்றாலும், அன்னதானம் செய்தாலும் பூமியில் அவர் பேரரசராகி, நினைத்தபடியெல்லாம் சுகத்தை அனுபவித்துப் பிறகு பித்ரு மண்டலம் சென்று, அதனைப் பிளந்து கோடி சூரியனின் ஒளிபோடு விமானமேறி வைகுந்தமடைவார்" என்று கூறியவராய் முதல் அத்யாயத்தை நிறைவேற்றினார்.

இத்துடன் பிரம்மாண்டபுராணத்தில் ஸுதர்ஷிகணஸம்வாதத்தில்
கோபுரீ மாஹாத்மியத்தில் முதலத்யாயம் நிறைவுற்றது.

இரண்டாம் அத்யாயம்

கோபுரீ க்ஷேத்திரத்தின் பெருமைகளை விளம்பிய சூத முனிவரிடம் ரிஷிகள், "பகவத்பக்தரும், ஸர்வக்ஞரும், வியாஸரின் சீடரும், மிகச் சிறந்த அறிவாளியுமான தாங்கள் கோபுரீ க்ஷேத்திரத்தின் நான்கெல்லைகள் குறித்துக் கூறுவீர்களாக" என்று வேண்டினர். அதைக் கேட்ட சூத முனிவர்

இந்த கோபுரீ க்ஷேத்திரத்தின் நான்கெல்லைகளிலும் முறையே தாளீவனம் (திருப்பனந்தாள்), காச்யாரண்யம் (ஆலங்குடி) பிரயாணஸ்தானம் (திருப்பழநம்) விருத்தாசலம் (முதுகுன்றம்) ஆகிய சிவக்ஷேத்திரங்கள் உள்ளன. இந்த நான்கெல்லையினுள் வாழும் புரிகின்ற அனைத்து ஜந்துக்களும் புண்ணியம் செய்தவையே. இந்த க்ஷேத்திரத்தின் வழியாய் வேறெங்காவது சென்றவர்களுக்கும் சுவர்க்கம் கிடைக்கும். வைகாசித் திங்கள் விசாகம் நக்ஷத்திரம் கூடிய பூர்ணிமா திதியில் காலையில் எழுந்து சூரிய புஷ்கரிணி ஜலத்தில் நீராடி, எல்லைகளில் அருள்பாலித்து வரும் எம்பெருமான்களைத் தொழுது, இறுதியில் கோபுரீ க்ஷேத்திரத்தில் அருள்பாலிக்கின்ற புஜங்க சயனனைத் தொழ வேண்டும். பிறகு பிராம்மண போஜனமும் செய்விக்க வேண்டும். இவ்வாறு யாரொருவர் செய்கின்றாரோ அவர் பூமியையே வலம் வந்த பயனைப் பெறுவார். இந்த க்ஷேத்திரத்தின் நான்கெல்லையின் பெருமையினை யுகங்கள் ஆயிரமாயினும் பிரம்மதேவராலும் கூற இயலாது. இந்த நான்கெல்லைகளுக்குள் இருக்கும் நதிகள், தடாகங்கள், நீர்நிலைகள், குட்டைகள் கால்வாய்கள் குளங்கள் யாவும் கங்கைக்குச் சமமானவை. ஆதலால் அந்த தீர்த்தங்களில் மாதப்பிறப்பு, சூரியசந்திர கிரஹணங்கள் ஆகிய புண்யகாலங்களில் நீராடுபவர் கங்கையில் நீராடிய பயனைப் பெறுவார். அப்படியே அங்கு ஒரு வேள்வியைப் புரிந்தாலும் அது கோடிக்கணக்கான வேள்வி செய்த பயனையும், ஒருவருக்கு அங்கே உணவளித்தால் அது ஆயிரம் நபர்களுக்கு உணவு வழங்கிய பயனையும், ஒரு கன்னிகையைத் தானம் செய்தால் அங்கு கோடி கன்னிகாதானம் செய்த பயனையும், பூமிதானத்தை அங்கே செய்தால் சொல்லற்கரிய தானப் பயனையும் அளிக்கும். அந்த க்ஷேத்திரத்தில் தோட்டம் அமைப்பவர் பாரிஜாத மரத்தடியில் தேவலோகப் பெண்டிர்களின் கூட்டத்தில் இருந்து மகிழ்வதோடு பிரம்மலோகம் சென்று பிறகு வைகுண்டத்தை அடைவான். அங்கே தண்ணீர்ப் பந்தல் அமைப்பவர் பிரம்ம லோகத்தில் சிறந்து விளங்குவார்'' என்று கூறியவராய் இரண்டாம் அத்யாயத்தை நிறைவேற்றினார்.

இத்துடன் பிரம்மாண்ட புராணத்தில் சூதர்ஷிகண ஸம்வாதத்தில்
கோபுரீமாஹாத்மியத்தில இரண்டாம் அத்யாயம் நிறைவுற்றது.

மூன்றாம் அத்யாயம்

''கோபுரீ க்ஷேத்திரத்தின் பெருமையோடு, அதன் எல்லைகளையும், நான்கெல்லைகளின் மஹிமைகளையும் கூறியருளிய தாங்கள் இந்த க்ஷேத்திரத்தில் திருமால் ஏன் புஜங்கசயநராகக் காட்சி தருகிறார்? அதற்குக் காரணம் என்ன? என்பதையெல்லாம் அறிய இப்போது ஆவலாய் உள்ளோம்'' என்று ரிஷிகள் தங்களது விருப்பத்தைத் தெரிவித்தனர். அதைக் கேட்ட சூத முனிவர்,

''முன்பொருகால் ரதந்திரகல்பத்தில் பிரளயம் ஏற்பட்டு அது சமயம் பாதாளத்தில் வசிக்கின்றதும், தருமவடிவாயும், அகல விரிந்த படத்துடன் ஸாக்ஷாத் விஷ்ணு ஸ்வரூபமாக விளங்குகின்ற அந்த ஆதிசேஷனை புவியைத் தாங்குமாறு ஸ்ரீ மகாவிஷ்ணுவால் பணிக்கப் பெற்றது.

அப்போது சக்கரப்பாணியான திருமாலுக்கு மெத்தையாகக் கைங்கரியம் புரிய ஆதிசேஷனுக்கு எண்ணம் ஏற்பட்டது. இந்த எண்ணம் பெரிய ஒரு தவத்தை மேற்கொண்டு, அதன் பயனாகவே ஈடேறும் என நினைத்த ஆதிசேஷன், அங்கிருந்து பூலோகத்தில் தவம் ஸித்தியடைய சிறந்த இடம் எது? எனத் தேடியவாறே எம்பெருமானுடைய அருளால் காவிரியின் வடகரையிலமைந்த கோபுரீ க்ஷேத்திரத்தை அடைந்து, அங்கே ஓர் ஆச்ரமத்தையும் நிறுவியது. பிறகு நாற்புறமும் திமுட்டி உணவு வெறுத்து, புலன்களை அடக்கி, பார்வையை சூரியனிடத்தில் செலுத்தி, இதயத்தில், தாமரைக் கண்ணனான திருமாலை நினைந்து, அவ்வக்னி மத்தியில் தவம் புரிந்தது. இவ்விதம் நூற்றுக்கணக்கான ஆண்டுகள் கழிந்த பின்னர், ஆதிசேஷனின் தவத்தை மெச்சிய திருமால் மேருமலையிலிருந்து நீருண்ட மேகம் போல் நீலவண்ணனாக, இந்திரன் வில்லைத் தரித்த மேகம் போல் கர்ஜனையுடனும், கருணையுடனும் அனைவரும் வணங்கும்படியாக தாமரைக்கண்ணனாக, சக்கரம், சங்கம், கதை முதலிய ஆயுதங்களுடன் கையில் சார்ங்கம, தாமரை ஆகியவற்றுடன் மிக்க விரைவாகக் கருடப் பறவையின் மீதேறி ஆதிசேஷனின் ஆச்ரமத்திற்குச் சென்று, ஆங்கே தவம் மேற்கொண்டுள்ள ஆதிசேஷனின் முன்பு தோன்றினார். அவ்வாறு தோன்றிய திருமால்,

ஆதிசேஷனே! மிகவும் உடலை வருத்தி வெகு காலமாகப் புரிந்து வந்த உன்னுடைய தவத்தால் மெச்சினேன். வேண்டிய வரங்களைக் கேள்'' என்று கூறினார். அவரது சொல்லைக் கேட்ட அநந்தன், பரபரப்புடன் கண்ணைத் திறந்து கார்மேக வண்ணனாகவும், தாமரைக்கண்ணனாகவும், கருணைக் கடலாகவும், சார்ங்கமெனும் வில்லைத் தரித்தவராகவும், நீருண்ட மேகத்தில் மின்னல் போல் இதயத்தில் லக்ஷ்மீபிராட்டியைத் தரித்தவராகவும் மார்பில் கௌஸ்துபமணி, காதில் குண்டலங்கள், கழுத்தில் கேயூரமணிமாலை காலில் சதங்கை ஆகிய அணிகலன்களைத் தரித்தவரும், இளஞ்சூரியனைப் போல் ஒளிருபவரும், ஜ்வலிக்கின்ற கிரீடத்தை அணிந்தவரும். எவ்வித மாறுபாடும் அற்றவரும், துளஸி மாலையை அணிந்தவரும் சங்கம் சக்ரம், கதை, தாமரை, பீதாம்பரம் ஆகியவற்றைத் தரித்தவருமான திருமாலைத் தனது ஆயிரங்கண்களால் கண்டு பரபரப்புடன் தண்டாங்க நமஸ்காரத்தைப் பலமுறை புரியலாயிற்று.

பிறகு ஆதிசேஷன், ''ஆயிரம் கண்கள், தலைகள், கைகள், பெயர்கள் கால்கள், லீலைகள் உடையவருமான உமக்கு எமது வணக்கம். ஆயிரம்

உருவங்கள், ஆயிரம் மடங்கு பிரகாசம், ஆயிரம் விற்கள், செயல்கள், காதுகள் ஆகியவற்றைப் பெற்றவரும், ஆயிரம் வேதத்தின் சாகைகளால் தோத்தரிக்கப் பெறுபவருமான உமக்கு எமது வணக்கம். அநேகம் குணங்களைக் கொண்டவரும், பிரம்மாவால் துதிக்கப் பெற்றவரும், நாதரூபியாகவும், உலகத்தையே நிலையாகக் கொண்டவரும், நாதத்தின் ஆத்மாவாய்த் திகழ்பவரும், நரக மாகிற கடலில் துன்புறுபவர்களைக் கரை சேர்ப்பவரும், நாராயணரும், புருஷரும், பரமபதத்தில் வீற்றிருப்பவருமான திருமாலுக்கு எமது வணக்கம். காலரூபியும், காலத்திற்கே காலன் போன்றவரும், கலியுக தோஷங்களைப் போக்கடிப்பவரும், காமியானவரும், காமத்தைத் தோற்றுவிப்பவரும், கவிகளுக்கும் (கபிகளுக்கும்) நாயகரும், காமாவதாரமாகவே (பலராமனாகத்) தோன்றியவரும் பரம்பொருளுமான திருமாலுக்கு எமது வணக்கம். பத்மாவான லக்ஷ்மிதேவிக்கு ஆலயம் போன்றவரும், பராத்பரரும், பத்மாஸனரும், பாபங்களாகிற விறகை எரிக்கும் அக்னி போன்றவரும், பக்தர்களுக்கு மோக்ஷத்தை அருள்பவரும், பவஸம்ஸாரத்திலிருந்து விடுபடச் செய்பவரும், பக்தர்களிடம் அன்பு பூண்டவரும், கமலத்தில் தோன்றிய நான்முகனுக்கு தந்தையானவரும், அந்தரங்கமாக ஒவ்வொருவருடைய மனதில் எழுந்தருளியிருப்பவரும், முனிவர்களுக்கு ஈச்வரரும், பாகீரதியாகிற கங்கை நீரால் அடிவருடப்பெற்றவரும் யோகவடிவானவரும், யோகிகளால் அறியப்படுபவரும், சிறந்த யோகிகளின் இருதயத்தில் வசிப்பவரும், யோகாசனரும், மநமாகிற யோகத்திற்கு பயங்கரரும், வரமளிப்பவருமான பரஞ்சோதிக்கு வணக்கம். வேதாந்தத்தால் சுட்டப்படுபவரும், நிஷ்கல விக்ரஹமானவரும், வேதவேதாங்கங்களால் அறியப்படுபவரும், தூய்மையானவரும், நம்மால் எண்ணிப்பார்க்க முடியாத பெருமைபடைத்தவரும், வேதியர்களின் பிரியரும் எளியருமான திருமாலுக்கு வணக்கம்'' என்றவாறு துதிசெய்து ஆத்யந்தம் இல்லாதவரும், விஸ்வரூபியுமான மஹாவிஷ்ணுவை பூமியில் விழுந்து, தனது மனோரதம் போல் வணங்கி மகிழ்ந்தது. அதைக் கண்ட பகவான்,

உமது தபஸாலும், தோத்திரத்தாலும், மிகவும் மகிழ்ச்சியடைந்துள்ளேன். நீர் தவம்புரிந்த காரணம் யாதென்பதை விளக்குவீராக'' என்று கூறினான்.

அதைக் கேட்ட படங்கள் பலவுமுடைய பாம்பரையனும், பெரிய அறிவாளியுமான ஆதிசேஷன், ''பகவானின் தரிசனத்திற்காகவே நான் தவம் புரிந்தேன்'' என்று தழுதழுத்த குரலில் கூறினான். ''ஓ! கருணைக்கடலே! கேசவ! எனக்கு வரமளிக்க வேண்டியே என் முன் தோன்றினீர் என்றால் நான் புண்ணியம் செய்தவன்'' என்று மும்முறை கூறியவாறு செயற்கரிய செய்தவனும், மனத்தால் நினைத்தவை அனைத்தும் கிட்டப்பெற்றவனுமாக இருக்கின்றேன்'' என்றும், ''நானும் உங்களின் அருளுக்கு இலக்காகி கருணையே வடிவாகவுடைய நீங்களும் எனக்கு அருள் செய்வீராகில் தங்களிடம் வரத்தைக்

கேட்க விழைகின்றேன். அது என்வென்றால், நீங்கள் என்னை ஆஸநமாகவும் படுக்கையாகவும் கொண்டு, "அநந்தசயநன்" என்னும் பெயருடன் தேவர். அசுரர், மநுஷ்யர், ரிஷிகள் ஆகியோருக்கும் காட்சி நல்குபவராய் இத்தலத்தில் எழுந்தருளியிருக்கவேண்டும்'' என்று அது பிரார்த்தனை செய்து திருமாலின் திருவடிகளில் வீழ்ந்து வணங்கியது.

ஆதிசேஷனின் விருப்பத்தை அறிந்து மகிழ்ச்சி அடைந்தவராய் புன்முறுவல்பூத்த முகத்துடன் பகவான், ''உன்னால் எது வேண்டப்பெற்றதோ அது அப்படியே ஆகட்டும். நான் உன்னை மெத்தையாகக் கொண்டு அதன்மீது உறங்கி மகிழ்வேன்.* உன்னால் இந்தத் தலம் ''அநந்த நகரம்'' எனப்பெயர் கொண்டு திகழட்டும். மேலும் தீவிரமான தவத்தையேற்றவனும் பாம்பரையனுமான நீ, பக்தர்கள் என் அருகில் இருந்து சாந்தமடைவதுபோல என் அருகேயே இருந்து சாந்தமடைவாயாக. உன்னால் செய்யப்பெற்ற இந்த தோத்திரத்தைத் தினந்தோறும் படிப்பவர். நினைப்பவர் ஆகியோர்களுக்கு இந்த ஜன்மத்திலும், ஜன்மாந்தரத்திலும் ஸர்ப்பபயம் ஏற்படாது'' என்று கூறியவராய் அனைத்துலகங்களால் வணங்கப்பெறுபவருமான மஹாவிஷ்ணு போக சயனத்தில் கண்வளர்ந்தருளினார். புண்ணியமான இந்த சேஷாத்யாயத்தைப் படிப்பவரும், கேட்பவரும் சாந்தி, வித்யை, அறிவு ஆகியவற்றைப் பெறுவார். இவ்வத்யாயம் கொண்ட புத்தகத்தை வீடுகளில் வைத்தாலே ஸர்ப்பங்கள் நெருங்குவதில்லை'' என்றுகூறி மூன்றாம் அத்யாயத்தை நிறைவேற்றினார்.

இத்துடன் பிரம்மாண்ட புராணத்தில் சூதர்ஷிகண ஸம்வாதத்தில்
கோபுரீமாகாத்மியத்தில் ''சேஷவரப்ரதாநம்'' எனப்படும்
மூன்றாம் அத்யாயம் நிறைவுற்றது.

---

* சென்றால் குடையாம் இருந்தால் சிங்காசனமாம்
நின்றால் மரவடியாம் நீள்கடலுள் — என்றும்
புணையாம் மணிவிளக்காம் பூம்பட்டாம் புல்கு
மணையாம் திருமாற்கரவு. (முதல் திருவந்தாதி — 53)

நான்காம் அத்யாயம்

ஆதிசேஷன் தவம் புரிதலும், வரம் பெறுதலும் ஆகிய சென்ற அத்யாயத்தின் செய்திகளைக் கேட்டறிந்த முனிவர்கள்,

முனிச்ரேஷ்டரே! இந்த க்ஷேத்திரத்திற்கு 'கோபுரீ' என்னும் பெயர் எப்போழ்து வந்தது? அதற்குக் காரணம் என்ன? என்பதனை விரிவாக எங்களுக்கு விளக்குவீர்களாக" என்று வேண்டினர். அவர்களின் வேண்டுகோளை ஏற்ற சூத முனிவர்,

"முன்பொருகால் க்ருபாமுர்த்தியான திருமால் உலகத்தை ஸ்ருஷ்டி செய்ய நினைத்தார். பிரம்மாதியர்களையும் படைத்தார். அவ்விதமிருக்க ஒரு சமயம் அவர் ஸுரர்களைக் காப்பதற்கும், அஸுரர்களை அழிப்பதற்கும் உலக நன்மைக்காகவும். அம்ருதத்தை அளிப்பதற்காகவும்,

அடைந்திட்டமரர்கள் ஆழ்கடல் தன்னை
மிடைந்திட்டு மந்தரம் மத்தாக நாட்டி
வடம் சுற்றி வாசுகி வன்கயிறாக
(பெரியாழ்வார் — திருமொழி 1—6—10)

என்கிறபடி திருப்பாற்கடலைக் கடைந்தார். அவ்வமயம் கடலிலிருந்து நிரம்ப ரத்தினங்கள் தோன்றின. விடமும் தோன்ற அதை சிவபெருமானுக்கு அளித்தார் அதற்குப் பரிஹாரமாக சந்திரனையும் கொடுத்தார். ஐராவதம் என்ற யானையையும், உச்சைச்ரவஸ் என்ற குதிரையையும். கல்பக விருக்ஷத்தையும் இந்திரனிடம் அளித்தார். அஹல்யையை கௌதமரிடமும், அளித்து சிதையையும், கௌஸ்துபமணியையும். துளஸியையும் தாமே எடுத்துக் கொண்டார். அதைப்போலவே அஸுரர்களுக்கு சுராபாணத்தையும், ஸுரர்களுக்கு அம்ருதத்தையும் வஸிஷ்டருக்கு காமதேனுவையும் கொடுத்து லக்ஷ்மீ தேவியையும் மணந்து அழிவில்லா வைகுண்டத்தை அடைந்தார். வசிஷ்டரும் அந்த காமதேனுவை வீட்டிற்கு அழைத்துச் சென்று, அவரும் அருந்ததியுமாக அந்த காமதேனுவைப் போஷித்து வந்தனர். காமதேனுவும் முனிவரது வேள்விக்கு மட்டுமே பால் கொடுத்து வந்தது. இருப்பினும் முனிவர்கள், தேவர்கள், மனிதர்கள் ஆகியோர்களுக்கும் விரும்பியவற்றை அளிக்கும் சக்தியை என்னிடம் ஏற்படுத்த வேண்டும் என்பதற்காக எம்பெருமானை நினைத்துத் தவம் புரிய உரிய இடத்தைத் தேடியவாறே பூதலத்தில் காவிரியின் வடகரையில் அநந்தசயன ஸ்தாநத்தை (ஆதனூரை) அடைந்து விஷ்ணுவை வணங்கியது. இதுவே தவத்திற்கு உகந்த இடம் என்று முடிவு செய்து, அங்கே குடிலமைத்து, தவத்தினால் விஷ்ணுவை சந்தோஷப்படுத்த எண்ணியது.

பிறகு தர்பங்களை விரித்து, அதன்மேல் அமர்ந்து, நான்கு பக்கங்களிலும் தீமூட்டி. க்ரீஷ்மருதுவில் (ஆனி, ஆடி மாதங்களில்) அக்நி மத்தியிலும் வர்ஷருதுவில் (ஆவணி, புரட்டாசி மாதங்களில்) பூமியிலும், ஹேமந்த-சிசிர ருதுக்களில் (மார்கழி-தை, மாசி-பங்குனி ஆகிய மாதங்களில்) முனிவர்களாலும் செய்ய இயலாத வகையில் புருஷோத்தமரான ஸ்ரீமந்நாராயணனை மனதில் கொண்டு பலவருடகாலம் கடுந்தவம் புரிந்தது. அவ்வாறு 500 வருட காலம் தவம்புரிந்த பின்னர், திருமால் வரங்கொடுக்கும் வள்ளலாய்க் கருட வாஹநராகவும், கரிய மேனியனாகவும், கமலநயநராகவும், கருணையே வடிவெடுத்தவராகவும், அந்தக் காமதேநுவின் அருகில் வந்தது அதற்குக் காட்சி கொடுத்தவருமான பகவான், "குழந்தாய் எழுந்திருப்பாயாக! உனது தவத்தால் நான் மகிழ்ச்சியடைந்துள்ளேன். உனக்கு மங்களகரமான வரமருள்வேன். உனக்குப் பிடித்தமான வரத்தினைக் கேட்டுப் பெற்றுக்கொள்" என்றார், அவ்வாறு கூறப்பெற்ற திருமாலின் அம்ருதமயமான சொற்கேட்டு, பரபரப்புடன் கண்ணைத் திறந்து, "பிரம்மாவால் வணங்கப்பட்டவரும், கார்முகில் வண்ணரும் பட்டாடை உடுத்தியவரும், தாமரைபோல் மலர்ந்த முகத்தை உடையவரும், கழுத்தணிகள், மகரக்குழைகள் ஆகியவற்றை அணிந்தவரும், திங்களையும், கதிரவனையும் ஒத்த சங்கு—சக்கரங்களை ஆயுதமாகப் பெற்றவருமான நாராயணனைக் கண்ணாரக் கண்டு களிப்புற்றது.

பிறகு தழுதழுத்த குரலில் தோத்திரம் செய்து, மீண்டும் மீண்டும் பூமியில் வீழ்ந்து வணங்கியதாய் எல்லையில்லா பேரானந்தமடைந்தது. பின்னர் பகவான், "நான் உன் தவத்தாலும், தோத்திரத்தாலும் மகிழ்ச்சியடைந்து உள்ளேன். ஆதலால் உனக்கு வேண்டிய வரத்தைக் கேள்" என்றார். அதற்குக் காமதேநு, "ஐயா! நான் உங்களது கருணைக்கு இலக்காகியதால் என் முன்னால் தோன்றியுள்ளீர். ஆதலால் சிறப்பான வரத்தைத் தாங்களிடம் வரிக்கின்றேன். முன்பெல்லாம் நான் முனிவர்களின் வேள்விக்கு மட்டுமே பால் கொடுத்து வந்தேன். அதுபோல மற்றவர்களுக்கும், அவர்கள் எது வேண்டினாலும் அளிக்க என்னிடம் சக்தியை நல்கவேண்டும். என்னுடைய பெயராலேயே இந்த க்ஷேத்திரமானது அழைக்கப்பெறவேண்டும். உங்களது திருவடித்தாமரைகளில் எனக்கு நிலையான பக்தி ஏற்படவேண்டும். எனது வம்சம் உலகில் சாஸ்வதமாக நிலைத்து நிற்கவேண்டும்" என்று வஸிஷ்டருடைய காமதேனுவானது எம்பெருமானிடம் வேண்டிக்கொண்டு அவரது திருவடிகளில் வீழ்ந்து வணங்கியது,

காமதேனுவின் வார்த்தைகளைக் கேட்டு மந்தஹாஸ முகத்துடன் கூடிய மாதவன், "நீ வேண்டியவாறே உனது விருப்பம் போல் ஆகட்டும், இந்த க்ஷேத்திரம் உன்னுடைய பெயராலேயே "கோபுரீ" (ஆதனூர்) என்று அழைக்கப் பெறட்டும். உன்னாலே கூறப்பட்டதான இந்த தோத்திரத்தை படிக்கின்ற என்னுடைய பக்தர்களுக்கு நிறைய செல்வங்கள் கிட்டும். நீயும்

இங்கேயே இருந்து தினமும் என்னை வழிபடலாம்'' என்று கூறி முனிவர்கள், கந்தர்வர்கள் ஆகியோருடன் மறைந்தார். எம்பெருமானின் கூற்றுப்படி காமதேநுவும் அங்கே நித்யவாஸம் புரிந்து வருகிறது. இத்தகைய பெருமை வாய்ந்த இந்த க்ஷேத்திரத்தில் யாரொருவர் வாஸம் செய்தாலும் அவர் ஆயிரம் முறை கோதானம் செய்த பயனைப் பெறுவர்'' என்று கூறியவராய் நான்காம் அத்யாயத்தை நிறைவேற்றினார்.

இத்துடன் பிரம்மாண்ட புராணத்தில் சூதர்ஷிசண ஸம்வாதத்தில்
கோபுரீ மாஹாத்மியத்தில் தேநுவரப்ரதானம் என்ற
நான்காம அத்யாயம் நிறைவுற்றது

ஐந்தாம் அத்யாயம்

கோபுரீ வைபவத்தைக் கேட்டு மகிழ்ந்த முனிவர்கள், சூரிய புஷ்கரிணியின் பெருமைதனைக் கூறியருள்வீராக' என்று வேண்டினர். அதற்கு சூதமுனிவர்,

''முன்பொருகால் தக்ஷன் அச்வமேத வேள்வி[1] புரியும்போது சிவபெருமானை அழைக்கவில்லை. அவிர்ப்பாகமும் கொடுக்கவில்லை தன் தந்தைக்குப் பாடம் புகட்ட வேண்டுமென்றெண்ணிய தாக்ஷாயணி சிவபெருமான் தடுத்தும் வேள்விச்சாலைக்குச் சென்று அவமானத்துடன் திரும்பினாள். தக்ஷனின் கர்வத்தை அடக்க வீரபத்திரரை சிவபெருமான் அங்கே அனுப்புகிறார். வீரபத்திரரும் வேள்விக்கூடத்தில் புகுந்து தக்ஷன் தலையைத் துண்டித்ததோடு அங்கு குழுமியிருந்தோர்களையும் துன்புறுத்தினார். வீரபத்திரரின் துன்பத்திற்கு ஆளானவர்களுள் சூரியனும் ஒருவர். இப்படியிருக்க தேவரிஷி நாரதர் அங்கே வந்தார். அவரிடம், ''தன் தோஷம் நீங்க வழி சொல்லுங்கள்'' என்று வேண்டினார் சூரிய பகவான். அதைக் கேட்ட நாரதர், ''காவிரியின் வடகரையில் நூற்றெட்டு திவ்ய தேசங்களுள் ஒன்றான விஷ்ணுஸ்த்தலம் காணக்கிடைக்கின்றது. அங்கு ஸ்ரீமந்நாராயணன் அநந்தாழ்வான் மீது கண்வளர்ந்தருளுகிறார். அவர் பள்ளிகொண்டருள் புரியுமிடம் தவஸித்தியையும், மோக்ஷ ஸித்தியையும் அளிக்கவல்லது. மேலும் அதற்கு காமதேநு தபஸ் செய்ததால் ''கோபுரீ'' என்ற பெயரும் உண்டு. ஆதலால் சூரிய பகவானாகிய தாங்களும் அங்கே சென்று தியானம், தவம், ஜபம் ஆகியவைகளால் அவ்வநந்தசயநனை மகிழ்வித்து, தாங்களது தோஷத்தைப் போக்கிக்கொள்ளுங்கள்'' என்று கூறிச் சென்றுவிட்டார்.

---

1. ''பிருஹஸ்பதிஸவம்'' என்னும் வேள்வியை பாகவதம் பகர்கிறது. பகு. — வ. 8

சூரிய பகவானும் நாரதர் கூறியபடி தென்திசை நோக்கிப் புறப்பட்டு அநந்தசயந ஸ்தானத்தை அடைந்து, அங்கு நீராடலின் பொருட்டு குளம் ஒன்றை ஏற்படுத்தி, அதில் கங்கை முதலான முப்பத்து முக்கோடி தீர்த்தங்களையும் ஆவாஹநம் செய்து, அதன் கரையில் ஆச்ரமம் ஒன்றையும் நிறுவி, அதில் வாஸம் புரிந்தார்.

கோபுரீ க்ஷேத்திரத்தில் ஏற்படுத்திய திருக்குளத்தில் முக்காலமும் நீராடி, ஆஹாரம் முதலியவற்றைத் தவிர்த்து, கால் கட்டைவிரலின் ஆதாரத்தில் நின்று, இறைவனைக்குறித்து அநேகக் கணக்கான ஆண்டுகள் தவம்புரிந்தார். சூரியபகவானின் தவத்தால் மகிழ்ந்த எம்பெருமான் கருட வாஹநராக சூரியனுக்கெதிரில் தோன்றினார். அந்த சமயம் துந்துபி போன்ற வாத்தியங்கள் முழங்கின. கிந்நரர் முதலியோர் செவிக்கினிய கானமழையைப் பொழிந்தனர். தேவலோகப் பெண்டிர்கள் ஆனந்த நடனம் புரிந்தனர். தேவர்கள் அனைவரும் பூமாரி பொழிந்தனர். சூரியனின் முன்னே தோன்றிய திருமால் அவரைக் குறித்து, "யாரும் செய்ய முடியாத வகையில் நீ தவம் புரிந்துள்ளாய். உன்னுடைய தவத்தால் மகிழ்ந்தேன், உனக்கு இஷ்டமான வரத்தைக் கேள்" என்று மேக கம்பீரமான குரலில் கூறினார். சூரியனுக்குத் திருமாலின் வார்த்தைகள் பசியுடைய குழந்தைக்குத் தாயாரின் கனிமொழி போன்றதுபோல் இருந்தது. உடனே சூரியபகவான் இந்திரநீலக்கல் போன்றொளிர்பவரும், நீலோத்பல இதழ்போல் கரியமேனியை உடையவரும், மரகதப்பச்சைபோல் விளங்குபவரும், முதல், இடை, கடையற்றவரும், பட்டாடை உடுத்தியவருமான திருமாலை ஆனந்தக் கண்ணீர் மல்கக் கண்டுகளித்து, பத்து வகையான அவதாரங்களை நினைவிற் கொணர்ந்தவராய்த் தோத்தரித்து மகிழ்ந்தார்" என்று கூறியவராய் ஐந்தாம் அத்யாயத்தை நிறைவேற்றினார்.

இத்துடன் பிரம்மாண்ட புராணத்தில் சூதர்ஷிகண ஸம்வாதத்தில்
கோபுரீ மாஹாத்மியத்தில் சூர்ய தவத்தின் பலம் என்னும்
ஐந்தாம் அத்யாயம் நிறைவுற்றது

ஆறாம் அத்யாயம்

திருமாலைத் தோத்திரம் செய்த சூரிய பகவானைப் பார்த்து." சூரிய தேவா ! நான் உனது தவத்தாலும் தோத்திரத்தாலும் மகிழ்ச்சியடைந்துள்ளேன். நீ விரும்புவதை வரமாகக் கேட்கலாம்" என்றார். அதற்கு சூரிய பகவான். தக்ஷ யாகத்தில் "நான் வீரபத்திரரால் பற்கள் உதிரும்படி செய்யப் பெற்றேன். (மேலும் விளக்கத்திற்கு கந்தபுராணம், By கச்சியப்ப சிவாச்சாரியார், பக்க எண் 432ஐப் பார்க்கவும்) மீண்டும் பற்கள் ஏற்படும்படியும். முன்னர் இருந்ததைக் காட்டிலும் அதிக தேஜஸ்ஸையும் எனக்கருள்புரிவீராக" என்று வேண்டினார். அதைக் கேட்ட திருமால், "உமது விருப்பம்போல் அப்படியே ஆகட்டும்" என்றுரைத்து "உன்னுடைய தவத்திற்காக ஏற்பட்ட இந்தக் குளம் 'சூரிய புஷ்கரிணீ' என்ற பெயர் பூண்டு திகழட்டும்" எனக் கூறி மறைந்தார். (இந்த விருத்தாந்தத்தின் அடிப்படையில் சிறிது மாற்றத்துடன் கூறப்படும் சூர்ய புஷ்கரிணியின் பெருமைகளுக்கு கந்தகாபுர மாஹாத்மியத்தின் பத்தாம் அத்யாயத்தைக் காண்க) சூரிய புஷ்கரிணிக்கு கிழக்கில் சிவபெருமானும் தெற்கில் கணேசரும், மேற்கில் சுப்ரமண்யரும். வடக்கில் க்ஷேத்திரபாலரும் அருள்பாலித்து வருகின்றனர். அந்த புஷ்கரிணியின் பெருமையைப் பற்றிக் கேட்டவர்களும், நினைத்தவர்களும் பிரம்மஹத்யாதி தோஷங்களிலிருந்து விடுபடுவர். அதில் நீராடினால் பஞ்சமாபாதகங்களிலிருந்து விடுதலை கிட்டும். வ்யதீபாதம், கிரகணங்கள் ஆகிய நாட்களில் சூரிய புஷ்கரிணியில் ஸ்நாநம் செய்பவர் கங்கா ஸ்நாநம் செய்த பயனையும், மாக மாதத்தில் நீராடுபவர் பிரயாகையில் நீராடிய பயனையும், ஹரிவாஸரத்தில் (ஏகாதசியில்) நீராடுபவரும், அங்கு ஏகாதசி விரதம் இருந்து உரிய காலத்தில் பாரணை செய்பவரும் விஷ்ணுவின் ஸ்தாநமான பரமபதத்தை விரைவிலடையப் பெறுவர்.

கார்த்திகையில் பௌர்ணமி கூடிய கார்த்திகை நாளிலும், கார்த்திகை-ஆவணி ஞாயிற்றுக்கிழமைகளிலும் நீராடுபவர் பாபங்களிலிருந்து விடுபட்டவராய் சூர்ய ஸாயுஜ்யத்தைப் பெறுவர். என்னுடைய க்ஷேத்திரங்களில் மிகச் சிறப்பானவை திவ்யம், சைத்தம், மாநுஷம், ஸ்வயம்வ்யக்தம் என்னும் நால்வகைகளாகும். பூலோகத்தில் புகழ்பெறுகின்றதான 108 திவ்யதேசங்களுள் முன்கூறியவற்றில் ஸ்வயம் வ்யக்தம் என்ற வகையில் எட்டு க்ஷேத்திரங்களுள்ளன. அவ்வெட்டினுள் ஒன்றான கோபுரியில் (ஆ + தன் + ஊரில்) அனந்தசயனனாக அருள்பாலிக்கின்றேன். அப்படிப்பட்டதான என்னுடைய ஸந்நிதியில் "ஓம் நமோ விஷ்ணவே" என்னும் ஷடக்ஷர மந்திரத்தை ரிஷி, சந்தஸ், தேவதை முதலியவற்றுடன் பத்துமுறை ஜபம் செய்கின்றவர் ஆயிரம் முறை ஜபம் செய்த பயனைப் பெறுவர். ஆயிரம் முறை ஜபித்தால் அதன் மூன்று மடங்கு பயனைத் தரும். மேலும் அனைத்து க்ஷேத்திரங்களைக் காட்டிலும் இது எனக்கு மிகவும் பிரியமானது என்று முன்னர் கூறியிருப்பதால்

பிரம்மாதி தேவர்கள் எல்லோரும் சூரியபுஷ்கரிணியை அடைந்து, நீராடி ஸேவை புரிந்தனர். இன்றும் அப்படியே ஸேவை புரிந்தும் வருகின்றனர். ஆதலால் இந்த க்ஷேத்திரம் பூமியிலுள்ள மற்ற க்ஷேத்திரங்களைக் காட்டிலும் சிறந்தது. இவ்வளவு பெருமைமிக்க இந்த க்ஷேத்திரத்தைப் பற்றி எவ்வளவு கூறினாலும் அது நிறைவடையாமல் விரிந்துகொண்டே இருக்கும்.

மேலும், கோபுரீ க்ஷேத்திரத்தில் அனைத்து ஆபத்துக்களையும் நீக்கவல்லவரான எம்பெருமான் ஆபத்ஸகாயராக அருள்பாலித்து வருகிறார். ஆகையால் நீங்களும் அத்தலத்திற்குச் சென்று சூரியபுஷ்கரிணியில் நீராடி அனந்தசயனனை தொழுது விரும்பிய பயனை அடைவீர்களாக" என்றுகூறியவராய் ஆறாம் அத்யாயத்தை நிறைவேற்றினார்.

இத்துடன் பிரம்மாண்டபுராணத்தில் சூதர் ஸ்ரீ சௌனக ஸம்வாதத்தில்
கோபுரீ மாஹாத்மியத்தில் சூர்ய புஷ்கரிணி வைபவம்
என்னும் ஆறாம் அத்யாயம் நிறைவு பெறுவதுடன்
கோபுரீ மாஹாத்மியமும் முற்றுபெற்றது.

॥ अष्टोत्तरशतविष्णुदिव्यस्थानानि [1] ॥

अष्टोत्तरशतस्थानेष्वाविर्भूत जगत्पतिम् ।
नमामि जगतामीशं नारायणमनन्यधीः ॥ १

श्रीवैकुण्ठे वासुदेवं आमोदे कर्षणाह्वयम् ।
प्रद्युम्नं च प्रमोदाख्ये सम्मोदे चानिरुद्धकम् ॥ २

सत्यलोके तथा विष्णुं पद्माक्षं सूर्यमण्डले ।
क्षीराब्धौ शेषशयनं श्वेतद्वीपे च तारकम् ॥ ३

नारायणं बदर्याख्ये नैमिशे हरिमव्ययम् ।
सालग्रामं हरिक्षेत्रे अयोध्यायां [2] रघूद्वहम् ॥ ४

मथुरायां बालकृष्णं मायायां मधुसूदनम् ।
काञ्च्यां तु भोगशयनं अवन्त्यामवनीपतिम् ॥ ५

द्वारवत्यां यादवेन्द्रं व्रजे गोपीजनप्रियम् ।
वृन्दावने नन्दसूनुं गोविन्दं कालियह्रदे ॥ ६

गोवर्धने गोपवेषं भवघ्नं भक्तलोचने ।
गोमन्तपर्वते शौरिं हरिद्वारे जगत्पतिम् ॥ ७

---

1. B. No. 9457/D. No. 10604, B. No. 12120/D. No. 10605 Sarasvati Mahal Library. Thanjavur.

2. अयोध्या मथुरा माया काशी काञ्चीत्यवन्तिका ।
पुरी द्वारवतीचैव षडैता मोक्षदायकाः ॥

प्रयागे माधवञ्चैव गयायां तु गदाधरम् ।
गङ्गासागरगे विष्णुं चित्रकूटे तु राघवम् ॥ ८

नन्दिग्रामे राक्षसघ्नं प्रभासे विश्वरूपिणम् ।
श्रीकूर्मे कूर्ममचलं नीलाद्रौ पुरुषोत्तमम् ॥ ९

सिम्हाचले महासिंह्मं गदिनं तुलसीवने ।
कृतशौचे पापहरं श्वेताद्रौ सिंह्मरूपिणम् ॥ १०

योगानन्दं धर्मपुर्यां काकुले त्वान्ध्रनायकम् ।
अहोबिले गारुडाद्रौ हिरण्यासुरमर्दनम् ॥ ११

विट्ठलं पाण्डुरङ्गे तु वेङ्कटाद्रौ रमासखम् ।
यथोक्तकारिणं चैव परमेशपुराश्रयम् ॥ १२

पाण्डवानां तथा दूतं त्रिविक्रममथोन्नतम् ।
कामासिक्यां नृसिंह्मं च तथाष्टभुजसंज्ञिकम् ॥ १३

प्रवालवर्णं दीपाभं काञ्च्यामष्टादशस्थितान्[3] ।
श्रीगृध्रसरसस्तीरे भान्तं विजयराघवम् ॥ १४

वीक्षारण्ये महापुण्ये शयानं वीरराघवम् ।
तोयाद्रौ तुङ्गशयनं गजार्तिघ्नं गजस्थले ॥ १५

महाबलिं बलिपुरे भक्तिसारे जगत्पतिम् ।
अहीन्द्रे देवदेवेशं गोपपुर्यां तु गोपतिम् ॥ १६

महावराहं श्रीमुष्णे महिते पद्मलोचनम् ।
श्रीरङ्गे तु जगन्नाथं श्रीरामे जानकीप्रियम् ॥ १७

---

1. अष्टादशाःस्मृताः Tag. 101

सारक्षेत्रे सारनाथं खण्डने भवशापहम् ।
श्रीनिवासस्थले पूर्णं सुवर्णं स्वर्णमन्दिरे ॥ १८

दक्षिणद्वारकायां तु गोपालं जगताम्पतिम् ।
व्याघ्रपुर्यां महाबाहुं (कृपासिन्धुं) आकाशनगरे हरिम् ॥ १९

उत्पलावतके शौरिं मणिकूटे मणिप्रभम्[1] ।
नारायणं वादयाद्रौ नृसिंहं घटिकाचले ॥ २०

वरदं वारणगिरौ काञ्चयां कमललोचनम् ।
कृष्णक्षेत्रे[2] महाविष्णुं भक्तिस्थाने तु भक्तिदम् ॥ २१

श्वेतह्रदे शान्तमूर्तिं अग्निपुर्यां सुरप्रियम् ।
भृग्वाख्य भार्गवस्थाने वैकुण्ठाख्ये तु माधवम् । २२

पुरुषोत्तमे भक्तनाम्नं चक्रतीर्थे सुदर्शनम् ।
कुम्भघोणे शार्ङ्गपाणिं भूतस्थाने तु शार्ङ्गिणम् ॥ २३

कपिस्थले गजार्तिघ्नं गोविन्दं चित्रकूटके ।
अनुत्तमं (नृणोत्तमं) चोत्तमायां श्वेताद्रौ पद्मलोचनम् ॥ २४

पार्थस्थले परंब्रह्म कृष्णपुर्यां[3] मधुद्विषम् ।
नन्दिपुर्यां महानन्दि (जगन्नाथं) वृद्धपुर्यां विषाश्रयम् ॥ २५

नृसङ्गं (रक्षकं) सङ्गमग्रामे शरण्ये शरणं महत् ।
सिंहक्षेत्रे महासिंहं मल्लारिं मणिमण्डपे ॥ २५

निबिडे निबिडाकारं धानुष्के जगदीश्वरम् ।
मोहुरे कालमेघं तु मथुरायां तु सुन्दरम् ॥ २७

---

1. महाप्रभम् Tag. 101 2. पुर्यां 1293

3. कुटयां 1293 & Tag. 101.

वृषभाद्रौ महापुण्ये सुन्दरस्वामिसंज्ञिकम् ।
श्रीमद्वरगुणे नाथं कुरुकायां रमापतिम्[1] ॥ २८

गोष्ठीपुरे गोष्ठिपतिं शयनं दर्भसंस्तरे ।
कृष्णमङ्गलके शौरिं बलाढ्यं भ्रमरस्थले[2] ॥ २९

कुरङ्गे तु तथा पूर्णं पद्मनाभमनन्तके ।
(अच्युतं शुभ्रनद्यां तु विष्णुमेघं तटस्थिते[3] ।)
एतानि विष्णोःस्थानानि पूजितानि महात्मभिः ॥ ३०

अधिष्ठितानि देवेशैः तत्रासीनं जगत्पतिम् ।
यः पठेत्[4] सततं भक्त्या चेतसाऽऽनन्यगमिना ॥ ३१

स विधूय ससंसारं प्रयाति परमाङ्गतिम्[5]
अष्टोत्तरशतं विष्णोः स्थानानि पठता स्वयम् ॥ ३२

अधीताः सकलावेदाः कृताश्च विविधा मखाः ।
अवगाढानि तीर्थानि ज्ञाताश्च[6] भगवान्हरिः ॥ ३३

समुदिता तथा शक्तिः[7] परमानन्ददायिनी ।
(आद्यं इदं स्वयं व्यक्तं विमानं रङ्गसंज्ञिकम् ।
श्रीमुष्णं वेङ्कटाद्रिश्च सालग्रामं च नैमिशम् ॥ ३४

---

1. सखं *1293*
2. ब्रह्मणस्थले Tag. 101
3. 1293
4. स्मरेत् Tag. 101
5. हरेः पदम् 1293
6. ध्याताश्च 1293
7. सम्पादिताखिलान्मुक्तिः 1293

तोताद्रि पुष्करञ्चैव नरनारायणाश्रमम् ।
अष्टौ मे मूर्तयः सन्ति स्वयंव्यक्ता महीतले[1] ॥)

इति ब्रह्माण्डपुराणे ब्रह्मनारदसंवादे
अष्टोत्तरशतस्वयंव्यक्तविष्णुदिव्यस्थानानि सम्पूर्णानि[2] ॥

அஷ்டோத்தரசதவிஷ்ணுதிவ்யஸ்த்தாநாநி

அஷ்டோத்தரசதஸ்த்தாநேஷ்வாவிர்பூதம் ஜகத்பதிம் ।
நமாமி ஜகதாமீசம் நாராயணமநந்யதீ: ॥ 1

ஸ்ரீவைகுண்ட்டே வாஸுதேவம் ஆமோதே கர்ஷணாஹ்வயம் ।
ப்ரதயும்நம் ச ப்ரமோதாக்யே ஸம்மோதே சாநிருத்தகம் ॥ 2

ஸத்யலோகே ததாவிஷ்ணும் பத்மாக்ஷம் ஸூர்யமண்டலே ।
க்ஷீராப்தௌ சேஷசயநம் ச்வேதத்வீபே ச தாரகம் ॥ 3

நாராயணம் பதர்யாக்யே நைமிசே ஹரிமவ்யயம் ।
ஸாளக்ராமம் ஹரிக்ஷேத்ரே அயோத்யாயாம் ரகூத்வஹம் ॥ 4

மதுராயாம் பாலக்ருஷ்ணம் மாயாயாம் மதுசூதநம் ।
காஞ்ச்யாம் து போகசயநம் அவந்த்யாமலநீபதிம் ॥ 5

த்வாரவத்யாம் யாதவேந்த்ரம் வ்ரஜே கோபீஜநப்ரியம் ।
ப்ருந்தாவநே நந்தஸூநும் கோவிந்தம் காளியஹ்ரதே ॥ 6

கோவர்தநே கோபவேஷம் பவக்நம் பக்தலோசநே ।
கோமந்தபர்வதே சௌரிம் ஹரித்வாரே ஜகத்பதிம் ॥ 7

பிரயாகே மாதவம்சைவ கயாயாம் து கதாதரம் ।
கங்கா ஸாகரகே விஷ்ணும் சித்ரகூடே து ராகவம் ॥ 8

நந்திக்ராமே ராக்ஷஸக்நம் ப்ரபாஸே விச்வரூபிணம் ।
ஸ்ரீகூர்மே கூர்மமசலம் நீலாத்ரௌ புருஷோத்தமம் ॥ 9

---

1. Tag. 101 2. अष्टोत्तरशतस्थानस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

ஸிம்ஹாசலே மஹாஸிம்ஹம் கதிநம் துளஸீவநே ।
க்ருதசௌசே பாபஹரம் ச்வேதாத்ரௌ ஸிம்ஹரூபிணம் ॥ 10

யோகாநந்தம் தர்மபுர்யாம் காகுளே த்வாந்த்ரநாயகம் ।
அஹோபிலே காருடாத்ரௌ ஹிரண்யாஸுரமர்தநம் ॥ 11

விட்டலம் பாண்டுரங்கே து வேங்கடாத்ரௌ ரமாஸகம் ।
யதோக்தகாரிணம் சைல பரமேசபுராச்ரயம் ॥ 12

பாண்டவாநாம் ததா தூதம் த்ரிவிக்ரமமதோந்நதம் ।
காமாஸிக்யாம் ந்ருஸிம்ஹம் ச ததாஷ்டபுஜஸம்ஜ்ஞிகம் ॥ 13

ப்ரவாளவர்ணதீபாபம் காஞ்ச்யாமஷ்டபுஜாஸ்த்திதாந் ।
ஸ்ரீக்ருத்ரஸரஸஸ்தீரே பாந்தம் விஜயராகவம் ॥ 14

வீக்ஷாரண்யே மஹாபுண்யே சயாநம் வீரராகவம் ।
தோதாத்ரௌ துங்க சயநம் கஜார்த்திக்நம் கஜஸ்த்தலே ॥ 15

மஹாபலிம் பலிபுரே பக்திஸாரே ஜகத்பதிம் ।
அஹீந்த்ரே தேவதேவேசம் கோபபுர்யாம் து கோபதிம் ॥ 16

மஹாவராஹம் ஸ்ரீமுஷ்ணே மஹிதே பத்மலோசநம் ।
ஸ்ரீரங்கே து ஜகந்நாதம் ஸ்ரீராமே ஜாநகீப்ரியம் ॥ 17

ஸாரக்ஷேத்ரே ஸாரநாதம் கண்டநே பவசாபஹம் ।
ஸ்ரீநிவாஸஸ்த்தலே பூர்ணம் ஸுவர்ணம் ஸ்வர்ணமந்திரே ॥ 18

தக்ஷிண த்வாரகாயாம் து கோபாலம் ஜகதாம்பதிம் ।
வியாக்ரபுர்யாம் மஹாபாஹும் (க்ருபாஸிந்தும்) ஆகாசநகரே ஹரிம் ॥ 19

உத்பலாவதகே சௌரிம் மணிகூடே மணிப்ரபம் ।
நாராயணம் யாதவாத்ரௌ ந்ருஸிம்ஹம் கடிகாசலே ॥ 20

வரதம் வாரணகிரௌ காஞ்ச்யாம் கமலலோசநம் ।
க்ருஷ்ணக்ஷேத்ரே மஹாவிஷ்ணும் பக்திஸ்தாநே து பக்திதம் ॥ 21

ச்வேதக்ரதே சாந்தமூர்த்திம் அக்நிபுர்யாம் ஸுரப்ரியம் ।
ப்ருக்வாக்யம் பார்க்கவஸ்த்தாநே வைகுண்டாக்யே து மாதவம் ॥ 22

புருஷோத்தமே பக்தநாதம் (ஸகம்) சக்ரதீர்த்தே ஸுதர்சனம் ।
கும்பகோணே சார்ங்கபாணிம் பூதஸ்த்தாநே து சார்ங்கிணம் ॥ 23

கபிஸ்த்தலே கஜார்த்திக்நம் கோவிந்தம் சித்ரகூடகே ।
அநுத்தமம் (ந்ருணோத்தமம்) சோத்தமாயாம் ச்வேதாத்ரௌ பத்மலோசநம் ॥

பார்த்தஸ்த்தலே பரம்பிரஹ்ம க்ருஷ்ணபுர்யாம் மதுத்விஷம் ।
நந்திபுர்யாம் மஹாநந்திம் (ஜகந்நாதம்) ச்ரத்தபுர்யாம் விஷாச்ரயம் ॥ 25

ந்ருஸிங்கம்(ரக்ஷகம்)ஸங்கமக்ராமே சரண்யே சரணம் மகத் ।
ஸிம்மக்ஷேத்ரே மஹாஸிம்மம் மல்லாரிம் மணிமண்டபே ॥ 26

நிபிடே நிபிடாகாரம் தாநுஷ்கே ஜகதீச்வரம் ।
மோஹூரே காளமேகம் து மதுராயாம் து ஸுந்தரம் ॥ 27

வ்ருஷபாத்ரௌ மஹாபுண்யே பரமஸ்வாமி ஸம்ஜ்ஞிகம் ।
ஶ்ரீமத்வரகுணே நாதம் குருகாயாம் ரமாபதிம் ॥ 28

கோஷ்டீபுரே கோஷ்டிபதிம் சயநம் தர்பஸம்ஸ்த்தரே ।
தன்யமங்களகே சௌரிம் பலாட்யம் ப்ரமரஸ்த்தலே ॥ 29

குரங்கே து ததாபூர்ணம் பத்மநாபமநந்தகே ।
(அச்யுதம் சுப்ரநத்யாம் து விஷ்ணுமேகம் தடஸ்திதே)
ஏதாநி விஷ்ணோ: ஸ்த்தாநாநி பூஜிதாநி மஹாத்மபி: ॥ 30

அதிஷ்ட்டிதாநி நேவேசை: தத்ராஸீநம் ஜகத்பதிம் ।
ய:படேத் ஸததம் பக்த்யா சேதஸாऽநந்யகாமிநா ॥ 31

ஸ விதூய ஸஸம்ஸாரம் ப்ரயாதி பரமாங்கதிம் ।
அஷ்ட்டோத்தரசதம் விஷ்ணோ: ஸ்த்தாநாநி படதாஸ்வயம் ॥ 32

அதீதா: ஸகலாவேதா: க்ருதாச்ச விவிதா மகா: ।
அவகாடாநி தீர்த்தாநி ஜ்ஞாதாச்ச பகவான் ஹரி: ॥ 33

ஸமுதிதா: ததாசக்தி: பரமாநந்ததாயிநீ ।
(ஆத்யம் இதம் ஸ்வயம் வ்யக்தம் விமாநம் ரங்கஸம்ஜ்ஞிகம் ॥
ஶ்ரீமுஷ்ணம் வேங்கடாத்ரிம் ஸாளக்ராமம் ச நைமிசம் ॥

தோதாத்ரிபுஷ்கரஞ்சைவ நரநாராயணாச்ரமம் ।
அஷ்டௌ மே மூர்த்தயஸ்ஸந்தி ஸ்வயம்வ்யக்தா மஹீதலே ॥) 34

இதி பிரம்மாண்டபுராணே ப்ரம்ம நாரத ஸம்வாதே
அஷ்டோத்தரசதஸ்வயம்வ்யக்த விஷ்ணு திவ்யஸ்த்தாநாநி ஸம்பூர்ணாநி.

दिव्यदेशमहिमा*

१. तिरुवहीन्द्रपुरक्षेत्रम् (திருவஹீந்த்ரபுரக்ஷேத்திரம்)

प्रणतसुकिरीटप्रान्तमन्दारमाला-
विगलितमकरन्दःस्निग्धपादारविन्दः ।
पशुपतिविधिपूज्यः पद्मपत्रायताक्षः
फणिपतिपुरनाथः पातु मां देवनाथः ॥
(देवनायकपञ्चाशत् – १)

मार्कण्डेयभरद्वाजपुण्डरीकनिवासिभिः ।
पूजिताङ्घ्रिसरोजाय देवनाथाय मङ्गलम् ॥

२. पुण्डरीकक्षेत्रम् (சிதம்பரம்)

लक्ष्मीकान्तमनन्तभोगशयनं कालाम्बुदश्यामलं-
हस्तोद्भासितशङ्खचक्रममलं पीताम्बरालङ्कृतम् ।
शान्तं शक्रमुखामरस्तुतिगणं राजीवनाथं विभुः-
राजद्रत्नकिरीटकुण्डलधरं गोविन्दराजं भजे ॥

पुण्डरीकसरस्तीरे विमाने सात्विकाह्वये ।
तिल्लीवनसमाकीर्णे चित्रकूटे मनोहरे ॥

कण्वस्य वरदानार्थं अगच्छत्पुरुषोत्तमः ।
गोविन्दराजो भगवान्पुराणां भक्तवत्सलः ॥

---

* Green No. 1018, Sarasvati Mahal Library. Thanjavur.

उमापतिश्च तत्रैव हरिदर्शनलालसः ।
गोविन्दराजपादाग्रे स्थित्वा ताण्डवमाचरेत् ॥

करोति तस्य पादाग्रे वसन्ति प्रीयतो हरः ।
गोविन्दराजसेवार्थमद्याप्यानन्दताण्डवम् ॥

अस्तु गोविन्दराजाय कल्याणगुणसिन्धवे ।
बान्धवे सर्वलोकानां श्रियःकान्ताय मङ्गलम् ॥

चित्रकूटनिवासाय चित्राऽऽनन्तविभूतये ।
श्रीमद्गोविन्दराजाय श्रीवत्साङ्काय मङ्गलम् ॥

आदाय वेदवेद्याय ज्ञानानन्दमयात्मने ।
गोप्त्रे गोविन्दराजाय देवदेवाय मङ्गलम् ॥

नारायणाय नाथाय वासुदेवाय विष्णवे ।
नाम्ना गोविन्दराजाय भूम्ने भवतु मङ्गलम् ॥

जीवातवेऽत्र जगतां दिव्यज्ञानप्रदायिने ।
कृपाम्बुनिधये नित्यं गीताचार्याय मङ्गलम् ॥

३. रोमशक्षेत्रम् (சீர்காழி)

ब्रह्माण्डान्तरमेदिनी गतपदाम्भोजं नभोमण्डलं
प्रक्षिप्तान्यपदं तृतीयपदविन्यासं बलेर्मूर्धनि ।
कुर्वाणं गलशोभिकौस्तुभधरं वक्षस्थलक्ष्मीयुतं
शङ्खं चक्रमभीतिमीप्सितधरं हस्तैर्वहन्तीं भजे ॥

पादेनैकेन पृथ्वीं चरणसरसिजेनाऽऽण्डभित्यन्तरालं
ऊर्ध्वोत्क्षिप्तान्तरेणाऽऽखिलमपि समाक्रम्य तिष्ठन्तमभ्रम् ।

अन्यं पादं बलिशिरसि मुदा विश्वरूपं कृपालुं
ध्यायेच्छ्रीभूमिनीलासहितमभयदं शङ्खचक्राब्जपाणिम् ॥

ब्रह्माण्डपृथ्वीगतपादपङ्कजं
वामाङ्घ्रिणाऽऽक्रान्तनभोऽवकाशम् ।
तृतीयपादाङ्कितदैत्यमस्तकं
त्रिविक्रमं तं शरणं प्रपद्ये ॥

जगतामादिभूताय सच्चिदानन्दरूपिणे ।
महाबलिप्रसादाय त्रैविक्रमाय मङ्गलम् ॥

४ बिल्वारण्यक्षेत्रम् (திருவாலி திருநகரி)

अष्टाक्षरमयं दिव्यं विमानं शंसताह्वयम् ।
अष्टाक्षरप्रदो विष्णुः मोदते रमया सह ॥

कावेर्याश्चोत्तरे तीरे नूपुरायाश्च दक्षिणे ।
रामशोरुदन्वतो मध्ये बिल्वारण्यमिति स्मृतम् ॥

बिल्वमूले स्थितो भूत्वा नरसिंहस्य सन्निधौ ।
जपेदष्टाक्षरं मन्त्रं मन्त्रसिद्धिमवाप्नुयात् ॥

तीर्थानां उत्तमं तीर्थं त्रिषुलोकेषु विश्रुतम् ।
ह्लादिनी तीर्थमित्येतत्सर्वपापप्रणाशनम् ॥

५ नागपुरीक्षेत्रम् (திருநாங்கூர் க்ஷேத்திரம்)

नन्दादीपघटपणर्तकमहाकारुण्यरक्ताक्षकः-
श्रीनारायणपूरुषोत्तमपतिः श्रीरत्नकूटाधिपान् ।
वैकुण्ठेश्वरमाधवौ च कमलानाथं च गोपीपतिं
नौम्येकादशनागपुर्यधिपतीन् सार्धं कलिध्वंसिना ॥

[1. नन्दादीप: — நந்தாவிளக்குப் பெருமாள் — மணிமாடக்கோயில்
2, घटघगर्तक: — குடமாடு கூத்தர் — அரிமேயவிண்ணகரம்
3. महाकारुण्य: — பேரருளாளன் — செம்பொன்செய்கோயில்
4. रक्ताक्षक: — செங்கண்மால் — திருத்தெற்றியம்பலம்
5. नारायण: — நாராயணன் — திருவெள்ளக்குளம்
6. पुरुषोत्तमपति: — புருஷோத்தமன் — வண்புருடோத்தமம்
7. रत्नकूटाधिप: — மணிக்கூடநாயகன் — திருமணிக்கூடம்.
8. वैकुण्ठेश्वर: — வைகுந்தநாதன் — வைகுந்த விண்ணகரம்
9. माधव: — மாதவன் — திருத்தேவனார்த்தொகை
10. कमलानाथ: — தாமரையாள்கேள்வன் — பார்த்தன்பள்ளி
11. गोपीपति: — கோபாலகிருஷ்ணன் — திருக்காவளம்பாடி
कलिध्वंसी — திருமங்கையாழ்வார்.]

६. सुगन्धवनक्षेत्रम् (திரு இந்தளூர்)

... पुरारिकेन्दुनगरे सह्याद्रिजायोत्तरे
भागे चन्द्रसरोव(रो ...) सौगन्ध्यवन्यादुभुते ।
वेदामोदविमानमध्यविलसद्भोगी (न्द्रशय्याश्र)यं
चन्द्रे नः फणिना श्रिया तु सहितं सौगन्ध्यरङ्गप्रभुम् ॥

.... विमलाक्षो ब्रह्मसूर्येन्दुसहितः
फणिनमतिशयानो पद्मवल्लीसमेतः ।
शतमखमणिनीलश्चारुकल्हारहारः
परिमलवननाथः पातु मां रङ्गनाथः ॥

७. दभ्रव्याघ्रपुरक्षेत्रम् (சிறுபுலியூர்)

(भा)न्तं कान्तं महान्तं विधिविहितमहास्तोत्रपात्रं पवित्रं
दभ्रव्याघ्राभिधाने पु(र)वरमहिते शेषभोगे शयानम् ।
दुर्वासब्रह्मशेषप्रमथगणपतिव्याघ्रकण्वादिपूज्यं
वन्दे कारुण्यवार्धिं भवजलधिभयत्राणमानं (प्रपद्ये) ॥

८. कृष्णारण्यक्षेत्रम् (திருக்கண்ணபுரம்)

(पुण्ड)रीकविशालाक्षं शरच्चन्द्रनिभाननम् ।
नीलाद्रिमिव तिष्ठन्तं नीलमेघमहं भजे ॥

उत्पलावतके दिव्ये विमाने पुष्करेक्षणम् ।
शौरिराजमहं वन्दे (भाति) सर्वाङ्गसुन्दरम् ॥

९ सौन्दर्यारण्यक्षेत्रम् (நாகபட்டணம்)

कृते शेषार्चितोऽनन्तः त्रेधायां भू समर्चितः ।
द्वापरे चैव योगीशाः मृकण्डुतनयार्चितः ॥

कलौ चोलार्चितश्चैव गौरी सौन्दर्यदायकः ।
सारपुष्करिणीतीरे मध्ये सुन्दरकाननम् ॥

आविर्बभूव भगवान् लक्ष्मीशःक्षीरसागरात् ।
सारपुष्करिणीरोधस्यधिवासिनमन्वहम् ।
सौन्दर्यराजमनिशं सम्पत्प्रदमुपास्महे ॥

सौन्दर्यवल्ली कुरु मङ्गलं मे
सरोजभूवन्दितपादपद्मे ।
कटाक्षलेशेन तवांश्च लोके
सहस्रनेत्रस्य समा भवन्ति ॥

सारपुष्करिणी चैषा सर्वपापप्रणाशिनी ।
सर्वतीर्थमयी पुण्या सद्योमुक्तिप्रदायिनी ॥

यः प्रयच्छति गृह्णाति सुन्दरारण्यभूतले ।
तावुभौ पुण्यकर्माणौ भोक्तारौ सूर्यमण्डलम् ॥

१०. कृष्णारण्यक्षेत्रम् (திருக்கண்ணங்குடி)

उत्पलावतके दिव्ये विमाने कमलापतिम् ।
वन्देऽममरमुख्यैस्तु वन्दितं लोकनायकम् ॥

श्रीमत्कृष्णकुटीतटीप्रविलसद्दिव्यालयान्तःस्थितं
तीरस्निग्धगभीरनीरदतनुं श्रीवत्सलक्ष्मोज्वलम् ।
कोटयंशप्रभचक्रशङ्खविलसद्बाहुद्वयं सुन्दरं
श्रीदामोदरदेवमादिपुरुषं नारायणं तं भजे ॥

पुण्याकृत्याख्यमुख्यस्थलवसतिकृते माठरब्रह्मचैत्यः-
श्रीभृग्वाख्यार्षिमुख्यस्तुतचरणयुगायादिरूपाय तस्मै ।
श्रीनाथायादिकर्त्रे सकलकलिमुषे कामितार्थप्रदात्रे
सर्वज्ञायानेष्टप्रतिपदचयुगायादिधाम्ने नमोऽस्तु ॥

नमोऽस्तु लोकनाथाय भक्ताभीष्टप्रदायिने ।
अरविन्दाख्यनायक्या समेताय महर्धये ॥

नमो नमो नाथ जनार्तिनिघ्नते
नमो नमो लोककृते सुमायिने ।
नमो नमो भक्तजनेष्टदायिने
नमो नमोऽनन्तदयैकसिन्धवे ॥

सफलनिगमसारं संश्रितेरन्तराय-
प्रशमितविबुधखेदं सन्निधानं मुनीनाम् ।
अमलगणसमाजं हारकेयूररम्यं
शरणमुपगतोऽहं सारथिं पाण्डवानाम् ॥

११. कृष्णमङ्गलक्षेत्रम् (திருக்கண்ணமங்கை)

भक्ताभीष्टफलप्रदाङ्घ्रियुगलं कौशेयवस्त्रान्वितं
लक्ष्मीनाथ उरस्थितः प्रविलसद्रत्नावली कौस्तुभम् ।
हस्ते शङ्खरथाङ्गपङ्कजगदाः बिभ्राणमप्राकृतं
राकाचन्द्रमहं सुजातमकुटं श्रीभक्तजीवं भजे ॥

திவ்யதேசங்களின் பெருமைகள்

1. திருவஹீந்திபுர க்ஷேத்திரம் (திருவயிந்திரபுரம்)

பிரணதஸுரகிரீடப்ராந்தமந்தாரமாலா
விகளிதமகரந்தஸ்ஸ்நிக்தபாதாரவிந்த: ।
பசுபதிவிதிபூஜ்ய: பத்மபத்ராயதாக்ஷ:
பணிபதிபுரநாத: பாது மாம் தேவநாத: ॥

(தேவநாயக பஞ்சாசத்—1)

மார்க்கண்டேயபரத்வாஜபுண்டரீகநிவாஸிபி: ।
பூஜிதாங்க்ரிஸரோஜாய தேவநாதாய மங்களம் ॥

2. புண்டரீக க்ஷேத்திரம் (தில்லைத்திருச்சித்திரகூடம்)

லக்ஷ்மீகாந்தமநந்தபோகசயனம் காலாம்புத ச்யாமளம்
ஹஸ்தோத்பாஸித சங்கசக்ரமமலம் பீதாம்பராலங்க்ருதம் ।
சாந்தம் சக்ரமுகாமரஸ்துதிகணம் ராஜீவநாதம் விபு:
ராஜத்ரத்நகிரீடகுண்டலதரம் கோவிந்தராஜம் பஜே ॥

புண்டரீகஸரஸ்தீரே விமாநே ஸாத்விகாஹ்வயே ।
தில்லீவநஸமாகீர்ணே சித்ரகூடே மநோஹரே ॥

கண்வஸ்ய வரதாநார்த்தம் அகச்சத் புருஷோத்தம: ।
கோவிந்தராஜபாதாக்ரே ஸ்த்தித்வா தாண்டவமாசரேத் ॥

கரோதி தஸ்ய பாதாக்ரே வஸந்தி ப்ரீயதோ ஹர: ।
கோவிந்தராஜஸேவார்த்தம் அத்யாப்யாநந்ததாண்டவம் ॥

அஸ்து கோவிந்தராஜாய கல்யாணகுணஸிந்தவே ।
பாந்தவே ஸர்வலோகாநாம் ச்ரிய:காந்தாய மங்களம் ॥

சித்ரகூடநிவாஸாய சித்ராऽऽநந்த விபூதயே ।
ஸ்ரீமத்கோவிந்தராஜாய ஸ்ரீவத்ஸாங்காய மங்களம் ॥

ஆதாய வேதவேத்யாய ஞாநாநந்தமயாத்மநே ।
கோப்த்ரே கோவிந்தராஜாய தேவதேவாய மங்களம் ॥

நாராயணாய தாதாய வாஸுதேவாய விஷ்ணவே ।
நாம்நா கோவிந்தராஜாய பூம்நே பவது மங்களம் ॥

ஜீவாதவேऽந்ர ஜகதாம் திவ்யஞானபிரதாயிநே ।
க்ருபாம்புநிதயே நித்யம் கீதாசார்யாய மங்களம் ॥

3. ரோமசக்ஷேத்ரம் (காழிச்சீராமவிண்ணகரம்)

பிரம்மாண்டாந்தரமேதிநீகதபதாம்போஜம் நபோமண்டலம்
பிரக்ஷிப்தான்யபதம் த்ருதிய பதவின்யாஸம் பலேர்மூர்தநி ।
குர்வாணம் கவசோபிகௌஸ்துபதரம் வக்ஷஸ்த்தலக்ஷ்மீயுதம்
சங்கம் சக்ரமபீதிமிப்ஸிததரம் ஹஸ்தைர் வஹந்தீம் பஜே ॥

பாதேனைகேந ப்ருத்வீம் சரணஸரஸிஜேநாண்ட பித்யந்தராளம்
ஊர்த்வோத்க்ஷிப்தாந்தரேணாऽऽகிலமபிஸமாக்ரம்யதிஷ்ட்டந்தமப்ரம் ।
அந்யம் பாதம் பலிசிரஸி முதா விச்வரூபம் க்ருபாளும்
த்யாயேத் ஸ்ரீபூமிநீளாஸஹிதமபயதம் சங்கசக்ராப்ஜபாணிம் ॥

பிரம்மாண்ட ப்ருத்வீகத பாதபங்கஜம்
வாமாங்க்ரிணாऽऽக்ராந்த நபோऽவகாசம் ।
த்ருதீயபாதாங்கித தைத்யமஸ்தகம்
த்ரிவிக்ரமம் தம் சரணம் ப்ரபத்யே ॥

ஜகதாமாதிபூதாய ஸச்சிதாநந்தரூபிணே ।
மஹாபலிப்ரஸாதாய த்ரைவிக்ரமாய மங்களம் ॥

4. பில்வாரண்ய க்ஷேத்திரம் (திருவாலி திருநகரி)

அஷ்டாக்ஷரமயம் திவ்யம் விமாநம் சம்ஸதாஹ்வயம் ।
அஷ்டாக்ஷரப்ரதோ விஷ்ணு: மோததே ரமயா ஸஹ ॥

காவேர்யாச்சோத்தரே தீரே நூபுராயாச்ச தக்ஷிணே ।
ரோமசோருதன்வதோ மத்யே பில்வாரண்யமிதி ஸ்ம்ருதம் ॥

பில்லமூலே ஸ்த்திதோ பூத்வா நரஸிம்ஹஸ்ய ஸந்நிதௌ ।
ஜபேதஷ்டாக்ஷரம் மந்த்ரம் மந்த்ரஸித்திமவாப்நுயாத் ॥

தீர்த்தாநாம் உத்தமம் தீர்த்தம் த்ரிஷு லோகேஷு விச்ருதம் ।
ஹ்லாதிநீ தீர்த்தமித்யேதத் ஸர்வபாப ப்ரணாசநம் ॥

5. நாகபுரிக்ஷேத்திரம் (நாங்கூர்)

நந்தாதீபகடப்ரணர்த்தகமஹாகாருண்யரக்தாக்ஷக;-
ஸ்ரீநாராயண புருஷோத்தமபதி ஸ்ரீரத்நகூடா ந்பான் ।
வைகுண்ட்டேச்வர மாதவௌ ச கமலாநாதம் ச கோபீபதிம்
நௌம்யேகாதச நாகபுர்யதிபதீந்ஸார்தம் கலித்வப்ஸிநா ॥
(இரண்டாம் அனுபந்தத்தின் ப எண். 70 ஐக் காண்க)

6. சுகந்தவநக்ஷேத்திரம் (இந்தளூர் - மயிலாடுதுறை)
... புராரிகேந்துநகரே ஸஹ்யாத்ரிஜாயோத்தரே
பாகே சந்த்ர ஸரோவ (ரே ...)ஸௌகந்த்யவந்யாத்புதே ।
வேதாமோதவிமாநமத்யவிலஸத்போகி(ந்த்ரசய்யாச்ர)யம்
சந்த்ரே ந: பணிநா ஸ்ரீயா து ஸஹிதம் ஸௌகந்த்ய ரங்கப்ரபும் ॥

... விமலாக்ஷோ பிரம்மஸூர்யேந்து ஸஹித:-
பணிமணிதிசயாநோ பத்மவல்லீ ஸமேத: ।
சதமகமணிநீலச்சாருகல்ஹார ஹார:-
பரிமளவனநாத: பாது மாம் ரங்கநாத: ॥

7. தப்ரவியாக்ரபுரக்ஷேத்திரம் (சிறுபுலியூர்)

(பா)ந்தம் காந்தம் மஹாந்தம் விதிவிஹிதமஹாஸ்தோத்ரபாத்ரம் பவித்ரம்
தப்ர வ்யாக்ராபிதாநே புர)வரமஹிதே சேஷபோகே சயாநம் ।
துர்வாஸ பிரம்மசேஷ ப்ரமதகணபதி வ்யாக்ரகண்வாதி பூஜ்யம்
வந்தே காருண்யவார்திம் பவஜலதிபயத்ராணமாநம் (பிரபத்யே) ॥

8. கிருஷ்ணாரண்யக்ஷேத்திரம் (திருக்கண்ணபுரம்)

(புண்ட)ரீகவிசாலாக்ஷம் சரச்சந்த்ரநிபாநநம் ।
நீலாத்ரிமிவ திஷ்ட்டந்தம் நீலமேகமஹம் பஜே ॥

உத்பலாவதகே திவ்யே விமாநே புஷ்கரேக்ஷணம் ।
சௌரிராஜமஹம் வந்தே(பாதி) ஸர்வாங்கஸுந்தரம் ॥

9. சௌந்தர்யாரண்ய க்ஷேத்திரம் (நாகப்பட்டிணம்)

க்ருதே சேஷார்ச்சிதோऽநந்த: த்ரேதாயாம் பூஸமர்ச்சித: ।
த்வாபரே சைவ யோகீசா: ம்ருகண்டுதநயார்ச்சித: ॥

கலௌ சோளார்ச்சிதச்சைவ கௌரீஸௌந்தர்யதாயக: ।
ஸாரபுஷ்கரிணீ தீரே மத்யே ஸுந்தரகாநநம் ॥

ஆவிர்பபூவ பகவான் லக்ஷ்மீச:க்ஷீரஸாகராத் ॥

ஸாரபுஷ்கரிணீரோதஸ்யதிவாஸிநமன்வஹம் ।
ஸௌந்தர்யராஜமநிசம் ஸம்பத்ப்ரதமுபாஸ்மஹே ॥

ஸௌந்தர்யவல்லீ குரு மங்களம் மே
ஸரோஜபூவந்திதபாதபத்மே ।
கடாக்ஷலேசேந தவாம்ச்ச லோகே
ஸஹஸ்ரநேத்ஸ்ரய ஸமா பவந்தி ॥

ஸார புஷ்கரிணீ சைஷா ஸர்வபாபப்ரணாசிநீ ।
ஸர்வதீர்த்தமயீ புண்யா ஸத்யோ முக்திப்ரதாயிநீ ॥

ய ப்ரயச்சதி க்ருஷ்ணாதி ஸுந்தராரண்ய பூதலே ।
தாவுபௌ புண்யகர்மாணௌ போக்தாரௌ சூர்யமண்டலம் ॥

10. க்ருஷ்ணாரண்ய க்ஷேத்திரம் (திருக்கண்ணங்குடி)

உத்பலாவதகே திவ்யே விமாநே கமலாபதிம் ।
வந்தேऽமமரமுக்யைஸ்து வந்திதம் லோகநாயகம் ॥

ஸ்ரீமத்க்ருஷ்ணகுடீதடீப்ரவிலஸத்திவ்யாலயாந்த:ஸ்த்திதம்
தீரஸ்நிக்தகபீரநீரததநும் ஸ்ரீவத்ஸலக்ஷ்மோஜ்வலம் ।
கோடீம்சப்ரபசக்ரசங்க்கவிலஸத்பாகுத்வயம் ஸுந்தரம்
ஸ்ரீதாமோதரதேவமாதிபுருஷம் நாராயணம் தம் பஜே ॥

புண்யாக்ருத்யாக்ய முக்யஸ்த்தலவஸதிக்ருதே மாடரப்ரஹ்மசைத்ய:
ஸ்ரீப்ருக்வாக்யர்ஷிமுக்யஸ்துதசரணயுகாயாதிரூபாய தஸ்மை ।
ஸ்ரீநாதாயாதிகர்த்ரே ஸகலகலிமுஷே காமிதார்த்தப்ரதாத்ரே
ஸர்வக்ஞாயாநேஷ்டப்ரதிபதசயுகாயாதி தாம்நே நமோऽஸ்து ॥

நமோऽஸ்து லோகநாதாய பக்தாபீஷ்டப்ரதாயிநே ।
அரவிந்தாக்யநாயக்யா ஸமேதாய மஹர்தயே ॥

நமோ நமோ நாத ஜநார்த்திநிக்னதே
நமோ நமோ லோககக்ருதே ஸுமாயினே ।
நமோ நமோ பக்தஜநேஷ்ட தாயிநே
நமோ நமோऽநந்ததயைக ஸிந்தவே ॥

ஸகல நிகமஸாரம் ஸம்ச்ரிதேஷ்ட ந்தராயம்
சமிதவிபுதகேதம் ஸந்நிதாநம் முநீநாம் ।
அமலகணஸமாஜம் ஹாரகேயூரரம்யம்
சரணமுபகதோऽஹம் ஸாரதிம் பாண்டவாநாம் ॥

11. கிருஷ்ணமங்களக்ஷேத்திரம் (திருக்கண்ணமங்கை)

பக்தாபீஷ்ட பலப்ரதாங்க்ரியுகளம் கௌசேயவஸ்த்ராந்விதம்
லக்ஷ்மீநாத உர:ஸ்த்திதப்ரவிலஸத்ரத்நாவளீ கௌஸ்துபம் ।
ஹஸ்தே சங்கரதாங்கபங்கஜகதா:பிப்ராணமப்ராக்ருதம்
ராகாசந்த்ரமஹம் ஸுஜாதமகுடம் ஸ்ரீபக்தஜீவம் பஜே ॥

(SARASVATI MAHAL LIBRARY PRESS, THANJAVUR)